

Outlook

Quarter 1/2018

ภาพรวมเศรษฐกิจปี 2018

In Focus: Data Scientist อาชีพมาแรงแห่งยุค

Special issues:

เศรษฐกิจโลกต้น
ส่งออกไทย
โตต่อไปในปี 2018

ลงทุนไทย...
ไปกับการส่งออก

ธุรกิจค้าปลีกจัดทัพ
ลงทุน เดินหน้ารับ
ยุคดิจิทัล

Big Data สร้างโอกาส
ให้กับองค์กรได้อย่างไร?

“Economic and business intelligence for effective decision making”

EIC offers in-dept macroeconomic outlook and sectorial research.

Find us: www.scbeic.co.th
Add Line with EIC

@scbeic | 🔍

EIC Online

www.scbeic.com

Economic and business intelligence
for effective decision making

สมัครสมาชิกได้ที่ www.scbeic.com

สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่

E-mail : eic@scb.co.th

หรือโทร : +662 544 2953

@SCB_Thailand

EIC Online เว็บไซต์ที่รวบรวมข่าวสารงานวิเคราะห์เชิงลึกเกี่ยวกับเศรษฐกิจและภาคอุตสาหกรรมเพื่อให้ท่านได้รับข้อมูลที่เป็นประโยชน์ สามารถนำไปใช้จากกลยุทธ์ในการดำเนินธุรกิจได้อย่างถูกต้องและทันต่อเหตุการณ์

Insight

งานวิเคราะห์เจาะลึกหัวข้อที่น่าสนใจ
โดยเสนอแนวคิดและมุมมองระยะยาว

Outlook

งานวิเคราะห์แนวโน้มตัวชี้วัดหลัก
หรือสถานการณ์สำคัญที่มีผลกระทบต่อ
เศรษฐกิจและธุรกิจ

Flash

วิเคราะห์ประเด็นร้อนที่มีผลกระทบต่อ
เศรษฐกิจและธุรกิจของไทย

Note

บทวิเคราะห์แบบกระชับเกี่ยวกับ
สถานการณ์ธุรกิจที่น่าสนใจ

สิทธิประโยชน์ของสมาชิก

- บริการแจ้งเตือนข่าวสารและบทวิเคราะห์ใหม่ ๆ ผ่าน E-mail ของท่าน
- อ่านบทวิเคราะห์ย้อนหลังภายในเว็บไซต์ได้ทั้งหมด

เรื่องในฉบับ

สรุปภาพรวมเศรษฐกิจไทยปี 2018	4
ภาพรวมเศรษฐกิจโลกปี 2018	6
• Box: นโยบายการปฏิรูประบบภาษีของสหรัฐฯ นัยต่อเศรษฐกิจและค่าเงิน	10
• Box: จีนประกาศเดินหน้าขยายอิทธิพลในเวทีโลกผ่านโครงการ Belt and Road Initiatives	20
เศรษฐกิจไทยปี 2018	
• การส่งออก: เศรษฐกิจโลกดันส่งออกไทย โตต่อไปในปี 2018	31
• การลงทุนภาคเอกชน: ลงทุนไทย...ไปกับการส่งออก	37
• การลงทุนภาคเอกชน: ธุรกิจค้าปลีกจัดทัพลงทุน เดินหน้ารับยุคดิจิทัล	41
แนวโน้มอัตราดอกเบี้ยและอัตราแลกเปลี่ยนปี 2018	46
Bull-Bear: ราคาน้ำมัน	54
In Focus: Data Scientist อาชีพมาแรงแห่งยุค	58
Box: Big Data สร้างโอกาสให้กับองค์กรได้อย่างไร?	63
Summary of EIC forecasts	75

คณะผู้จัดทำ:

ดร.สุทธาทา อมรวิวัฒน์	ดร.เพชรพนธ์ นันทรามาศ
กระแสน์ ธงสีพล	กิตติพงษ์ เรือนทิพย์
ดร.ธนพล ศรีรัตนพงศ์	วชิรวัฒน์ บานชื่น
ดร.ศิวาสัย ยันระฆวนะ	กัลยลักษณ์ นัยรักษ์เสรี
จิราภรณ์ สุธีรชาติ	ณพงศ์ จีระสุวรรณกิจ
ปางอุบล อำนวยสิทธิ์	พินพนิภา บัวแสง
ยุวानी อุยหนอง	

Disclaimer : The information contained in this report has been obtained from sources believed to be reliable. However, neither we nor any of our respective affiliates, employees or representatives makes any representation or warranty, express or implied, as to the accuracy or completeness of any of the information contained in this report, and we and each of such persons expressly disclaims any and all liability relating to or resulting from the use of this report or such information by the receipt and persons in whatever manner.

Any opinions presented herein represent the subjective views of ours and our current estimated and judgments which are based on various assumptions that may be subject to change without notice, and may not prove to be correct.

This report is for the recipient's information only. It does not represent or constitutes an advice, offer, recommendation, or solicitation by us and should not be relied as such. We or any of our associates may also have an interest in the companies mentioned herein.

เศรษฐกิจไทย ปี 2018

เศรษฐกิจขยับขึ้น
ภาคเอกชนตื่นเตรียมลงทุน

ไอเอ็มโองเศรษฐกิจไทยปี 2018
ขยายตัวต่อเนื่องที่ **4.0%**

ปัจจัยสนับสนุน

เศรษฐกิจโลกหนุนการส่งออก

การท่องเที่ยวขยายตัวในระดับสูง

ลงทุนเอกชนเพิ่มตามการส่งออกและ
การลงทุนในเทคโนโลยีของบริษัทใหญ่

เบิกเงินลงทุนในโครงสร้างพื้นฐาน
ขนาดใหญ่ของภาครัฐเพิ่มขึ้นทำตัว

แนวโน้มการเข้ามาลงทุนของบริษัท
ต่างชาติในโครงการ EEC

กำลังซื้อบางส่วนกลับมาหลังหมด
ภาระรถคันแรก

มาตรการช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อย
ของภาครัฐ

ปัจจัยเสี่ยง

ตลาดแรงงานยังไม่ได้ฟื้นตามเศรษฐกิจ

ราคาสินค้าเกษตรทรงตัวระดับต่ำ

หนี้ครัวเรือนสูง จำกัดการเข้าถึงสินเชื่อ

ภาวะการขาดแคลนแรงงาน

เงินบาทแข็งค่าเทียบกับประเทศคู่ค้าสำคัญ

นโยบายการเงินในสหรัฐฯ ดึงตัวมากขึ้น

นโยบายกีดกันการค้าของทรัมป์

ความไม่แน่นอนทางการเมืองในยุโรป
จาก Brexit และการเลือกตั้งในอิตาลี

ปัญหาความไม่สงบทางการเมือง
ในคาบสมุทรเกาหลี

สรุปภาพรวมเศรษฐกิจไทย

ปี 2018

อีไอเอ็มมองเศรษฐกิจไทยปี 2018 โตต่อเนื่องที่ 4.0%YOY เสริมด้วยการลงทุนภาคเอกชนที่กำลังจะกลับมา อานิสงส์จากเศรษฐกิจโลกที่แข็งแกร่งส่งผลให้การส่งออกและการท่องเที่ยวไทยมีแนวโน้มเติบโตดี ต่อเนื่องจากปีก่อนหน้า ซึ่งนั่นเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้การลงทุนภาคเอกชนของไทยมีโอกาสกลับมาขยายตัว ตามการผลิตเพื่อการส่งออกที่มีการใช้กำลังการผลิตเพิ่มขึ้นติดต่อกันมาหลายเดือน นอกจากนี้ การลงทุนภาคเอกชนยังมีสัญญาณสนับสนุนอื่นๆ อีก ได้แก่ การขยายสาขาของกลุ่มค้าปลีกขนาดใหญ่ การเริ่มกลับมาเปิดโครงการของบริษัทพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ ตามเม็ดเงินลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานภาครัฐที่มีแนวโน้มขยายตัวอีกเท่าตัว และการลงทุนในเทคโนโลยีของบริษัทใหญ่เพื่อปรับธุรกิจเข้าสู่ยุคดิจิทัล นอกจากนี้ ธุรกิจอีคอมเมิร์ซที่มีความคึกคักอย่างชัดเจนในช่วง 2 ปีที่ผ่านมา ก็มีแนวโน้มนำไปสู่การลงทุนในหลายด้าน ทั้งในด้านการขนส่ง โกดังสินค้า และการรองรับเทคโนโลยีการชำระเงินออนไลน์ ทั้งนี้ ตัวแปรสำคัญที่อาจทำให้เศรษฐกิจไทยปี 2018 เติบโตได้สูงกว่าคาดคือการลงทุนของบริษัทต่างชาติในโครงการระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (EEC)

ตลาดผู้บริโภคมีแนวโน้มดีขึ้นเพียงบางกลุ่ม การบริโภคภาคเอกชนในภาพรวมมีแนวโน้มเติบโตต่อเนื่องเช่นกัน แต่เป็นการพึ่งพากำลังซื้อของคนบางกลุ่มที่ยังอยู่ในเกณฑ์ดี ได้แก่ กลุ่มผู้มีรายได้สูงและกลุ่มผู้ซื้อรถยนต์แรกที่ย่อยหมดภาระการผ่อนที่จะช่วยให้สินค้าและบริการ ที่เจาะกลุ่มชนชั้นกลางยังคงขยายตัวได้ นอกจากนี้ การผ่านพ้นช่วงไว้อาลัยก็จะทำให้กิจกรรมต่างๆ กลับมาดำเนินการตามปกติ เช่น การจัดงานรื่นเริง กิจกรรมและสื่อด้านความบันเทิง รวมไปถึงการท่องเที่ยวทั้งของคนไทยและนักท่องเที่ยวต่างชาติ อย่างไรก็ตาม กำลังซื้อของคนส่วนใหญ่ยังคงได้รับผลกระทบจากการจ้างงานและค่าจ้างที่ลดลงในปีที่ผ่านมา รวมถึงภาระหนี้ต่อรายได้ที่ยังสูงและเป็นอุปสรรคต่อการเข้าถึงสินเชื่อเพื่อการบริโภค

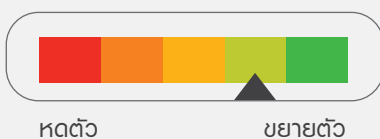
อีไอเอ็มประเมินว่ามี 4 ความเสี่ยงหลักในปี 2018 ความเสี่ยงแรก คือ ราคาสินค้าเกษตรที่ทรงตัวอยู่ในระดับต่ำจากผลผลิตที่ออกมามากจะกระทบกับรายได้ของครัวเรือนส่วนใหญ่ เป็นการส่งผลซ้ำเติมต่อกำลังซื้อที่ยังไม่ได้ฟื้นตัว ความเสี่ยงที่สอง คือ การแข็งค่าของเงินบาทที่จะกระทบกับรายได้ในรูปเงินบาทและความสามารถในการแข่งขันของผู้ส่งออก ความเสี่ยงที่สาม คือ การขาดแคลนแรงงานทั้งแรงงานต่างด้าวและแรงงานทักษะขั้นสูง ซึ่งความเสี่ยงนี้เป็นปัจจัยสำคัญที่อาจทำให้แนวโน้มการฟื้นตัวของการลงทุนสะดุดลงได้ และความเสี่ยงสุดท้าย คือ ความไม่แน่นอนทางการเมืองที่มีโอกาสส่งผลเสียต่อเศรษฐกิจ อาทิ ความไม่สงบในคาบสมุทรมลายู ความไม่แน่นอนทางการเมืองของนายโดนัลด์ ทรัมป์ ประธานาธิบดีของสหรัฐฯ รวมถึงความไม่แน่นอนทางการเมืองของหลายประเทศในสหภาพยุโรป

เศรษฐกิจโลก 2018

**Goldilock : โตต่อเนื่อง
แต่ไม่ร้อนแรง เงินเฟ้อเร่งขึ้นแต่ไม่สูง**

การเติบโตทางเศรษฐกิจ

- เศรษฐกิจกลุ่มประเทศหลักฟื้นตัวสอดคล้องไปในทางเดียวกัน
- ภาวการณ์ผลิตและการค้าโลกฟื้นตัวต่อเนื่อง
- การบริโภคภาคเอกชนแข็งแกร่ง

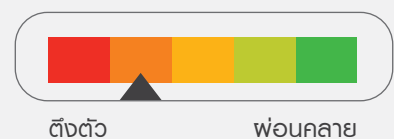
อัตราเงินเฟ้อ

- ราคาน้ำมันเฉลี่ยมีแนวโน้มสูงขึ้น แต่ราคาสินค้าโภคภัณฑ์หมวดเกษตรโดยรวมไม่ฟื้นตัวตาม
- ค่าแรงขึ้นช้าแม้ตลาดแรงงานตึงตัว
- ผลิตภาพการผลิตขยายตัวในระดับต่ำ

ทิศทางนโยบายการเงิน

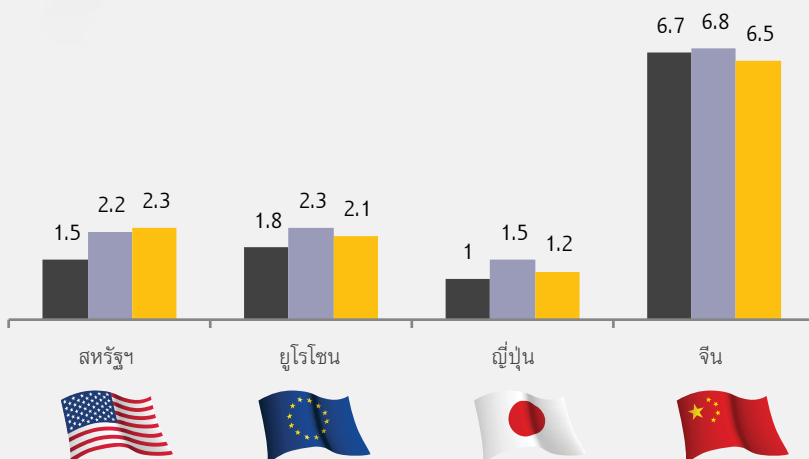
- Fed – ขึ้นดอกเบี้ยนโยบาย 3 ครั้ง พร้อมลดงบดุลตามแผนที่ประกาศ
- ECB – เริ่ม QE tapering และคงดอกเบี้ยนโยบาย
- BOJ – คงนโยบายตรึงดอกเบี้ยพันธบัตรรัฐบาล 10 ปีที่ 0%

หมายเหตุ : ระดับแสดงถึงแนวโน้มช่วงที่เหลือของปี

ประมาณการการเติบโตของเศรษฐกิจปี 2016 2017 2018

หน่วย: %YOY

■ 2016 ■ 2017F ■ 2018F

ความเสี่ยง

สหรัฐฯ

ผลกระทบของนโยบายการปฏิรูประบบภาษี

ยูโรโซน

เสถียรภาพทางการเงินเมืองในประเทศหลัก เช่น เยอรมนี อิตาลี สเปน

ญี่ปุ่น

ค่าจ้างแรงงานที่ยังฟื้นตัวช้า

จีน

ระดับหนี้โดยรวมและหนี้ภาคเอกชนที่สูง

ที่มา: ประมาณการของ EIC และสำนักวิจัยต่างประเทศ (Goldman Sachs, J.P.Morgan, Deutsche Bank และ Bank of America)

ภาพรวมเศรษฐกิจโลก

ปี 2018

เศรษฐกิจโลกในปี 2018 มีแนวโน้มขยายตัวดีสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน (synchronized growth) ในทุกภูมิภาคหลักจากภาวะการค้าโลกที่ดีต่อเนื่องและการบริโภคภาคเอกชนที่แข็งแกร่ง ภาวะการค้าโลกที่ฟื้นตัวต่อเนื่องทำให้ภาคการส่งออกเป็นแรงสนับสนุนการเติบโตทางเศรษฐกิจในหลายภูมิภาคทั่วโลกต่อไปได้ ประกอบกับแรงส่งจากการบริโภคภายในประเทศที่แข็งแกร่งจากตลาดแรงงานในกลุ่มประเทศหลักที่เริ่มเข้าสู่ภาวะการจ้างงานเต็มที่ อย่างไรก็ตาม แม้เศรษฐกิจโลกโดยรวมจะเติบโตต่อเนื่องอยู่ในเกณฑ์ที่ดีแบบไม่ร้อนแรง (goldilock) แต่อัตราเงินเฟ้อจะยังคงอยู่ในระดับต่ำ เนื่องจากราคาสินค้าโภคภัณฑ์ในหลายหมวดโดยเฉพาะหมวดเกษตร ยังไม่ได้ฟื้นตัวสอดคล้องกับราคาน้ำมันที่เพิ่มขึ้นและกระทบกำลังซื้อของภาคเศรษฐกิจบางส่วน ประกอบกับประสิทธิภาพการผลิต (productivity) และค่าแรง (wage) ในกลุ่มประเทศที่พัฒนาแล้วไม่ได้ปรับตัวเพิ่มเท่าการลดลงของอัตราการว่างงาน ทั้งนี้ แม้นโยบายการเงินของธนาคารกลางในกลุ่มประเทศหลักโดยเฉพาะในสหรัฐฯ จะเริ่มเข้าสู่ภาวะตึงตัว แต่การขึ้นดอกเบี้ยนโยบายจะดำเนินการอย่างค่อยเป็นค่อยไปและอ้างอิงปัจจัยในตลาดแรงงานและอัตราเงินเฟ้อเป็นสำคัญ ด้านอัตราดอกเบี้ยทั้งในระยะสั้นและระยะยาวจะเข้าสู่วงจรขาขึ้นอย่างชัดเจนมากขึ้น จากการขึ้นดอกเบี้ยนโยบายและการลดงบดุลของธนาคารกลางสหรัฐฯ (Fed) และการเริ่มลดวงเงินการเข้าซื้อสินทรัพย์ (QE tapering) ของ ECB ตามแผน

อีไอเอ็มมองว่าความเสี่ยงของเศรษฐกิจโลกและประเด็นที่ควรจับตาในปี 2018 มีประเด็นที่สำคัญ 3 ประการ ได้แก่ ความคืบหน้าการดำเนินนโยบายการคลังของสหรัฐฯ เสถียรภาพทางการเงินในเขตยูโรโซน และการเริ่มชะลอตัวและภาวะหนี้ในระบบเศรษฐกิจของจีน แม้ว่าแผนการปฏิรูประบบภาษีจะได้ข้อสรุปที่ชัดเจนแล้ว แต่แผนการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ของประธานาธิบดีทรัมป์ที่ยังไม่มีรายละเอียด อาจส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของภาคธุรกิจสหรัฐฯ และส่งผลกระทบต่อค่าเงินดอลลาร์สหรัฐฯ และค่าเงินสกุลหลักทั่วโลกในระยะต่อไปได้ ทางด้านเสถียรภาพทางการเงินในเขตยูโรโซนนั้น ก็ยังไม่พ้นความเสี่ยงและต้องเฝ้าติดตาม เพราะจะมีประเด็นล้นคลอนเอกภาพในภูมิภาคอยู่เป็นระยะ เช่น เยอรมนีที่อาจต้องจัดการเลือกตั้งใหม่จากการที่ไม่สามารถจัดตั้งรัฐบาลผสมได้สำเร็จ ความเสี่ยงต่อการแยกตัวเป็นเอกราชของคาตาลเนียออกจากสเปน การเลือกตั้งของอิตาลีในเดือนมีนาคม 2018 และการเจรจาประเด็น Brexit ที่ต้องได้ข้อสรุปก่อนเดือนมีนาคม 2019 เป็นต้น นอกจากนี้ เศรษฐกิจจีนหลังการประชุมใหญ่พรรคคอมมิวนิสต์ครั้งที่ 19 ในเดือนตุลาคม 2017 ที่ผ่านมาก็ชี้ให้เห็นถึงตัวเลขการเติบโตทางเศรษฐกิจที่มีแนวโน้มชะลอตัว แม้จีนจะเน้นการเติบโตที่มีคุณภาพ แต่ปัญหานี้ภาคเอกชนของจีนที่อยู่ในระดับสูงจะเริ่มถูกจับตามากขึ้น นอกจากนี้ ความเสี่ยงประเด็นรองอื่นๆ เช่น ปัญหาภูมิรัฐศาสตร์ทั้งในคาบสมุทรเกาหลีและความขัดแย้งในกลุ่มประเทศตะวันออกกลาง รวมถึงนโยบายการเงินที่อาจตึงตัวเร็วเกินคาดถ้าเงินเฟ้อเร่งตัว ยังเป็นความเสี่ยงด้านต่ำที่ไม่อาจละเลยได้เนื่องจากอาจส่งผลกระทบต่อทั้งตลาดการเงินโลก ค่าเงินและแนวโน้มเศรษฐกิจในระยะต่อไปได้

เศรษฐกิจสหรัฐฯ

เปิดตัวกฎหมายภาษีฉบับใหม่ เสริมทัพเศรษฐกิจภายในที่แข็งแกร่ง

เศรษฐกิจสหรัฐฯ ไตรมาส 3 ปี 2017 ขยายตัวเกินคาด จากการบริโภคและการลงทุนภาคเอกชนที่โตต่อเนื่อง โดยเศรษฐกิจขยายตัว 3.2% QOQ SAAR¹ หรือขยายตัว 2.3% YOY ประกอบกับอัตราการว่างงานยังคงลดลงต่อเนื่อง ส่งผลให้การบริโภคของครัวเรือนขยายตัวได้ 2.6% YOY นำโดยการซื้อสินค้าคงทนที่เติบโตถึง 6.3% YOY พร้อมกันนี้ การลงทุนภาคเอกชนก็เป็นอีกปัจจัยที่ขยายตัวต่อเนื่องที่ 4.5% YOY โดยเฉพาะการลงทุนในเครื่องมือเครื่องจักร อย่างไรก็ตาม ค่าจ้างแรงงานที่ยังไม่ฟื้นตัวชัดเจน มีส่วนทำให้อัตราเงินเฟ้อพื้นฐานยังอยู่ในระดับต่ำที่ 1.4% YOY ณ ไตรมาส 3

ปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจที่แข็งแกร่งจะเป็นแรงส่งสำคัญในปี 2018 และสนับสนุนการดำเนินนโยบายการเงินที่ตึงตัวขึ้น อีโอซีปรับคาดการณ์การเติบโตของเศรษฐกิจสหรัฐฯ ปี 2018 อยู่ที่ 2.3% จาก 2.1% ตามอัตราการว่างงานที่ลดลงเร็วกว่าที่คาดการณ์แต่ละระดับ 4.1% ในเดือนพฤศจิกายน 2017 รวมถึงความเชื่อมั่นผู้บริโภคที่ปรับสูงขึ้นต่อเนื่อง ซึ่งนอกจากจะส่งผลให้การใช้จ่ายในประเทศขยายตัวดีแล้ว ก็จะส่งผลต่อเนื่องให้ผลประกอบการของบริษัทและการลงทุนภาคเอกชนเติบโตเช่นกัน โดยการขยายตัวดังกล่าวจะสนับสนุนให้ธนาคารกลางสหรัฐฯ (Fed) ปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบายได้อีก 3 ครั้งในปี 2018 ตามประมาณการการขึ้นดอกเบี้ยนโยบายสหรัฐฯ (dot plot) ทั้งนี้ ประธาน Fed คนใหม่ นาย Jerome Powell จะไม่ทำให้ทิศทางการดำเนินนโยบายการเงินแตกต่างไปจากนาง Janet Yellen อย่างมีนัยสำคัญ โดยอีโอซีมองว่าถึงแม้อัตราเงินเฟ้อจะยังอยู่ในระดับต่ำ แต่ Fed ยังให้น้ำหนักกับการฟื้นตัวของตลาดแรงงานและเศรษฐกิจที่ชัดเจนมากกว่าอัตราเงินเฟ้อ

พรรครีพับลิกันผลักดันนโยบายปฏิรูปภาษีได้เป็นผลสำเร็จ อีโอซีประเมินว่าอาจมีผลกระทบต่อการเติบโตของเศรษฐกิจราว 0.1-0.3% ต่อปีในระยะ 10 ปีข้างหน้า โดยมีประเด็นสำคัญในกฎหมายการปฏิรูปภาษี 2018 (Tax Cuts and Jobs Act 2018) คือการลดภาษีนิติบุคคลลงจาก 35% ไปที่ 21% การให้สิทธิลดหย่อนภาษีสำหรับค่าใช้จ่ายลงทุนใหม่ทั้งหมดเป็นเวลา 5 ปี รวมถึงการปรับเปลี่ยนระบบภาษีสำหรับบริษัทสหรัฐฯ ที่นำกำไรที่เกิดขึ้นนอกประเทศกลับเข้ามาในประเทศ (repatriation) โดยเปลี่ยนจากระบบการเก็บภาษีทั่วโลก (worldwide tax system) เป็นระบบการเก็บภาษีตามแหล่งรายได้ (territorial tax system) ในภาพรวมแล้ว คณะกรรมการร่วมด้านภาษีของสหรัฐฯ (Joint Committee on Taxation) ได้ประเมินว่ากฎหมายดังกล่าวจะทำให้รายได้ภาษีของรัฐบาลลดลงรวม 1.46 ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในระยะเวลา 10 ปีข้างหน้า ทั้งนี้ อีโอซีประเมินว่าจะช่วยลดภาระการจ่ายภาษีของภาคเอกชนลงประมาณ 0.7% ของ GDP ต่อปีเท่านั้น ซึ่งจะกระตุ้นอัตราการเติบโตของเศรษฐกิจได้ราว 0.1-0.3% ต่อปี โดยจะมีผลมากกว่าในช่วง 5 ปีแรกและลดลงในช่วงปีหลังตามสิทธิการลดหย่อนภาษีบางส่วนที่จะหมดอายุไป นอกจากนี้ กฎหมายภาษีที่สำเร็จลุล่วงไปได้ จะทำให้ตลาดการเงินในปี 2018 มีความผันผวนน้อยลงกว่าในปีที่ผ่านมาและนักลงทุนมีความเชื่อมั่นต่อเศรษฐกิจสหรัฐฯ เพิ่มขึ้น

จับตาผลกระทบของ
กฎหมายภาษี
ฉบับใหม่

นัยต่อเศรษฐกิจไทย

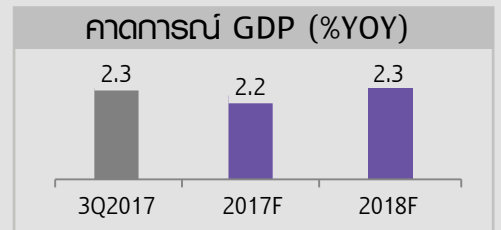
- การเติบโตของเศรษฐกิจที่แข็งแกร่งอย่างต่อเนื่อง การปรับขึ้นดอกเบี้ยนโยบายของธนาคารกลางสหรัฐฯ รวมถึงนโยบายการปฏิรูปภาษีที่ผลักดันได้เป็นผลสำคัญ จะช่วยเพิ่มความเชื่อมั่นของนักลงทุนต่อตลาดสหรัฐฯ ได้ อย่างไรก็ตาม สถานการณ์ดังกล่าวเป็นสิ่งที่ยากลงทุนได้คาดการณ์ไว้แล้ว จึงทำให้ดัชนีค่าเงินดอลลาร์สหรัฐฯ มีแนวโน้มทรงตัว ส่วนค่าเงินบาทยังคงแข็งค่าอยู่ในกรอบ 32.5-33.0 บาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ ในไตรมาสแรก 2018
- การบริโภคภาคเอกชนของสหรัฐฯ ที่แข็งแกร่งและนโยบายกีดกันทางการค้าที่ไม่มีแนวโน้มรุนแรง ส่งผลดีต่อการส่งออกสินค้าไทย โดยในช่วง 11 เดือนแรกของปี 2017 ขยายตัวได้ 8.1% YOY และยังมีแนวโน้มขยายตัวต่อเนื่องโดยเฉพาะหมวดชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ ผลิตภัณฑ์ยาง และอาหารแปรรูป
- บริษัทไทยที่เข้าไปลงทุนในสหรัฐฯ อาทิ ผู้ผลิตเคมีภัณฑ์และผู้ผลิตอาหารจะได้รับประโยชน์จากกฎหมายภาษีฉบับใหม่ ทั้งจากภาระภาษีที่ลดลง สิทธิประโยชน์ทางการลงทุนที่เพิ่มขึ้นในช่วงแรก รวมถึงกำลังซื้อของผู้บริโภคบางส่วนที่สูงขึ้น

เศรษฐกิจสหรัฐฯ

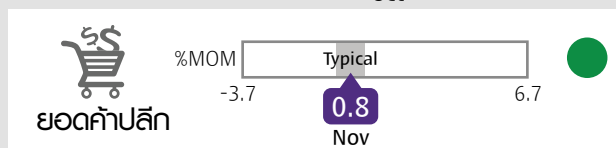
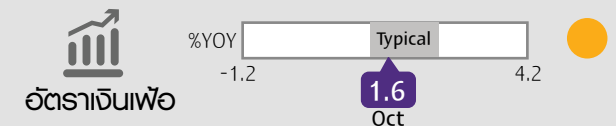
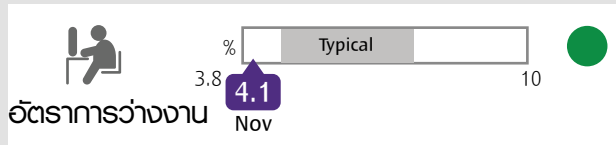
เปิดตัวกฎหมายภาษีฉบับใหม่

เสริมทัพเศรษฐกิจภายในที่แข็งแกร่ง

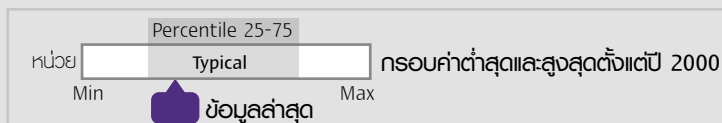
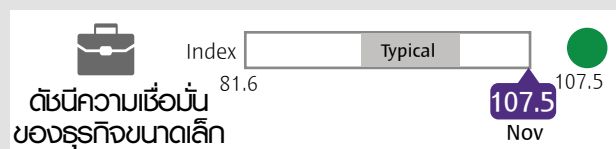
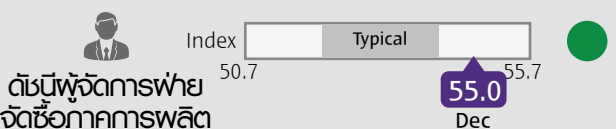
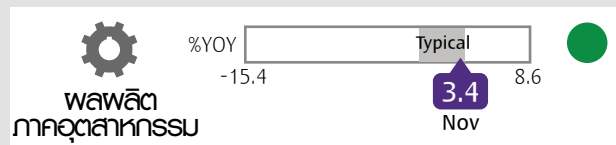
ภาคครัวเรือน

การใช้จ่ายครัวเรือนเติบโต ตามการจ้างงานที่แข็งแกร่ง

ภาคธุรกิจ

ภาคธุรกิจได้รับผลดีจากการบริโภคที่ดีขึ้น

ความสัมพันธ์กับไทย

นโยบายการเงินการคลัง

การขึ้นดอกเบี้ยนโยบาย ภายใต้บทบาทของประธาน Fed คนใหม่

การขาดดุลงบประมาณที่เพิ่มขึ้น อาจทำให้นโยบายการคลังอื่นทำได้ยาก

ประเด็นที่ต้องจับตา

ผลจากการปฏิรูปภาษี โดยเฉพาะการลดภาษีนิติบุคคล

แนวโน้มอัตราเงินเฟ้อที่ฟื้นตัวได้ช้า

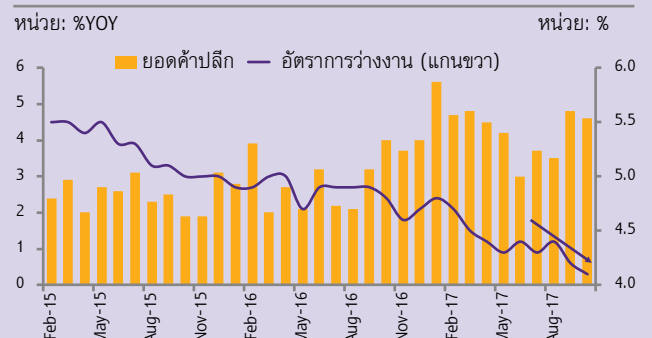
ค่าเงินดอลลาร์สหรัฐฯ พังพอนตามความไม่แน่นอนทางการเมือง

ดัชนีค่าเงินดอลลาร์สหรัฐฯ

อัตราการว่างงานลดลงอย่างต่อเนื่อง ส่งผลดีต่อการบริโภค

อัตราการว่างงานและการเติบโตของยอดค้าปลีก

ที่มา: การวิเคราะห์โดย EIC ณ ธันวาคม 2017 จากข้อมูลของ Bloomberg, Federal Reserve, CEIC และ Markit

BOX

นโยบายการปฏิรูประบบภาษีของสหรัฐฯ นัยต่อเศรษฐกิจและ ค่าเงิน

นโยบายการปฏิรูประบบภาษีขนาดใหญ่ของสหรัฐฯ ที่เน้นการลดภาษีเพื่อช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจเป็นหนึ่งในนโยบายเด่นของประธานาธิบดีทรัมป์ และพรรครีพับลิกันที่ทั่วโลกเฝ้าติดตามความคืบหน้าต่อเนื่องในปี 2018 หลังจากทีร่างกฎหมายการปฏิรูประบบภาษีมีความคืบหน้าช่วงปลายปี 2017 จากการที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (House of Representative) ผ่านร่างกฎหมายการปฏิรูประบบภาษีฉบับของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในช่วงเดือนพฤศจิกายน 2017 ทำให้ความหวังในการผลักดันแผนการปฏิรูปภาษีเริ่มเป็นรูปธรรมมากขึ้น อย่างไรก็ตาม สภาชิกวุฒิสภา (Senate) เองก็ได้มีการเขียนร่างกฎหมายการปฏิรูประบบภาษีฉบับของวุฒิสภา และมีความแตกต่างกับฉบับของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอยู่พอสมควร ทั้งนี้ หลังจากความพยายามในการผลักดันแผนการปฏิรูปภาษีเริ่มสัมฤทธิ์ผลรวมทั้งการหารือร่วมเต็มคณะของทั้งสภาองเกรสได้ข้อสรุปที่เร็ว ส่งผลให้การผลักดันร่างกฎหมายการปฏิรูปภาษีได้ข้อสรุปในฉบับสุดท้าย (รูปที่ 1) โดยมีความสำคัญอยู่ที่การลดภาษีนิติบุคคลจาก 35% เป็น 21% และสามารถเริ่มมีผลบังคับใช้ทันทีในปี 2018 หลังประธานาธิบดีทรัมป์ลงนามแล้ว (รูปที่ 2)

รูปที่ 1 : เปรียบเทียบร่างกฎหมายปฏิรูประบบภาษีฉบับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ฉบับสมาชิกวุฒิสภาของสหรัฐฯ และฉบับสุดท้าย

		ก่อนหน้า	ฉบับ ส.ส. (House)	ฉบับ ส.ว. (Senate)	ฉบับสุดท้าย (ปัจจุบัน)
Individual	ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	7 ชั้น (39.6%, 35%, 33%, 28%, 25%, 15%, 10%)	4 ชั้น (39.6%, 35%, 25%, 12%)	4 ชั้น (38.5%, 35%, 25%, 10%)	7 ชั้น (37%, 35%, 32%, 24%, 22%, 12%, 10%)
	ภาษีธุรกิจ Pass-through*	เก็บตามชั้นอัตราภาษีเงินได้	25% (statutory rate) และ 35% (effective rate)	25% (statutory rate) และ 32% (effective rate)	ลดหย่อนภาษีได้ 20% ของรายได้ที่ไม่เกิน 315,000 ดอลลาร์สหรัฐฯ
	ภาษีระดับท้องถิ่น	ลดหย่อนได้เต็มจำนวน	ยกเลิกเกือบทั้งหมด	ยกเลิกทั้งหมด	ลดหย่อนได้ไม่เกิน 10,000 ดอลลาร์สหรัฐฯ
Corporate	ภาษีเงินได้นิติบุคคล	35%	20% (มีผลทันทีในปี 2018)	20% (มีผลในปี 2019)	21% (มีผลในปี 2018)
	ภาษีที่เก็บบนรายได้ที่เกิดขึ้นนอกประเทศ	worldwide tax system**	territorial tax system***	territorial tax system	territorial tax system
	ภาษีพิเศษหนึ่งครั้งนำรายได้ที่เกิดขึ้นนอกประเทศกลับเข้าประเทศ	-	12% สำหรับ liquid assets, 5% สำหรับ illiquid assets	10% สำหรับ liquid assets, 5% สำหรับ illiquid assets	15.5% สำหรับ liquid assets, 8% สำหรับ illiquid assets

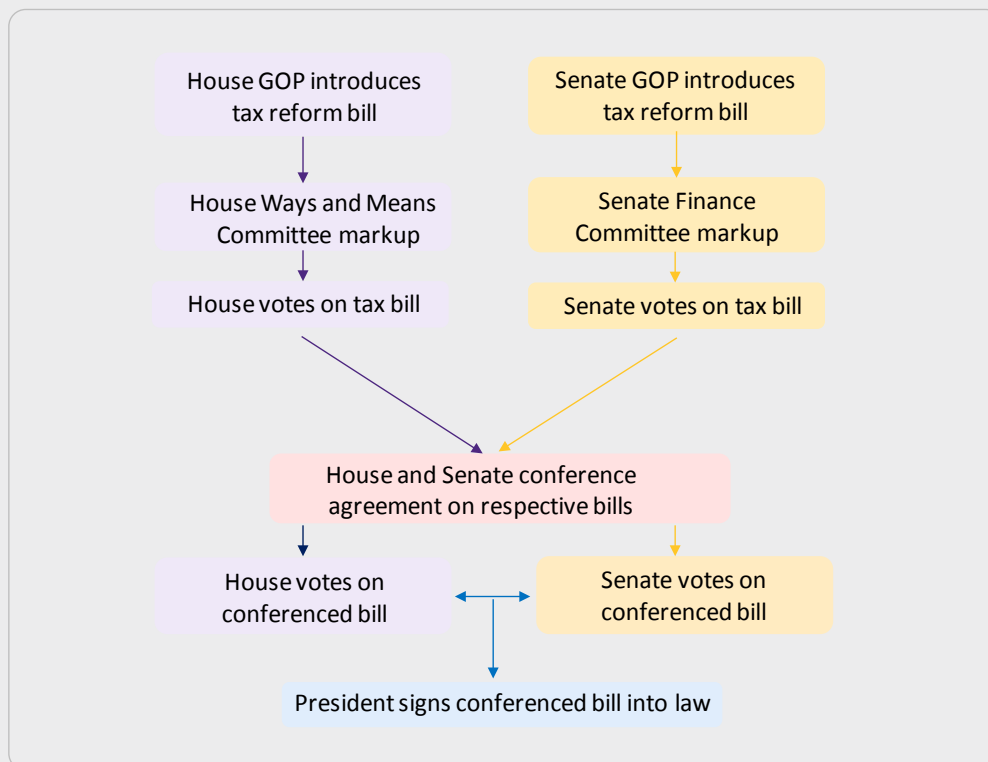
หมายเหตุ: *องค์กรธุรกิจประเภท Pass-Through หมายถึง ธุรกิจเจ้าของคนเดียว ห้างหุ้นส่วนประเภทต่าง ๆ เช่น ห้างหุ้นส่วนประเภทจำกัดความรับผิดชอบ เฮดจ์ฟันด์ และ นิติบุคคลขนาดเล็กประเภท S-Corporation โดยธุรกิจประเภท Pass-Through จะไม่เสียภาษีในชั้นขององค์กร ภาระภาษีจะตกอยู่กับผู้ถือหุ้นโดยผู้ถือหุ้นต้องนำรายได้จากเงินปันผลมาคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเมื่อสิ้นปีภาษี

** เก็บแบบทั่วโลกไม่เลือกแหล่งที่มาว่าในหรือนอกประเทศ ถูกจัดเก็บตอนนำรายได้กลับเข้าประเทศ 35%

*** เก็บตามแหล่งที่มาของรายได้ ยกเว้นภาษีให้กับรายได้ที่เกิดขึ้นนอกประเทศ

ที่มา: การวิเคราะห์โดย EIC จากข้อมูลของ BNP Paribas และ US Tax Policy Center

รูปที่ 2 : กระบวนการการผ่านร่างกฎหมายการปฏิรูประบบภาษีของสหรัฐฯ

ที่มา: การวิเคราะห์โดย EIC จากข้อมูลของ Goldman Sachs

อีไอซีมองว่านอกเหนือจากภาษีนิติบุคคลที่ถูกปรับลดลงเพื่อช่วยส่งเสริมความสามารถในการแข่งขันของนิติบุคคลสหรัฐฯแล้ว จะมีตัวเลขที่น่าสนใจอยู่ 2 ตัว ซึ่งจะกระทบเศรษฐกิจและตลาดการเงินโลกได้อย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ ตัวเลขการขาดดุลรวมและเม็ดเงินบริษัทสัญชาติสหรัฐฯ ที่อยู่นอกประเทศ ในข้อแรก ตามข้อกำหนดร่างกฎหมายงบประมาณ (budget resolution) กำหนดการขาดดุลการคลังส่วนเพิ่มจากนโยบายลดภาษีของสหรัฐฯ ไว้ไม่เกิน 1.5 ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในระยะเวลา 10 ปีจากนี้ ซึ่งการขาดดุลการคลังด้วยตัวเลขนี้นับว่าน้อยกว่าการลดภาษีในรอบก่อนและคิดเป็นมูลค่าเพียง 0.7% ของ GDP และจะช่วยส่งเสริมการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจสหรัฐฯ ได้เพียง 0.1-0.3% ต่อปีเท่านั้น ดังนั้น ผลกระทบต่อเศรษฐกิจจึงอาจไม่ได้สูงเท่าที่เคยคาดการณ์ไว้ ในข้อที่สอง ได้มีการประมาณการไว้ว่ามี

เม็ดเงินที่เกิดจากการขายหุ้นของบริษัทสหรัฐฯ ถึงราว 2.6 ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ที่อยู่นอกประเทศและสามารถถูกส่งกลับประเทศได้หากมีการบังคับใช้กฎหมายภาษีการนำกำไรที่เกิดขึ้นนอกประเทศกลับเข้าประเทศได้ด้วยอัตราพิเศษหนึ่งครั้ง (one-time repatriation tax) ซึ่งเคยมีการบังคับใช้กฎหมายที่คล้ายคลึงกันนี้เมื่อปี 2004-2005 (รูปที่ 3) ซึ่งทั้ง 2 ตัวเลขนี้จะส่งผลอย่างมีนัยสำคัญต่อเศรษฐกิจและค่าเงินดอลลาร์สหรัฐฯ ได้ทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยอาจทำให้ส่งผลให้เศรษฐกิจสหรัฐฯ ขยายตัวได้ดีขึ้นและอาจทำให้ค่าเงินดอลลาร์สหรัฐฯ เริ่มกลับมาทยอยแข็งค่าก็เป็นได้ เนื่องจากการลดภาษีช่วยทำให้นักลงทุนสหรัฐฯ จ่ายภาษีน้อยลง มีกำไรมากขึ้น แข่งขันได้ดีขึ้น เกิดการสร้างงานได้มากขึ้น ด้านภาษีที่ช่วยส่งเสริมการนำเอารายได้นอกประเทศกลับสหรัฐฯ จะช่วยให้เกิดการซื้อหุ้นคืน (share buyback) และจ่ายเงินปันผลมากขึ้นสำหรับบริษัทจดทะเบียนและช่วยให้เกิดการสร้างงานตามมาได้ถ้าบริษัทมีการขยายกำลังการผลิต ทั้งหมดนี้ช่วยเพิ่มความน่าสนใจและดึงดูดการลงทุนกลับเข้าไปในสหรัฐฯ และสามารถเพิ่มความเชื่อมั่นต่อค่าเงินดอลลาร์สหรัฐฯ ในระยะต่อไปได้

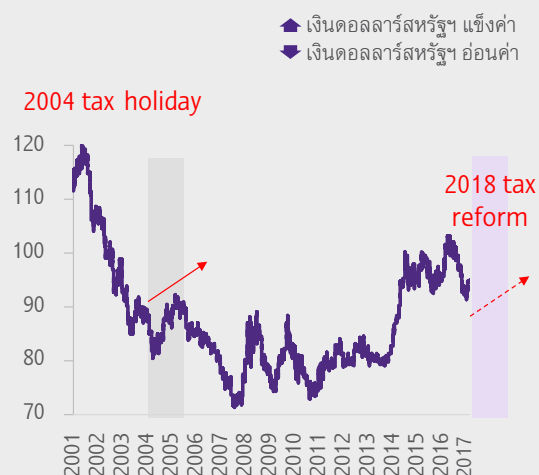
รูปที่ 3 : เปรียบเทียบ repatriation tax ปี 2004 กับ ปี 2018 และคาดการณ์ผลต่อค่าเงิน

เปรียบเทียบ repatriation tax ปี 2004 กับปี 2018

	2004 Repatriate tax holiday	Tax plan 2018
ภาษีพิเศษนำรายได้ที่เกิดขึ้นนอกประเทศกลับเข้าประเทศ	5.25%	15.5%
ภาษีเงินได้นิติบุคคล	35%	21%
จำนวนปีที่ส่งผล	2	8
บังคับการถูกเก็บภาษี*	ไม่ใช่	ใช่
ประมาณการเม็ดเงินนอกสหรัฐฯ ที่นำกลับได้ (ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐฯ)	0.36 (นำกลับจริงในช่วงดังกล่าว)	2.6

ดัชนีค่าเงินดอลลาร์สหรัฐฯ (USD Index)

หน่วย: ดัชนี

*บังคับการถูกเก็บภาษี ในที่นี้หมายถึงรายได้ที่อยู่นอกประเทศทั้งหมดจะถูกคิดภาษีเสมือนนำกลับเข้าประเทศ (deemed repatriation) ไม่ว่าจะนำกลับมาจริงหรือไม่ก็ตาม

ที่มา: การวิเคราะห์โดย EIC จากข้อมูลของ Bloomberg

เศรษฐกิจยูโรโซน

เติบโตเกินคาดต่อเนื่อง แม้จับตาความเสี่ยงทางการเมืองในภูมิภาค

เศรษฐกิจยูโรโซนไตรมาส 3 ปี 2017 ขยายตัวต่อเนื่องที่ 0.6%^{QOQSA}² หรือ 2.6%^{YOY} จากการบริโภคภาคครัวเรือน และการลงทุนภาคเอกชน โดยเฉพาะในภาคการผลิต ทั้งนี้ ดัชนีผู้จัดการฝ่ายจัดซื้อ (PMI) ภาคการผลิตเติบโตสูงสุดเป็นประวัติการณ์ที่ 60.1 ในเดือนพฤศจิกายน สอดคล้องกับอัตราการว่างงานที่ลดลงต่อเนื่องสู่ระดับ 8.8% ในเดือนตุลาคม อย่างไรก็ตาม ไรท์ดีตลาดแรงงานที่เริ่มฟื้นตัวยังไม่ส่งผ่านไปยังค่าจ้างและราคาสินค้า ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากราคาสินค้าในประเทศถูกกดดันจากเงินยูโรที่แข็งค่าซึ่งส่งผลให้มีการนำเข้าสินค้ามากขึ้น โดยอัตราเงินเฟ้อทั่วไปยังคงอยู่ในระดับต่ำที่ 1.5% ในเดือนพฤศจิกายน ต่ำกว่าเป้าหมายของธนาคารกลางยุโรป (ECB) ที่ 2%

การเติบโตทางเศรษฐกิจใน ปี 2018 ยังมีแนวโน้มดีต่อเนื่อง แม้มีความเสี่ยงจากความวุ่นวายทางการเมืองในภูมิภาค อีโอซีได้รับเพิ่มคาดการณ์การเติบโตทางเศรษฐกิจของยูโรโซนในปี 2017 และ 2018 อยู่ที่ 2.3% และ 2.1% จากเดิมที่ 1.9% และ 1.7% ตามลำดับ จากการเติบโตทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะในภาคการผลิตที่ขยายตัวดีเกินคาดต่อเนื่อง ทั้งนี้ ความเสี่ยงที่ยังคงต้องติดตามประกอบด้วย 1) ประเด็นการจัดตั้งรัฐบาลร่วมของ Angela Merkel ที่ไม่ราบรื่นอาจกระทบเสถียรภาพของ EU 2) ความเสี่ยงต่อการแยกตัวเป็นเอกราชของคาตาลเนียออกจากสเปน (catalexit) 3) การเลือกตั้งทั่วไปของอิตาลีที่จะเกิดขึ้นในวันที่ 4 มีนาคม 2018 และ 4) การเจรจา Brexit ที่ล่าช้าและยืดเยื้อ อาจทำให้ UK จำเป็นต้องออกจาก EU ด้วยความสับสนภัยใต้เงื่อนไขขององค์การการค้าโลก (WTO) ซึ่งนับเป็นกรณีที่น่าเลวร้ายที่สุด

อีโอซีมองว่าความวุ่นวายทางการเมืองในแคว้นคาตาลเนียจะไม่นำไปสู่การแยกตัวเป็นเอกราช (catalexit) แต่จะสร้างความยืดเยื้อและความไม่แน่นอนต่อเศรษฐกิจ การที่พรรคการเมืองฝ่ายสนับสนุนการแยกตัวออกจากสเปนของแคว้นคาตาลันได้รับเสียงข้างมาก และเป็นฝ่ายได้จัดตั้งรัฐบาลท้องถิ่นในการเลือกตั้งเมื่อวันที่ 21 ธันวาคมที่ผ่านมา ได้สร้างความกังวลว่าจะมีการผลักดันให้เกิดการเรียกร้องเอกราชขึ้นอีก อย่างไรก็ตาม อีโอซีมองว่ารัฐบาลสเปนจะไม่ยอมให้เกิดการแบ่งแยกแคว้นคาตาลเนียออกจากสเปน เพราะจะส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจ การเมือง และสังคม ของสเปนอย่างมาก โดยรัฐบาลสเปนสามารถประกาศใช้มาตรา 155 ตามรัฐธรรมนูญเพื่อยึดอำนาจการปกครองตนเองจากแคว้นคาตาลเนียคืนสู่รัฐบาลกลางได้ทุกเมื่อ ทั้งนี้ ความไม่แน่นอนทางการเมืองจะกระทบเศรษฐกิจคาตาลเนียซึ่งคิดเป็นสัดส่วนราว 20% ของสเปน (ขณะที่เศรษฐกิจสเปนมีสัดส่วน 7.5% ต่อเศรษฐกิจยูโรโซนทั้งหมด) ทั้งในด้าน ภาคการผลิตที่ต้องปิดตัวชั่วคราวจากการประท้วง ภาคการท่องเที่ยว โดยเฉพาะในเมืองบาเซโลนา และ ความเสี่ยงที่สินค้าจากคาตาลเนียจะถูกคว่ำบาตรจากสเปน

จับตาความเสี่ยงจากความล้มเหลวในการจัดตั้งรัฐบาลผสมของเยอรมนี

และการแยกตัวเป็นเอกราชของแคว้นคาตาลเนียออกจากสเปน (catalexit)

ภัยต่อเศรษฐกิจไทย

- เศรษฐกิจยูโรโซนที่เติบโตแข็งแกร่ง ประกอบกับเงินดอลลาร์สหรัฐฯ ที่อ่อนค่าลงอย่างหนัก ส่งผลให้เงินยูโรแข็งค่าขึ้นกว่า 11.9% เมื่อเทียบกับดอลลาร์สหรัฐฯ หรือ 3.6% เมื่อเทียบกับบาท³ โดยอีโอซีคาดว่าเงินยูโรจะทรงตัวอยู่ที่ราว 1.18 ดอลลาร์สหรัฐฯ ต่อยูโรในไตรมาสแรกของปี 2018 จากแนวโน้มการเติบโตทางเศรษฐกิจที่ดีต่อเนื่อง แม้ว่ายังมีความเสี่ยงทางการเมืองอยู่
- บริษัทแอร์บัสเตรียมเม็ดเงินลงทุนกว่า 3.5 หมื่นล้านบาท เพื่อลงทุนในกิจการศูนย์ซ่อมอากาศยานบริเวณสนามบินอู่ตะเภา โดยแผนการลงทุนในครั้งนี้มีส่วนสำคัญที่จะช่วยเพิ่มโอกาสการลงทุนทางตรงจากยูโรโซนสู่ไทย เนื่องจากเม็ดเงินมีขนาดใหญ่ โดยคิดเป็นสัดส่วนกว่า 18% ของการลงทุนทางตรงจากยูโรโซนสู่ไทยต่อปี
- การส่งออกจากไทยไปยูโรโซนขยายตัว 8.2% ในช่วง 11 เดือนแรกของปี ทั้งนี้ หากภาคการผลิตในยูโรโซนที่เติบโตได้ดีต่อเนื่อง จะมีส่วนสำคัญให้ความต้องการสินค้าจากไทยซึ่งนำโดยคอมพิวเตอร์และส่วนประกอบ และรถยนต์และส่วนประกอบ เติบโตต่อไปได้

14 ² อัตราการเติบโตเทียบกับไตรมาสก่อนหน้า (แบบปรับฤดูกาล)

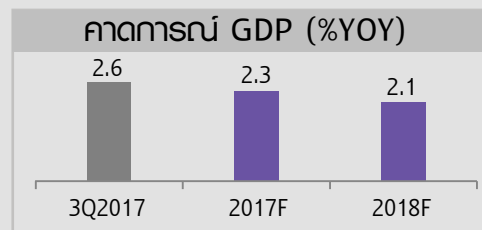
³ อัตราการเปลี่ยนแปลงของค่าเงินยูโร ณ วันที่ 20 ธันวาคม 2017 เทียบกับสิ้นปี 2016

เศรษฐกิจยูโรโซน

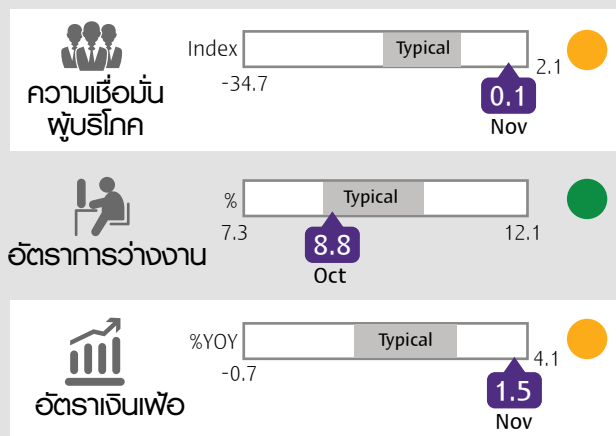
เติบโตดีเกินคาดต่อเนื่อง

แม้จับตาความเสี่ยงทางการเมือง

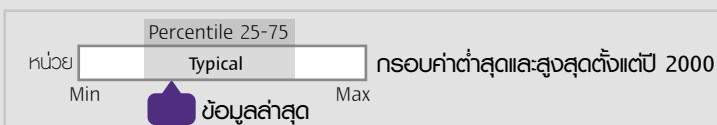
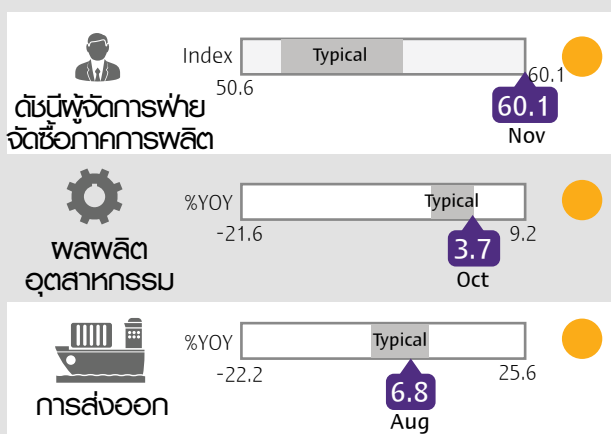
ภาคครัวเรือน

ภาคการบริโภคฟื้นตัวต่อเนื่อง

ภาคธุรกิจ

ภาคการผลิตโตดีเกินคาดต่อเนื่อง

ความสัมพันธ์กับไทย

นโยบายการเงินการคลัง

เริ่มปรับลดวงเงิน QE สู่ระดับ 3 หมื่นล้านยูโรต่อเดือน ในเดือน ม.ค. ถึง ก.ย. 2018

แนวโน้มปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบาย ในช่วงครึ่งหลังของปี 2019

ประเด็นที่ต้องจับตา

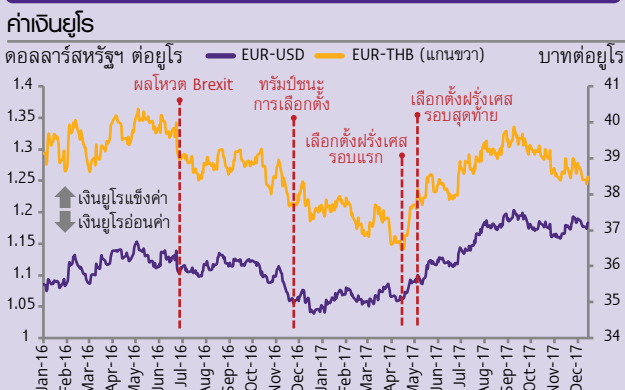
สถานการณ์ทางการเมืองในภูมิภาค

เงินยูโรที่แข็งค่าเมื่อเทียบกับดอลลาร์สหรัฐ

ทิศทางในช่วงที่เหลือของปี

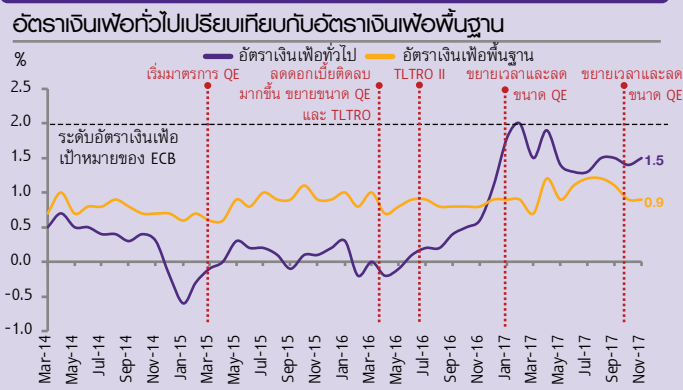
● ดีขึ้น ● ทรงตัว ● แย่ลง

เงินยูโรแข็งค่าขึ้นต่อเนื่อง ตามเศรษฐกิจที่เติบโตโดดเด่น

ที่มา: การวิเคราะห์โดย EIC ณ ธันวาคม 2017 จากข้อมูลของ Bloomberg และ CEIC

ตลาดแรงงานที่เริ่มฟื้นตัวยังไม่ส่งผ่านไปยังอัตราเงินเฟ้อ

เศรษฐกิจญี่ปุ่น

เติบโตต่อเนื่องจากการส่งออก และการฟื้นตัวของภาคบริการและครัวเรือน

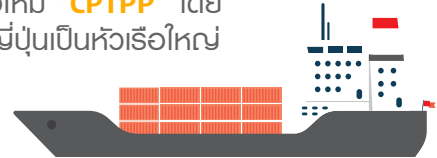
เศรษฐกิจญี่ปุ่นในไตรมาส 3 ปี 2017 ขยายตัว 2.5%QOQ SAAR⁴ หรือ 2.1%YOY ด้วยแรงส่งหลักจากภาคการส่งออกซึ่งเติบโต 1.5%QOQ SA⁵ ในขณะที่การบริโภคภาคครัวเรือนซึ่งเป็นแรงส่งหลักของเศรษฐกิจในไตรมาสก่อนกลับหดตัว -0.5%QOQ SA อย่างไรก็ดี ภาพรวมของการบริโภคภาคเอกชนไม่ได้เป็นที่น่ากังวลมากนัก เนื่องจากตัวเลขยังเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ อีไอซีมองว่าการส่งออกและการบริโภคภาคเอกชนจะเป็นปัจจัยสำคัญที่ผลักดันให้เศรษฐกิจญี่ปุ่นทั้งปี 2017 เติบโต 1.5%

ในปี 2018 อีไอซีคาดว่าเศรษฐกิจญี่ปุ่นจะขยายตัวต่อเนื่องราว 1.2% จากอุปสงค์ภายในประเทศ นำโดยการบริโภคภาคเอกชนซึ่งมีแนวโน้มเติบโตดี รัฐบาลอาเบะที่ได้รับเลือกให้บริหารประเทศต่อไปเป็นสมัยที่ 3 ได้ชูนโยบายเน้นสนับสนุนสวัสดิการทางสังคม เช่น ขยายการเข้าถึงการศึกษาและการเข้าถึงสถานรับเลี้ยงเด็กสำหรับครอบครัวรายได้ต่ำ ซึ่งน่าจะส่งผลบวกโดยตรงต่อการบริโภคครัวเรือน นอกจากนี้ ธนาคารกลางญี่ปุ่น (BOJ) ยังมีแนวโน้มคงนโยบายทางการเงินแบบผ่อนคลายเป็นต่อไปในปี 2018 เพื่อผลักดันเงินเฟ้อให้ถึงระดับเป้าหมายที่ 2% ภายในปีงบประมาณ 2019

ความเสี่ยงของญี่ปุ่นในระยะต่อไปมาจากค่าจ้างแรงงานที่ยังฟื้นตัวช้า ซึ่งอาจกดดันการบริโภคภาคครัวเรือน แม้ค่าจ้างรวมจะเริ่มส่งสัญญาณฟื้นตัวแต่ก็เป็นไปอย่างเชื่องช้า ตัวเลขการจ้างงานที่เพิ่มขึ้นยังมาจากการจ้างพนักงานเงินเดือนต่ำเป็นส่วนใหญ่ เช่น นักศึกษาจบใหม่ เป็นผลให้ค่าจ้างยังขยายตัวได้ช้า อย่างไรก็ตาม นายกรัฐมนตรีอาเบะได้เรียกร้องให้บริษัทในญี่ปุ่นปรับค่าจ้างขึ้น 3% ในปี 2018 และอาจพิจารณาให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีแก่บริษัทที่ตัดสินใจปรับขึ้นค่าจ้าง ซึ่งจะส่งผลดีต่อการบริโภคครัวเรือน รวมถึงอัตราเงินเฟ้อต่อไปในอนาคต

จับตาความคืบหน้าข้อตกลงทางการค้า CPTPP (Comprehensive and Progressive Agreement for Trans-Pacific Partnership) หรือข้อตกลง TPP (Trans-Pacific Partnership) ในชื่อใหม่ที่มีญี่ปุ่นขึ้นเป็นหัวเรือใหญ่ หลังสหรัฐอเมริกาถอนตัวจากข้อตกลงไปเมื่อต้นปี 2017 สมาชิก 11 ประเทศที่เหลือเห็นชอบที่จะคงเนื้อหาข้อตกลงเช่นเดียวกับ TPP แต่ระงับข้อตกลงบางประการที่ผลักดันโดยสหรัฐฯ เช่น การขยายระยะเวลาคุ้มครองสิทธิทางปัญญา และอื่นๆ โดยข้อตกลง CPTPP จะมีผลบังคับใช้ภายใน 60 วันหลังจากประเทศสมาชิกอย่างน้อย 6 ประเทศลงนามยอมรับ ทั้งนี้ CPTPP จะทำให้ไทยเสียความสามารถในการแข่งขันทั้งในแง่ของการดึงดูดการลงทุนจากต่างชาติและการส่งออก เนื่องจากไทยไม่ได้เป็นสมาชิก CPTPP จึงไม่ได้รับสิทธิพิเศษทางภาษีการค้าระหว่างกลุ่มประเทศสมาชิก โดยมูลค่าส่งออกจากไทยไปยังประเทศสมาชิก CPTPP คิดเป็นสัดส่วน 30% ของการส่งออกปี 2016

ข้อตกลงทางการค้า TPP ออกเดินทางในชื่อใหม่ “CPTPP” โดยมีญี่ปุ่นเป็นหัวเรือใหญ่

ภัยต่อเศรษฐกิจไทย

- แม้เศรษฐกิจญี่ปุ่นจะฟื้นตัวดี แต่อีไอซีมองว่าค่าเงินเยนมีแนวโน้มอ่อนค่าลงสู่ระดับ 116 เยนต่อดอลลาร์สหรัฐฯ ในไตรมาสแรกในปี 2018 จากการปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบายของสหรัฐฯ ซึ่งจะทำให้ส่วนต่างอัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาล 10 ปีระหว่างญี่ปุ่นและสหรัฐฯ เพิ่มขึ้น
- การส่งออกไทยไปญี่ปุ่นขยายตัว 8.6%YOY ในช่วง 11 เดือนแรกของปี 2017 การฟื้นตัวของเศรษฐกิจญี่ปุ่นจะส่งผลดีต่อการส่งออกไทยอย่างต่อเนื่องในปี 2018 โดยเฉพาะในสินค้าหมวดโทรศัพท์และส่วนประกอบที่มีมูลค่าส่งออกกำลังเติบโตได้ดี
- การลงทุนทางตรงจากญี่ปุ่นมีแนวโน้มเติบโตขึ้นในปี 2018 จากการผลักดันโครงการลงทุนในพื้นที่ EEC โดยในเดือนพฤศจิกายน 2017 ผู้ว่าราชการจังหวัดมิเอะ ประเทศญี่ปุ่น ได้นำคณะนักธุรกิจเยี่ยมประเทศไทย และวางแผนตั้ง SME ของจังหวัดมาลงทุนที่ EEC ในอุตสาหกรรมเป้าหมายที่ภาคธุรกิจของจังหวัดมีความเชี่ยวชาญ เช่น อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ การแปรรูปผลิตภัณฑ์ทางเกษตร และการแพทย์ เป็นต้น

⁴ การเติบโตเทียบกับไตรมาสก่อน แบบปรับฤดูกาล และคิดเป็นอัตราการเติบโตรายปี (quarter-on-quarter, seasonally adjusted and annualized rate)

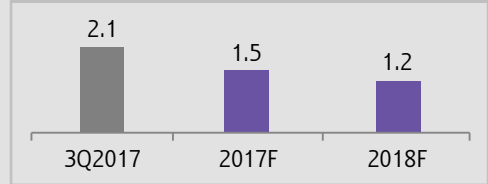
⁵ อัตราการเติบโตเทียบกับไตรมาสก่อนหน้า (แบบปรับฤดูกาล)

เศรษฐกิจญี่ปุ่น

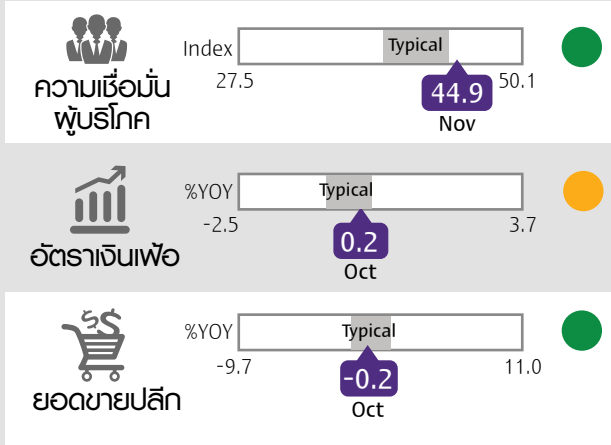
เติบโตต่อเนื่องจากการส่งออก และการฟื้นตัวของ การบริโภคครัวเรือน

คาดการณ์ GDP (%YOY)

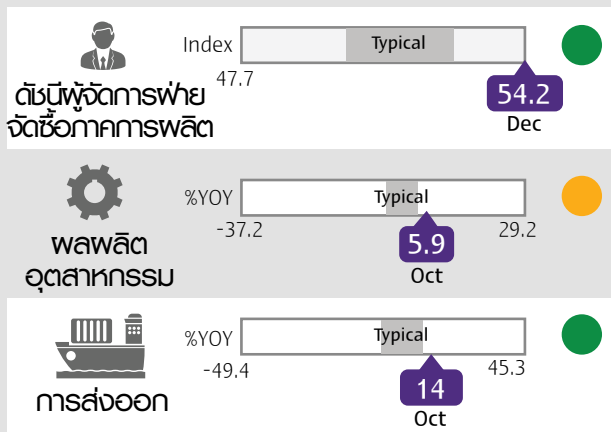
ภาคครัวเรือน

ภาคการบริโภคมีแนวโน้มเติบโตดี แต่เงินเฟ้อยังฟื้นตัวต่ำ

ภาคธุรกิจ

การส่งออกเป็นปัจจัยหลักของการเติบโตในปี 2017

ความสัมพันธ์กับไทย

นโยบายการเงินการคลัง

คงนโยบายการเงินแบบผ่อนคลาย เนื่องจากเงินเฟ้อยังฟื้นตัวต่ำ

ภาครัฐเสนอมาตรการสนับสนุนสวัสดิการทางสังคม

ประเด็นที่ต้องจับตา

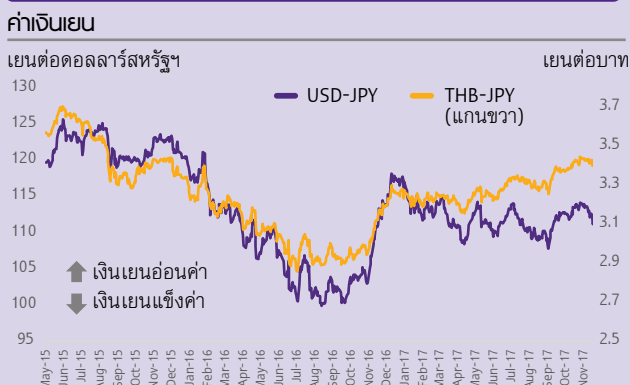
การแต่งตั้งผู้ว่าการธนาคารกลางญี่ปุ่นคนใหม่ในเดือนพฤษภาคมปี 2018

ความคืบหน้าของข้อตกลงทางการค้า CPTPP

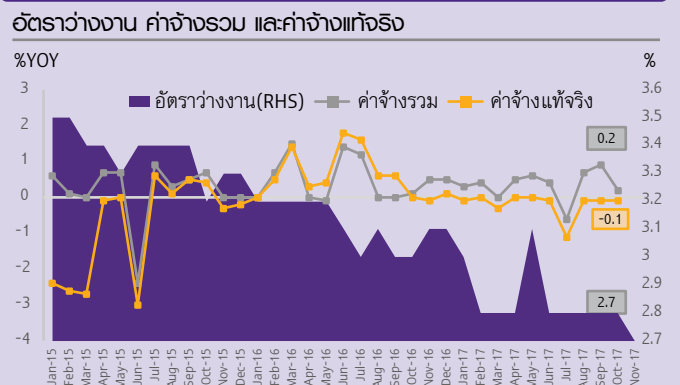
หน่วย: Percentile 25-75, Min, Max, ข้อมูลล่าสุด

ทิศทางในช่วงที่เลือกของปี: ดีขึ้น (เขียว), ทรงตัว (เหลือง), แยลง (แดง)

เงินเยนอ่อนค่าตามการปรับขึ้นดอกเบี้ยของสหรัฐฯ

ค่าจ้างยังฟื้นตัวช้าแม้ตลาดแรงงานตึงตัว

ที่มา: การวิเคราะห์โดย EIC ณ ธันวาคม 2017 จากข้อมูลของ Bloomberg, CEIC และ Japan Macro Advisor

เศรษฐกิจจีน

จีนก้าวเข้าสู่ยุคใหม่ เน้นพัฒนาอย่างมีคุณภาพ และเพิ่มบทบาทในเวทีโลก

เศรษฐกิจจีนโต 6.8%YOY ในไตรมาส 3 ชะลอตัวเพียงเล็กน้อยจากครึ่งปีแรก สอดคล้องกับการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจภายในประเทศ แม้การลดกำลังการผลิตส่วนเกินจะทำให้อุตสาหกรรมหนัก เช่น เหล็กและเหล็กหล่อตัว แต่ในช่วง 11 เดือนแรกของปี 2017 ภาคการผลิตของจีนยังคงขยายตัวที่ 6.6%YOY เป็นผลมาจากการเร่งตัวของอุตสาหกรรมสินค้าไฮเทค เช่นเดียวกับภาคบริการที่เติบโตอย่างแข็งแกร่ง 8.3%YOY นอกจากนี้ใน 11 เดือนที่ผ่านมาความเชื่อมั่นผู้บริโภคปรับตัวสูงขึ้นสอดคล้องกับยอดค้าปลีกที่เติบโตได้ดี 10.3%YOY โดยเฉพาะยอดขายสินค้าผ่านช่องทางออนไลน์ที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว 34%YOY รวมถึงการส่งออกก็ยังคงโตต่อเนื่อง 12.3%YOY

อีไอซีคาดเศรษฐกิจจีนมีแนวโน้มชะลอตัวที่ 6.5% ในปี 2018 ภายใต้เป้าหมายการพัฒนาอย่างมีคุณภาพ ควบคู่กับการรักษาเสถียรภาพในภาคการเงิน การดำรงตำแหน่งประธานาธิบดีต่อในวาระที่ 2 ของนายสี จิ้นผิงจะส่งผลให้การดำเนินนโยบายเศรษฐกิจจีนในอีก 5 ปีข้างหน้าเป็นไปอย่างราบรื่น จีนจะเร่งการปฏิรูปเศรษฐกิจภายในประเทศโดยลดบทบาทของอุตสาหกรรมดั้งเดิมที่ดำเนินการโดยวิสาหกิจที่ไม่มีประสิทธิภาพและพัฒนาอุตสาหกรรมแห่งอนาคตตามแผน Made in China 2025 เป็นตัวขับเคลื่อนเศรษฐกิจในระยะต่อไป เช่น อุตสาหกรรมไฮเทค การบริการด้านเทคโนโลยี และ e-Commerce ซึ่งเติบโตอย่างก้าวกระโดดที่ 13.4%YOY 29%YOY และ 34%YOY ตามลำดับใน 11 เดือนแรกของปี 2017 นอกจากนี้ จีนประกาศแผนพัฒนาชนบทเป็นครั้งแรก เพื่อพัฒนาการเกษตรสมัยใหม่ เพิ่มรายได้ให้แก่คนในชนบท และยกระดับคุณภาพชีวิตชาวจีนทั่วประเทศ ดังนั้น แม้จะไม่มีกำหนดตัวเลขการเติบโตทางเศรษฐกิจที่ชัดเจน แต่อีไอซีมองว่าจีนจะสามารถบรรลุเป้าหมายการเป็นประเทศสังคมนิยมพอกินพอใช้ในปี 2020 และต่อมาเป็นประเทศสังคมนิยมทันสมัยในปี 2035 ได้อย่างไม่ยากนัก จากความสำเร็จในการลดอัตราความยากจนในประเทศจาก 10% เหลือเพียง 4% ในระยะ 5 ปีที่ผ่านมา อย่างไรก็ตาม จีนต้องเพิ่มเสถียรภาพในภาคการเงินอย่างต่อเนื่องเพื่อลดความเสี่ยงต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจในอนาคต

จีนเดินหน้าเปิดประเทศ มุ่งสู่การเป็นประเทศทรงอิทธิพลภายในปี 2050 โดยมี Belt and Road Initiatives (BRI) เป็นโครงการสำคัญที่จะส่งเสริมการเปิดเสรีการค้าและการลงทุนของจีน ในระยะแรกจะเป็นการลงทุนเพื่อเชื่อมต่อเส้นทางคมนาคมทางบกและทางทะเลและการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษต่างๆ ในระยะต่อมาโอกาสทางการค้าและการลงทุนจะเพิ่มมากขึ้น โดยจีนเตรียมปรับแก้กฎหมายเพื่อส่งเสริมการแข่งขันเสรีระหว่างนักลงทุนต่างชาติและชาวจีน พร้อมกันนี้จีนได้เริ่มเปิดเสรีภาคการเงินทั้งการยืดหยุ่นค่าเงินหยวนและการเปิดตลาดทุนเพื่อสนับสนุน BRI อีกทางหนึ่ง (อ่านเพิ่มเติมที่ Box: จีนประกาศเดินหน้าขยายอิทธิพลในเวทีโลกผ่านโครงการ Belt and Road Initiatives)

การแต่งตั้งผู้ว่าการ
ธนาคารแห่งชาติจีน
คนใหม่ในเดือน
มีนาคม 2018

นัยต่อเศรษฐกิจไทย

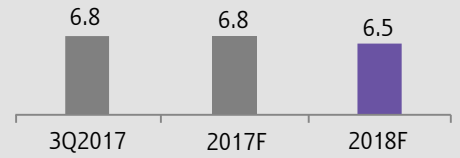
- การปรับดอกเบี้ยซื้อคืนพันธบัตรระยะ 7 และ 28 วันและดอกเบี้ยเงินกู้ระยะกลาง (MLF) ขึ้น 0.05% ตามการขึ้นดอกเบี้ยนโยบายของสหรัฐฯ ทำให้เงินหยวนแข็งค่าเล็กน้อย ทั้งนี้ อีไอซีมองว่าเงินหยวนมีแนวโน้มอ่อนค่าลงไป 6.65 หยวนต่อดอลลาร์สหรัฐฯ ในไตรมาสแรกของปี 2018 จากการเร่งปรับโครงสร้างเศรษฐกิจภายในประเทศและความต้องการลงทุนในต่างประเทศที่แข็งแกร่ง
- การส่งออกของไทยไปจีนใน 11 เดือนแรกของปี 2017 โตได้ดีที่ 25.4%YOY นำโดยผลิตภัณฑ์อาหาร และคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ รวมถึงรถยนต์และส่วนประกอบที่เพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน ขณะที่การนำเข้าสินค้าจากจีนเพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อย 4.3%YOY เนื่องจากการต้องการเครื่องจักรที่ลดลงต่อเนื่องตั้งแต่ต้นปี โดยอีไอซีคาดว่าค่าการค้าไทย-จีนในปี 2018 จะต่อเนื่องจากอุปสงค์ที่ปรับตัวเพิ่มขึ้นของทั้ง 2 ประเทศ
- การลงทุนโดยตรงจากจีนในไทยใน 3 ไตรมาสแรกของปี 2017 หดตัว 21.4%YTD แต่การลงทุนในภาคการผลิตสินค้าเทคโนโลยี ภาคการเงิน และธุรกิจสังหาริมทรัพย์ยังโตได้ดี ทั้งนี้ ความร่วมมือไทย-จีนในโครงการพัฒนาระบบรถไฟความเร็วสูงกรุงเทพฯ-หนองคาย ระยะเวลา 4 ปี มูลค่า 5,200 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ จะกระตุ้นการลงทุนจากภายในและภายนอกประเทศในอุตสาหกรรมและบริการที่เกี่ยวข้อง โดยการก่อสร้างจะเริ่มในไตรมาสแรกของปี 2018 และจะแล้วเสร็จในปี 2022

เศรษฐกิจจีน

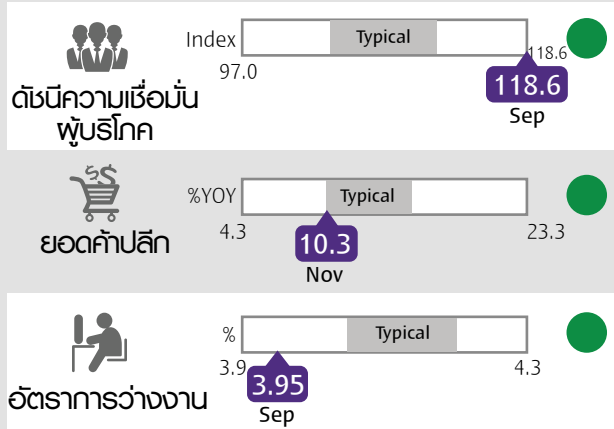
จีนก้าวสู่ยุคใหม่ เน้นพัฒนาอย่าง
มีคุณภาพ และเพิ่มบทบาทในเวทีโลก

คาดการณ์ GDP (%YOY)

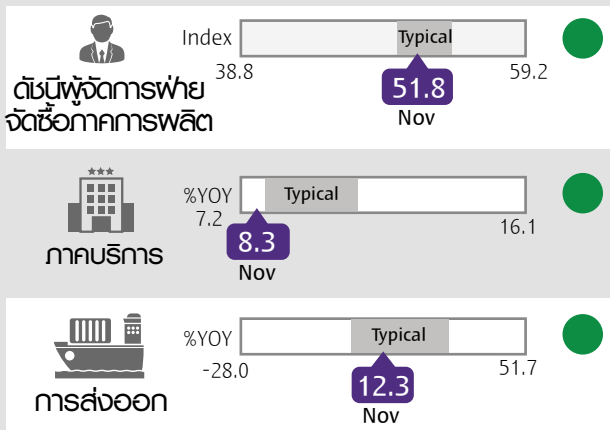
ภาคครัวเรือน

การบริโภคที่เพิ่มขึ้นสะท้อนความเชื่อมั่นที่ปรับตัวดีขึ้น

ภาคธุรกิจ

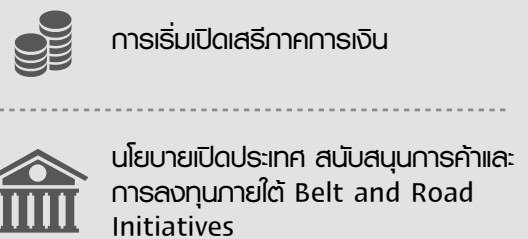
การผลิตและการบริการด้านเทคโนโลยีขยายตัวอย่างรวดเร็ว

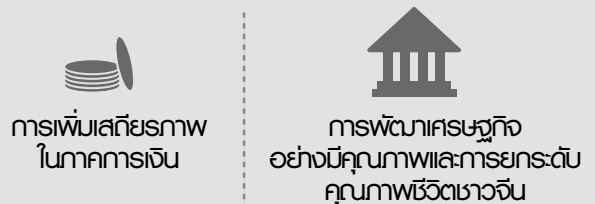
ความสัมพันธ์กับไทย

นโยบายการเงินการคลัง

ประเด็นที่ต้องจับตา

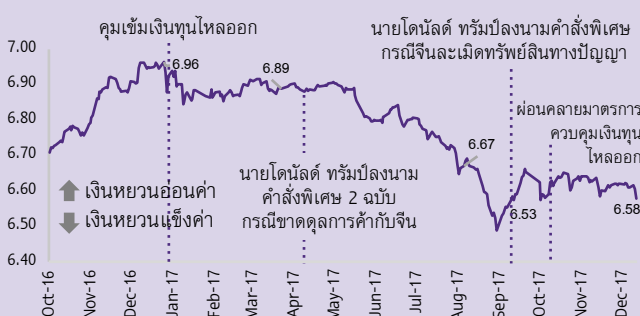

ทิศทางในช่วงที่เหลือของปี: ดีขึ้น (เขียว), ทรงตัว (เหลือง), แยลง (แดง)

เงินหยวนมีแนวโน้มอ่อนค่าจากความต้องการลงทุนนอกประเทศ

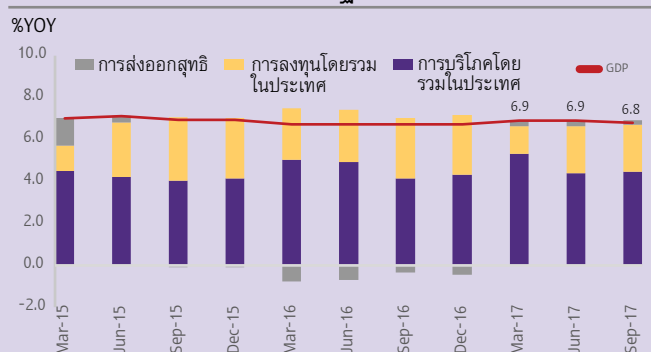
ค่าเงินหยวนจีนต่อดอลลาร์สหรัฐฯ

หน่วย: หยวนจีนต่อดอลลาร์สหรัฐฯ

เศรษฐกิจจีนชะลอตัวลงเพียงเล็กน้อย

องค์ประกอบของการเติบโตทางเศรษฐกิจจีน

ที่มา: การวิเคราะห์โดย EIC ณ ธันวาคม 2017 จากข้อมูลของ Bloomberg และ CEIC

BOX

จีนประกาศเดินหน้านำขยายอิทธิพลในเวทีโลกผ่าน
โครงการ Belt and Road Initiatives

เศรษฐกิจจีนทวีความสำคัญในเวทีโลกมากขึ้นด้วยการก้าวขึ้นมาเป็นประเทศผู้ส่งออกอันดับ 1 และเป็นประเทศผู้ลงทุนอันดับ 2 ของโลก ตั้งแต่ปี 2015 และจีนได้แสดงเจตจำนงอย่างชัดเจนที่จะเป็นผู้สนับสนุนการค้าแบบเสรีส่วนทางกับสหรัฐฯ ที่ดำเนินนโยบายกีดกันทางการค้า นอกจากนี้ ในการประชุมสมัชชาใหญ่พรรคคอมมิวนิสต์จีนครั้งที่ 19 ที่ปิดฉากลงในวันที่ 24 ตุลาคม 2017 นายสี จิ้นผิงยังได้กล่าวถึงเป้าหมายการเป็นประเทศทรงอิทธิพลของโลกภายในปี 2050 ทั้งในด้านการค้า การลงทุน และการสนับสนุนการสร้างอนาคตร่วมกันของมนุษยชาติ ซึ่งเป็นนัยสำคัญว่าจีนจะดำเนินนโยบายเปิดประเทศอย่างเต็มรูปแบบในระยะข้างหน้า

โครงการ Belt and Road Initiatives (BRI) หรือเส้นทางสายไหมศตวรรษที่ 21 เป็นยุทธศาสตร์หลักในการเดินทางเปิดประเทศและขยายอิทธิพลของจีนในเวทีโลก BRI จะเชื่อมโยงเส้นทางคมนาคมขนส่งและเศรษฐกิจจีนกับ 65 ประเทศใน 3 ทวีป ซึ่งจะครอบคลุมราว 1 ใน 3 ของเศรษฐกิจโลกและส่งเสริมการเคลื่อนย้ายสินค้าและบริการราว 25% ของการค้าโลกทั้งหมด โดยในระยะแรกของโครงการจะเป็นการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานเพื่อเชื่อมต่อเส้นทางคมนาคมทางบก Silk Road Economic Belt และทางน้ำ Maritime Silk Road และการสร้างเขตเศรษฐกิจพิเศษบนเส้นทาง BRI การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานตามแผนยุทธศาสตร์ BRI อาจต้องใช้เงินลงทุนจำนวนมากถึง 5 ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐฯ⁶ ซึ่งจีนเป็นผู้นำในการระดมทุนผ่านธนาคารของรัฐ ธนาคารเพื่อการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานแห่งเอเชีย (Asia's Infrastructure Investment Bank: AIIB) และกองทุนเส้นทางสายไหม (Silk Road Fund) รวมมูลค่าราว 2.92 แสนล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในปี 2016 และอีก 1.13 แสนล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ที่จะเพิ่มขึ้นในอนาคต

การเชื่อมโยงที่เพิ่มขึ้นระหว่างจีนและประเทศบนเส้นทางสายไหมก่อให้เกิดโอกาสด้านการค้าและการลงทุนจำนวนมาก ดังนั้น เพื่อสนับสนุนให้เกิดการค้าและการลงทุนอย่างเสรี จีนเตรียมปรับแก้กฎหมายส่งเสริมการแข่งขันอย่างเท่าเทียมระหว่างนักลงทุนต่างชาติและชาวจีนและปฏิรูประบบภาษีเพื่อสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการทำธุรกิจมากขึ้น พร้อมทั้งการประกาศใช้ Negative list approach หรือการระบุรายการที่ไม่เปิดเสรีทั่วประเทศในปี 2018 นี้

ในขณะเดียวกัน ธนาคารแห่งชาติจีนเริ่มเปิดเสรีภาคการเงินเพื่อสนับสนุนโครงการ BRI โดยมีโครงการสำคัญคือ Bond Connect ที่เปิดโอกาสให้ชาวต่างชาติมีส่วนร่วมในตลาดพันธบัตรหยวนในฮ่องกงและส่งผลให้ฮ่องกงกลายเป็นตลาดสำคัญในการระดมทุนสำหรับโครงการ BRI ในอนาคต นอกจากนี้ กิจกรรมทางเศรษฐกิจที่เพิ่มขึ้นจะส่งเสริมการใช้เงินหยวนในประเทศต่างๆ บนเส้นทางสายไหม สอดคล้องกับความพยายามของธนาคารแห่งชาติจีนที่ต้องการให้เงินหยวนเป็นสกุลเงินสากลและจะยืดหยุ่นค่าเงินหยวนให้เป็นไปตามกลไกตลาดมากขึ้น

แม้โครงการ BRI จะถูกมองว่าเป็นเครื่องมือสำคัญในการกระตุ้นเศรษฐกิจจีนที่เริ่มชะลอตัวลงและการหาตลาดใหม่เพื่อระบายสินค้าจากการผลิตส่วนเกินในประเทศ แต่จีนเน้นย้ำว่าโครงการ BRI จะมอบประโยชน์ให้แก่ทุกฝ่าย ซึ่งมีประเทศบนเส้นทางสายไหมใหม่จำนวนมากให้ความสนใจและเข้าร่วมในโครงการ อีโคโนมิสต์อาเซียนและไทยจะได้รับประโยชน์จากการเชื่อมโยงทางภูมิศาสตร์และเศรษฐกิจนี้ด้วยเช่นกัน โดยคาดการณ์ว่าเม็ดเงินลงทุนภายใต้โครงการ BRI ราว 7.5 แสนล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ต่อปี จะไหลเข้าสู่ในทวีปเอเชีย และราว 60% ของเงินลงทุนดังกล่าวจะไหลเข้ามาที่ภูมิภาคอาเซียน การลงทุนโดยตรงจากจีนและต่างชาติที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นและที่ตั้งของไทยที่อยู่ในจุดยุทธศาสตร์สำคัญจะเป็นผลดีต่อเศรษฐกิจไทยในหลายด้าน ทั้งการค้า การลงทุน และการเป็นศูนย์กลางด้านต่างๆ ของภูมิภาค อาทิ การเงิน การท่องเที่ยวและโลจิสติกส์ ทั้งนี้ ในเดือนกันยายน 2017 ไทยได้ลงนามความร่วมมือกับจีนในโครงการพัฒนาระบบรถไฟความเร็วสูงกรุงเทพมหานคร-หนองคาย ระยะที่ 1 มูลค่า 5,200 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ซึ่งเป็นหนึ่งในเส้นทางเชื่อมต่อภายใต้โครงการ BRI นอกจากนี้ รัฐบาลไทยมีความพยายามที่จะดึงดูดการลงทุนด้านเทคโนโลยีจากจีนเข้ามาในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (EEC) เพื่อยกระดับอุตสาหกรรมไทยให้ก้าวทันจีนและโลก ดังนั้น หากจีนสามารถผลักดันให้เกิดความร่วมมือทางเศรษฐกิจอย่างเหนียวแน่นกับนานาประเทศภายใต้ BRI ได้สำเร็จ อิทธิพลของจีนในเวทีโลกทั้งด้านเศรษฐกิจและการเมืองจะแข็งแกร่งยิ่งขึ้น

⁶ PricewaterhouseCoopers, China's new silk route: The long and winding road, PwC's Growth Markets Center, February 2016

เศรษฐกิจอาเซียน 4

“ดูเตอร์เตโนมิคส์” ดันฟิลิปปินส์เป็นประเทศรายได้ปานกลางภายในปี 2022

เศรษฐกิจฟิลิปปินส์โต 6.9%YOY ในไตรมาสที่ 3 สูงที่สุดในเอเชีย ส่งผลให้เศรษฐกิจใน 3 ไตรมาสแรกของปี 2017 ขยายตัว 6.7%YOY โดยใน 10 เดือนแรกของปี เศรษฐกิจขยายตัวด้วยแรงสนับสนุนจากการบริโภคภายในประเทศที่ปรับตัวดีขึ้นและภาคเศรษฐกิจจริงที่แข็งแกร่ง จากการเร่งลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานของภาครัฐตั้งแต่ไตรมาส 2 เป็นต้นมา และการบริโภคภายในประเทศที่โตเฉลี่ย 5.4%YOY สำหรับภาคการผลิตและการบริการขยายตัวสูงต่อเนื่องที่ 8.3%YOY และ 6.7%YOY ตามลำดับ และอัตราการว่างงานลดลงจากต้นปีอยู่ที่ราว 5.0% ด้านภาคการส่งออกขยายตัวอย่างรวดเร็วตั้งแต่ต้นปีเฉลี่ย 19.3%YOY ด้วยอานิสงส์จากเศรษฐกิจโลกที่ฟื้นตัวดี ประกอบกับค่าเงินเปโซฟิลิปปินส์ที่อ่อนค่าต่ำสุดในรอบ 11 ปีช่วยสนับสนุนการส่งออก

อีไอซีคาดเศรษฐกิจฟิลิปปินส์ยังคงเติบโตสูงที่ 6.7% ในปี 2018 ต่อเนื่องจาก 6.6% ในปี 2017 การปรับขึ้นค่าแรงขั้นต่ำเฉลี่ยราว 4.5% ในทุกอุตสาหกรรมในเดือนตุลาคม 2017 ส่งผลให้ความเชื่อมั่นผู้บริโภคที่มีต่อแนวโน้มเศรษฐกิจในไตรมาสหน้าเพิ่มสูงขึ้นอย่างชัดเจน ซึ่งจะเป็นปัจจัยบวกต่อการบริโภคภาคเอกชนในปี 2018 นอกจากการผลิต การบริการ และการส่งออกที่จะยังคงเติบโตอย่างแข็งแกร่ง การลงทุนของภาครัฐในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานจะกระตุ้นให้เกิดการลงทุนของภาคเอกชนด้วยเช่นกัน โดยใน 9 เดือนแรกของปี 2017 การลงทุนโดยตรงจากต่างชาติปรับตัวเพิ่มขึ้นกว่า 33%YOY อย่างไรก็ตาม การปราบปรามยาเสพติดอย่างรุนแรงและปัญหากลุ่มก่อการร้ายในประเทศเป็นความเสี่ยงต่อเศรษฐกิจที่ต้องเฝ้าระวัง

“ดูเตอร์เตโนมิคส์” เร่งการลงทุนของของภาครัฐ เพื่อบรรลุการเป็นประเทศรายได้ปานกลางภายในปี 2022 การลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานของภาครัฐ หรือที่เรียกว่าโครงการ Build Build Build เป็นนโยบายหลักภายใต้แผนพัฒนาเศรษฐกิจ “ดูเตอร์เตโนมิคส์” ซึ่งจะเป็นปัจจัยสนับสนุนการเติบโตทางเศรษฐกิจสำคัญในปี 2017-2022 ด้วยมูลค่าการลงทุนสูง 8-9 ล้านล้านเปโซฟิลิปปินส์ ครอบคลุมการก่อสร้างถนน รถไฟ สนามบิน ท่าเรือเพื่อเชื่อมต่อการค้าภายในประเทศและการพัฒนาเมืองใหม่ โดยมีเป้าหมายผลักดันให้ฟิลิปปินส์เป็นประเทศรายได้ปานกลางภายในปี 2022 ด้วยตัวเลขการเติบโตทางเศรษฐกิจ 7-8%YOY ต่อปี สร้างงานให้แก่ชาวฟิลิปปินส์ไม่น้อยกว่า 12 ล้านตำแหน่ง และลดอัตราความยากจนเหลือ 14% ภายในปี 2022 ทั้งนี้ รัฐบาลได้อนุมัติงบประมาณสำหรับลงทุนการก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐานมูลค่า 3.6 ล้านล้านเปโซฟิลิปปินส์ในปี 2018-2020 อย่างไรก็ตาม การระดมทุนเพื่อสนับสนุนโครงการดังกล่าวต้องอาศัยการลงทุนร่วมระหว่างภาครัฐและเอกชนและการก่อหนี้สาธารณะจำนวนมาก เนื่องจากแผนการปฏิรูปภาษีของฟิลิปปินส์ในปี 2018 นี้ จะเพิ่มรายได้รัฐได้เพียงเล็กน้อย

“ดูเตอร์เตโนมิคส์”
บูรณะโครงสร้าง
พื้นฐาน Build Build Build
ขับเคลื่อนเศรษฐกิจในอีก
5 ปีข้างหน้า

นัยต่อเศรษฐกิจไทย

- ค่าเงินเปโซฟิลิปปินส์อ่อนค่าลง 1.4%YTD ที่ 50.5 ต่อดอลลาร์สหรัฐฯ ณ วันที่ 20 ธันวาคม 2017 จากการขาดดุลทางการค้าอีไอซีคาดว่าเงินเปโซฟิลิปปินส์จะอ่อนค่าต่อเนื่องในปี 2018 ที่ 53 ต่อดอลลาร์สหรัฐฯ จากการขาดดุลบัญชีเดินสะพัดที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น
- การส่งออกของไทยไปฟิลิปปินส์ใน 11 เดือนแรกของปี 2017 เติบโต 9.7%YOY โดยสินค้าหลักคือรถยนต์และส่วนประกอบ เครื่องจักรและเครื่องยนต์ ขณะที่การนำเข้าสินค้าจากฟิลิปปินส์เพิ่มขึ้นถึง 18.7%YOY จากการนำเข้าวัตถุดิบคอมพิวเตอร์และเครื่องจักรที่เพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน อีไอซีคาดว่า การส่งออกสินค้าไปยังฟิลิปปินส์จะฟื้นตัวต่อเนื่องในปี 2018 จากการบริโภคของฟิลิปปินส์ที่มีแนวโน้มดีขึ้น
- การลงทุนจากไทยไปฟิลิปปินส์มีสัดส่วนเพียง 1% ของการลงทุนของไทยในต่างประเทศทั้งหมด โดยใน 3 ไตรมาสแรกของปี 2017 หดตัว 0.8%YTD ทั้งนี้ ยุทธศาสตร์ CARS ของฟิลิปปินส์ที่ส่งเสริมอุตสาหกรรมยานยนต์ในประเทศทำให้บริษัทโตโยต้าและมิตซูบิชิเข้าไปลงทุนเพื่อผลิตรถยนต์ทั้งคัน ซึ่งเป็นการแข่งขันโดยตรงกับไทย โดยเฉพาะรถยนต์มิตซูบิชิ มिरาจิที่เคยผลิตที่ไทยเท่านั้น ในขณะเดียวกัน เขตเศรษฐกิจพิเศษด้านการท่องเที่ยวของฟิลิปปินส์ถือเป็นโอกาสการลงทุนสำหรับผู้ประกอบการไทยในธุรกิจนี้

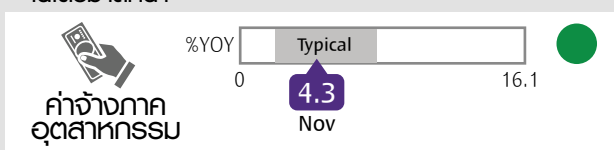
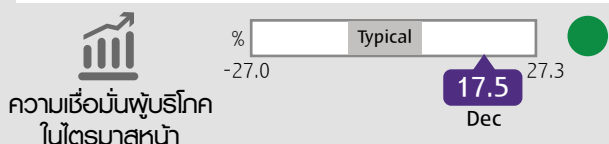
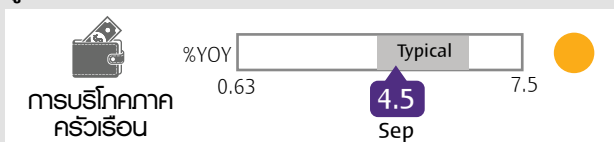
เศรษฐกิจฟิลิปปินส์

"ดูเตอร์โตโนมิกส์" พลิกผัน
ฟิลิปปินส์เป็นประเทศรายได้
ปานกลางภายในปี 2022

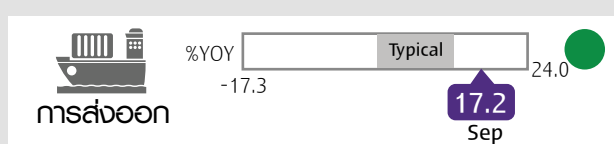
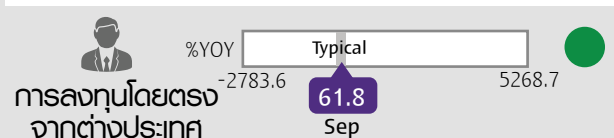
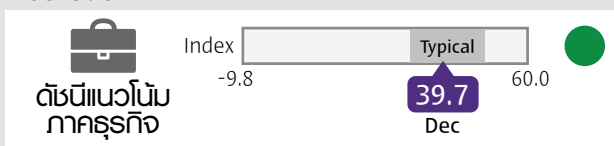
ภาคครัวเรือน

การบริโภคมีแนวโน้มดีขึ้นจากค่าจ้างและความเชื่อมั่นที่ปรับตัวสูงขึ้น

ภาคธุรกิจ

แนวโน้มภาคธุรกิจปรับตัวดีขึ้นตามการลงทุนและการส่งออกที่ขยายตัว

ความสัมพันธ์กับไทย

นักท่องเที่ยว
+13.9%YOY
(Aug-Oct17)

TDI
-32.3%YOY
(3Q2017)

Export
20.3%YOY
(Sep-Nov17)

Import
16.2%YOY
(Sep-Nov17)

นโยบายการเงินการคลัง

สัดส่วนการลงทุนของภาครัฐเพิ่มขึ้น
เป็น 6.3% ของ GDP ในปี 2018

คงอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมข้ามคืน
(Overnight Reverse Repurchase
Facility rate: RRP) ที่ 3%

ประเด็นที่ต้องจับตา

การลงทุนขนาดใหญ่ในโครงสร้าง
พื้นฐานของภาครัฐภายใต้
โครงการ Build Build Build

ปัญหาความ
ไม่สงบในประเทศ

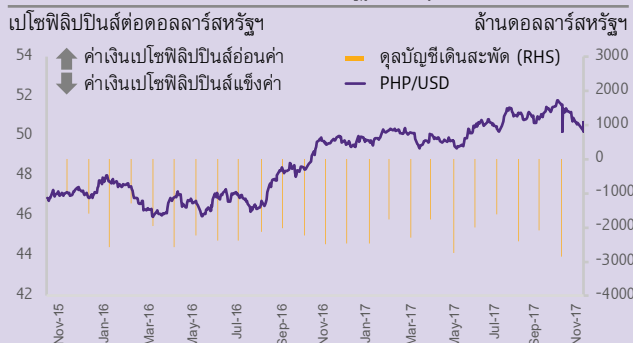

ทิศทางในช่วง
ที่เหลือนของปี

● ดีขึ้น ● ทรงตัว ● แยลง

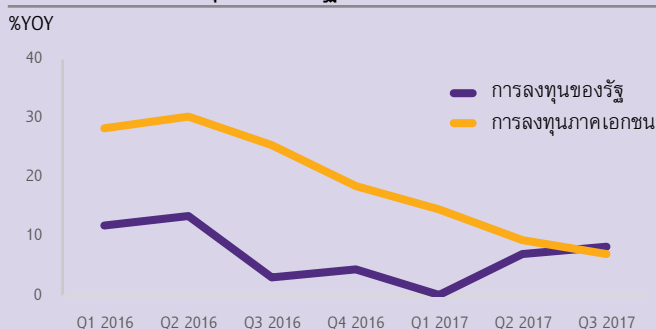
เบิซฟิลิปปินส์อ่อนค่าจากการขาดดุลบัญชีเดินสะพัดต่อเนื่อง

ค่าเงินเบิซฟิลิปปินส์ต่อดอลลาร์สหรัฐฯ และดุลบัญชีเดินสะพัด

การลงทุนโครงสร้างพื้นฐานของภาครัฐตั้งแต่ไตรมาสที่ 2 ปี 2017

การเติบโตของการลงทุนของภาครัฐและเอกชน

ที่มา: การวิเคราะห์โดย EIC ณ ธันวาคม 2017 จากข้อมูลของ Bloomberg และ CEIC

เศรษฐกิจ CLMV

เวียดนามมุ่งสู่การเป็นประเทศผู้นำด้านเทคโนโลยีแห่งภูมิภาค

เศรษฐกิจเวียดนามเติบโตอย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2017 เศรษฐกิจเวียดนามขยายตัว 6.8%YOY ด้วยแรงส่งจากภาคการเกษตรซึ่งฟื้นตัวจากภัยแล้ง บวกกับภาคการผลิตและการส่งออกที่ขยายตัว 14%YOY และ 21%YOY ตามลำดับ นอกจากนี้ อัตราเงินเฟ้อของเวียดนามยังอยู่ต่ำกว่าระดับเป้าหมายที่ 5% ทำให้ธนาคารกลางตัดสินใจปรับลดอัตราดอกเบี้ยนโยบายในเดือนกรกฎาคม เพื่อกระตุ้นให้เศรษฐกิจเติบโตถึงเป้าหมายของรัฐบาล

อีไอซีคาดว่าในปี 2018 เศรษฐกิจเวียดนามจะขยายตัวที่ระดับ 6.3% โดยมีภาคการผลิต โดยเฉพาะการผลิตเพื่อส่งออก และการลงทุนเป็นปัจจัยขับเคลื่อนหลัก รัฐบาลเวียดนามได้ให้การสนับสนุนภาคธุรกิจและการลงทุนจากต่างประเทศอย่างต่อเนื่อง ผ่านการให้สิทธิพิเศษทางการลงทุนต่างๆ โดยเฉพาะในเขตเศรษฐกิจพิเศษทั่วประเทศ รวมถึงข้อกฎหมายที่อำนวยความสะดวกกับนักลงทุนต่างชาติ เช่น อนุญาตให้ชาวต่างชาติถือหุ้นในธุรกิจเกือบทุกประเภทได้ 100% นอกจากนี้ ในเดือนกันยายนปี 2017 ธนาคารกลางเวียดนามได้ขยายกรอบการเติบโตของสินเชื่อ (credit growth limit) ของธนาคารพาณิชย์หลายแห่งขึ้นราว 2-8% เพื่อช่วยเหลือภาคธุรกิจ

ความเสี่ยงหลักของเวียดนามมาจากการขยายตัวอย่างรวดเร็วของสินเชื่อ ในช่วงเดือนมกราคม-ตุลาคม ปี 2017 อัตราการเติบโตของสินเชื่อภาคธนาคารในเวียดนามอยู่ที่ 13.5%YOY โดยภาครัฐตั้งเป้าการเติบโตของสินเชื่อในปี 2017 ที่ 21% เพื่อสนับสนุนการขยายตัวของเศรษฐกิจ อย่างไรก็ตาม การเติบโตที่รวดเร็วของสินเชื่อถือเป็นความเสี่ยงต่อเสถียรภาพทางการเงินของเวียดนาม เนื่องจากมีระดับหนี้สาธารณะค่อนข้างสูง คืออยู่ที่ราว 60% ของ GDP ในปี 2016 ถือว่าสูงเป็นอันดับสองในกลุ่มประเทศ CLMV รองจากลาว ภาครัฐจึงอาจต้องแบกรับภาระหนี้เพิ่มขึ้นในการเข้าช่วยเหลือภาคธนาคารหากเกิดปัญหาฟองสบู่ในภาคการเงิน (credit bubble)

เวียดนามเตรียมผลักดันประเทศสู่การเป็นผู้นำด้านเทคโนโลยีแห่งภูมิภาค ทั้งในแง่ของการเป็นฐานการผลิตสินค้าด้านเทคโนโลยี และนำเทคโนโลยีเข้ามาปรับใช้เพื่อการพัฒนาประเทศ เวียดนามวางแผนพัฒนา 3 เมืองใหญ่ อย่าง ฮานอย นครโฮจิมินห์ และดานัง ให้เป็นเมืองอัจฉริยะ (smart city) และนำเทคโนโลยีเข้ามาปรับใช้กับระบบต่างๆ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่พลเมืองกับภาคธุรกิจในประเทศ เช่น ระบบการจ่ายภาษีออนไลน์ (e-tax payment) โครงการรัฐบาลดิจิทัล รวมถึงโครงการติดตั้งเครื่องอ่านบัตร (card reader) ณ จุดขายทั่วประเทศเพื่อส่งเสริมสังคมไร้เงินสด โดยธนาคารกลางเวียดนามตั้งเป้าลดอัตราการใช้จ่ายผ่านเงินสดต่อการใช้จ่ายทั้งหมดให้ต่ำกว่า 10% ภายในปี 2020

3 อุตสาหกรรมหลักที่ทางการเวียดนามกำลังสนับสนุน ได้แก่

- (1)อุตสาหกรรมโออีอีซี
- (2)เทคโนโลยีชีวภาพ
- (3)การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

นัยต่อเศรษฐกิจไทย

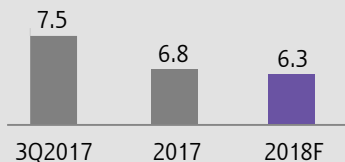
- ณ วันที่ 20 ธันวาคม 2017 ค่าเงินดองอ่อนค่าลงเล็กน้อยราว 1.2%YTD ค่าเงินดองมีแนวโน้มการผันผวนไม่สูงนักในปี 2018 เนื่องจากอยู่ภายใต้การควบคุมของธนาคารกลางเวียดนาม
- การส่งออกไทยไปเวียดนามขยายตัว 24%YOY ในช่วง 11 เดือนแรกของปี 2017 โดยสินค้าที่มูลค่าการส่งออกเติบโตสูง ได้แก่ ผลไม้สด ผลไม้แปรรูป น้ำมันสำเร็จรูป และชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ การส่งออกไทยไปเวียดนามจะเติบโตต่อเนื่องในปี 2018 จากการขยายตัวของเศรษฐกิจและกำลังซื้อที่เพิ่มสูงขึ้นของชาวเวียดนาม
- เวียดนามมีนโยบายที่เปิดกว้างต่อนักลงทุนต่างชาติ โดยเฉพาะในอุตสาหกรรมไฮเทค ซึ่งภาครัฐเวียดนามกำลังให้การสนับสนุนเพื่อต่อยอดสู่การเป็นประเทศผู้นำด้านเทคโนโลยี นอกจากนี้ รัฐบาลเวียดนามยังส่งเสริมการลงทุนในภาคกลางของประเทศ ซึ่งยังมีนักลงทุนเข้าไปน้อย การแข่งขันทางธุรกิจยังไม่สูง จึงถือเป็นโอกาสที่ดีสำหรับนักลงทุนไทย โดยเฉพาะในหมวดโครงสร้างพื้นฐาน การก่อสร้าง และการท่องเที่ยว

เศรษฐกิจ CLMV

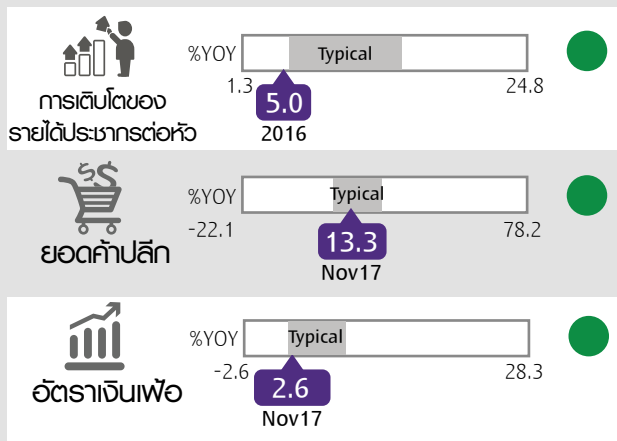
เวียดนามมุ่งสู่การเป็นประเทศ
ผู้นำด้านเทคโนโลยีแห่งภูมิภาค

คาดการณ์ GDP (%YOY)

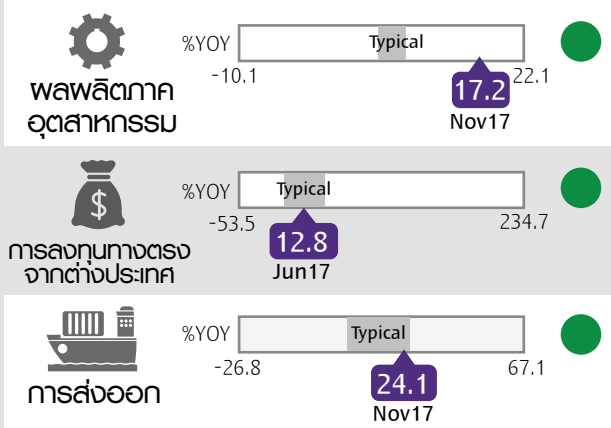
ภาคครัวเรือน

การบริโภคภาคครัวเรือนมีแนวโน้มเติบโตดี

ภาคธุรกิจ

การลงทุนจากต่างประเทศไหลเข้าต่อเนื่อง จากนโยบายสนับสนุนของภาครัฐ

ความสัมพันธ์กับไทย

นักท่องเที่ยว
+12.4%YOY
(Aug-Oct17)

TDI
+28.8%YOY
(3Q2017)

Export
+19.6%YOY
(Sep-Nov17)

Import
+16.1%YOY
(Sep-Nov17)

นโยบายการเงินการคลัง

ตั้งเป้าหมายการเติบโตของสินเชื่อที่สูง
เพื่อสนับสนุนการเติบโตของเศรษฐกิจ

ส่งเสริมการลงทุนจากต่างชาติอย่างต่อเนื่อง
โดยเฉพาะในอุตสาหกรรมเทคโนโลยี

ประเด็นที่ต้องจับตา

ความคืบหน้าของข้อตกลงทางการค้า CPTPP
ที่เวียดนามเป็นหนึ่งใน 11 ประเทศสมาชิก

ทิศทางในช่วง
ที่เหลือของปี

ค่าเงินดองค่อนข้างคงที่ใต้การควบคุมโดยธนาคารกลาง

ค่าเงินดอง

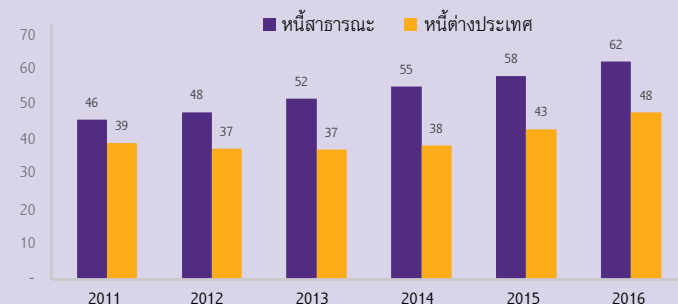
ดองต่อดอลลาร์สหรัฐฯ

เวียดนามเผชิญความเสี่ยงจากระดับหนี้ที่เพิ่มสูงขึ้น

ระดับหนี้ของเวียดนาม

% ต่อ GDP

ที่มา: การวิเคราะห์โดย EIC ณ ธันวาคม 2017 จากข้อมูลของ Bloomberg และ IMF

เศรษฐกิจไทย ปี 2018

เศรษฐกิจไทยกำลังได้รับอานิสงส์จากเศรษฐกิจโลกอย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วย ขณะที่การลงทุนเอกชนที่เคยหายจากเศรษฐกิจไทยไปหลายปีก็เริ่มส่งสัญญาณของการฟื้นตัว แต่สิ่งที่ยังน่าเป็นห่วงของเศรษฐกิจไทย คือ ความศรัทธาของการบริโภคที่จะถูกฉุดรั้งด้วยสภาวะชะงักงันของรายได้ครัวเรือน

สรุปภาพรวมเศรษฐกิจไทยปี 2017

อีไอซีปรับประมาณการการเติบโตของเศรษฐกิจไทยปี 2017 เป็น 4.0%YOY จาก 3.6%YOY ในครั้งก่อนจากการส่งออกสินค้าที่เติบโตดีกว่าคาด ภาคการส่งออกของไทยฟื้นตัวอย่างโดดเด่นในเกือบทุกหมวดสินค้า ซึ่งส่งผลให้การลงทุนภาคเอกชนเริ่มขยับฟื้นตัวหลังจากหดตัวโดยเฉลี่ยในช่วง 3 ปีก่อนหน้า อย่างไรก็ตาม การบริโภคภาคเอกชนยังขยายตัวได้ไม่ทั่วถึง มีเพียงสินค้าและบริการที่มีกลุ่มเป้าหมายเป็นผู้มีรายได้ระดับปานกลางขึ้นไป เช่น รถยนต์นั่งที่ยังเติบโตได้ดี ขณะที่สินค้าจำเป็นซึ่งสะท้อนถึงกำลังซื้อของครัวเรือนส่วนใหญ่กลับชะลอตัว สาเหตุมาจากตลาดแรงงานที่ยังซบเซาทั้งจำนวนการจ้างงานและค่าแรงกลับลดลงสวนทางกับการส่งออกที่ฟื้นตัว

สรุปแนวโน้มเศรษฐกิจไทยปี 2018

เศรษฐกิจไทยในปี 2018 จะเติบโตต่อเนื่องที่ 4.0%YOY ดาวเด่นอย่างการส่งออกสินค้าและธุรกิจการท่องเที่ยวยังคงมีแนวโน้มที่จะเติบโตต่อเนื่อง โดยได้รับานิสงค์จากหลายปัจจัยประกอบกัน อาทิ เศรษฐกิจโลกที่ยังขยายตัวได้ดี แนวโน้มการใช้ยานยนต์ของโลกที่กำลังเติบโต และการย้ายฐานการผลิตเข้ามาในไทยของหลายบริษัทในเอเชีย ในภาพรวมอีไอซีประเมินว่ามูลค่าการส่งออกสินค้าในรูปดอลลาร์สหรัฐ จะเติบโตที่ 5.0%YOY ในด้านการท่องเที่ยวมีแนวโน้มขยายตัวเร่งขึ้นหลังผ่านพ้นช่วงไว้อาลัย อุทกภัยในหลายจังหวัด และการฟื้นโพชนจากองค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศ (ICAO) โดยอีไอซีคาดว่าในปี 2018 จะมีนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศหลังโหลเข้ามาราว 38 ล้านคน คิดเป็นการขยายตัว 7.9%YOY

อีไอซีมองว่าการลงทุนภาคเอกชนในปี 2018 มีแนวโน้มขยายตัวเร่งขึ้น การลงทุนภาคเอกชนมีโอกาสฟื้นตัวตามแนวโน้มการส่งออก นอกจากนี้ ยังมีสัญญาณของการขยายการลงทุนในด้านอื่นๆ อีก ได้แก่ การขยายสาขาของกลุ่มค้าปลีกขนาดใหญ่ การเริ่มกลับมาเปิดโครงการของบริษัทพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ ตามโครงสร้างพื้นฐานภาครัฐที่คาดว่าจะมีเม็ดเงินลงทุนเพิ่มขึ้นอีกเท่าตัว และการลงทุนในเทคโนโลยีของบริษัทใหญ่เพื่อปรับธุรกิจเข้าสู่ยุคดิจิทัล นอกจากนี้ ธุรกิจอีคอมเมิร์ซที่กำลังเติบโตสูงก็มีแนวโน้มนำไปสู่การลงทุนในหลายด้าน อีไอซีประเมินว่าการลงทุนภาคเอกชนจะเร่งอัตราการเติบโตขึ้นเป็น 3.0%YOY ในปี 2018 จาก 1.7%YOY ในปี 2017 ทั้งนี้ ตัวแปรสำคัญที่อาจทำให้เศรษฐกิจไทยปี 2018 เติบโตได้สูงกว่าคาดคือการลงทุนของบริษัทต่างชาติในโครงการระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (EEC) อย่างไรก็ตาม การขยายการลงทุนมีความเสี่ยงด้านการขาดแคลนแรงงาน จากการเพิ่มบทลงโทษต่อการจ้างงานแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมายใน พรก. แรงงานต่างด้าวฉบับใหม่ ซึ่งจะกระทบกับการก่อสร้างและการผลิตทั้งในภาคเกษตรและอุตสาหกรรม ขณะที่การลงทุนด้านเทคโนโลยีอาจไม่สามารถหาแรงงานที่มีทักษะระดับสูง เช่น Data Scientist มาเติมเต็มความต้องการได้ นอกจากนี้ ยังมีความไม่แน่นอนทางการเมืองที่ต้องจับตา ไม่ว่าจะเป็นความไม่แน่นอนจากการเลือกตั้งในประเทศ และความเสี่ยงทางการเมืองในหลายๆ ประเทศในยุโรปและในคาบสมุทรเกาหลี

ตลาดผู้บริโภคมีแนวโน้มดีขึ้นเพียงบางกลุ่ม สภาวะตลาดแรงงานที่ซบเซา ทำให้กำลังซื้อในปัจจุบันของครัวเรือนยังไม่พร้อมสำหรับการเพิ่มรายจ่ายด้านการบริโภคในระยะต่อไป อีกทั้งภาระหนี้ต่อรายได้ที่มีอยู่แม้จะลดลงบ้างแต่ยังถือเป็นอุปสรรคต่อการเข้าถึงสินเชื่อเพื่อการบริโภค การบริโภคฐานรากที่ไม่แข็งแรงถือเป็นความเสี่ยงต่อธุรกิจค้าปลีกโดยเฉพาะรายกลางและเล็ก อย่างไรก็ตาม อีไอซีประเมินว่าการบริโภคภาคเอกชนในปี 2018 จะสามารถเติบโตได้ที่ 3.0%YOY ถือเป็นการรักษาระดับการเติบโตได้ใกล้เคียงกับปี 2017 จากปัจจัยหนุนเฉพาะในบางกลุ่ม อาทิ การใช้จ่ายของกลุ่มผู้มีรายได้สูง และการหมดภาระรถคันแรกที่จะช่วยสนับสนุนยอดขายรถยนต์นั่ง และ/หรือ การใช้จ่ายอื่นๆ ของกลุ่มชนชั้นกลาง การหมดช่วงไว้อาลัยก็จะทำให้กิจกรรมต่างๆ กลับมาดำเนินการตามปกติ เช่น การจัดงานรื่นเริงกิจกรรมและสื่อด้านความบันเทิง อีกทั้งรัฐยังออกมาตรการลดภาระค่าครองชีพให้กับผู้มีรายได้น้อยผ่านมาตรการบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ

อีไอซีมองดอกเบี้ยนโยบายนิ่ง - เงินบาททรงตัวอยู่ในโซนแข็งค่า อัตราดอกเบี้ยนโยบายมีความเป็นไปได้ที่จะยังอยู่ในระดับเดิมที่ 1.50% แม้เศรษฐกิจเติบโตได้ดี ทั้งนี้เพราะครัวเรือนส่วนใหญ่ยังมีปัญหาด้านรายได้และหนี้สิน นอกจากนี้ แรงกดดันจากเงินเฟ้อก็ยังอยู่ในระดับต่ำ โดยอีไอซีมองว่าอัตราเงินเฟ้อทั่วไปจะปรับเพิ่มขึ้นเพียงช้าๆ เฉลี่ยทั้งปีอยู่ที่ 1.1% ในด้านค่าเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐ อีไอซีปรับมุมมองแข็งค่าขึ้นมาอยู่ที่ 32.0-33.0 ในช่วงปลายปี 2018 จากคาดการณ์เดิมที่ 33.5-34.5 ตามแนวโน้มเงินทุนไหลเข้าตลาดเกิดใหม่รวมทั้งไทยที่ยังมีอยู่อย่างต่อเนื่อง ขณะเดียวกันพื้นฐานทางเศรษฐกิจไทยก็มีความแข็งแกร่งมากขึ้นทั้งอัตราการขยายตัวและเสถียรภาพเศรษฐกิจ ทำให้โดยเปรียบเทียบค่าเงินบาทมีแนวโน้มอยู่ในช่วงแข็งค่าต่อไป

ไออีซีคาดการณ์เศรษฐกิจไทยขยายตัวต่อเนื่องในปี 2018

Highlight

“การส่งออกมีแนวโน้มเติบโตต่อเนื่องตามเศรษฐกิจโลกและแนวโน้มความต้องการสินค้าอิเล็กทรอนิกส์”

“การลงทุนเอกชนมีแนวโน้มฟื้นตัวตามการส่งออกที่เพิ่มขึ้น และการลงทุนของบริษัทใหญ่ในด้านเทคโนโลยี”

Key forecasts

GDP

	2017F	2018F
GDP (%YOY)	4.0 ▲	4.0 ▲

การส่งออกสินค้าและการท่องเที่ยวที่แข็งแกร่ง
แต่กำลังซื้อในประเทศจะชะลอตัว

อัตราดอกเบี้ยนโยบาย

	2017	2018F
อัตราดอกเบี้ยนโยบาย (ณ สิ้นปี)	1.5%	1.5%

เงินเฟ้อเพิ่มขึ้นอย่างช้าๆ –
คงดอกเบี้ยสนับสนุนเศรษฐกิจ

อัตราแลกเปลี่ยน

	2017	2018F
USD/THB	32.6	32.0-33.0 ▼

นโยบายการคลังไม่ส่งผลให้ USD แข็งค่า
ตามที่คาด แต่ยังมีแนวโน้มอ่อนค่า
ตามนโยบายการเงินที่ตึงตัวในประเทศสำคัญ

หน่วย: %YOY

ปัจจัยสำคัญในช่วงปลายปี 2017 ถึงปี 2018

	2017F	2018F	
การบริโภคภาคเอกชน	3.2 ▲	3.0 ▲	- กำลังซื้อยังถูกกดดันจากตลาดแรงงานที่ชะงักและราคาสินค้าเกษตรที่ชะลอตัว - พึ่งพาการใช้จ่ายผู้มีรายได้สูงและมาตรการรัฐ
การลงทุนภาคเอกชน	1.7 ▲	3.0 ▲	- การส่งออกผลักดันการลงทุน - การลงทุนด้านเทคโนโลยีของภาคธุรกิจ - โครงการ EEC จะเป็น upside ที่สำคัญ
การบริโภคภาครัฐ	1.9 ▼	2.5 ▲	ขยายตัวตามเม็ดเงินจากมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจและเงินอุดหนุนที่สูงขึ้น
การลงทุนภาครัฐ	1.5 ▼	8.7 ▼	เม็ดเงินลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ของภาครัฐเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง – การเบิกจ่ายงบจังหวัดจะเริ่มดีขึ้นหลังจากที่ล่าช้าในปี 2017
การส่งออกสินค้า*	10.0 ▲	5.0 ▲	- มีแนวโน้มโตต่อเนื่องจากเศรษฐกิจโลกที่แข็งแกร่ง - การเติบโตชะลอตัวลงจากราคาสินค้าเกษตรที่ลดลงและการชะลอความร้อนแรงของวัฏจักรสินค้าอิเล็กทรอนิกส์
จำนวนนักท่องเที่ยว	8.7	7.9	ขยายตัวเต็มศักยภาพหลังผ่านพ้นช่วงไว้อาลัย และฟื้นโทรม ICAO
การนำเข้าสินค้า*	14.0 ▲	7.5 ▲	- ขยายตัวจากความต้องการการลงทุนในประเทศที่เพิ่มสูงขึ้น - เติบโตชะลอตัวตามอัตราการขยายตัวของราคาน้ำมันที่ลดลง
เงินเฟ้อทั่วไป	0.7 ▲	1.1 ▲	เงินเฟ้อเพิ่มขึ้นอย่างช้าๆ ตามแนวโน้มราคาน้ำมัน และกำลังซื้อครัวเรือน

*มูลค่าการส่งออกและนำเข้าสินค้าในรูปดอลลาร์สหรัฐ

ที่มา: การวิเคราะห์โดย EIC ณ วันที่ 21 ธันวาคม 2017 จากข้อมูลของสภาพัฒน์ฯ, ธปท., กระทรวงพาณิชย์, ททท. และ Bloomberg

สรุปภาพรวม ส่งออกไทย 2017

มูลค่าการส่งออกไทยในช่วง 11 เดือนแรกของปี ขยายตัวที่ 10.0%YOY โดยได้รับอานิสงส์จากภาคอุตสาหกรรมโลกและราคาน้ำมันที่ฟื้นตัว

มูลค่าส่งออกไทยในช่วง 11 เดือนแรก- รายสินค้า

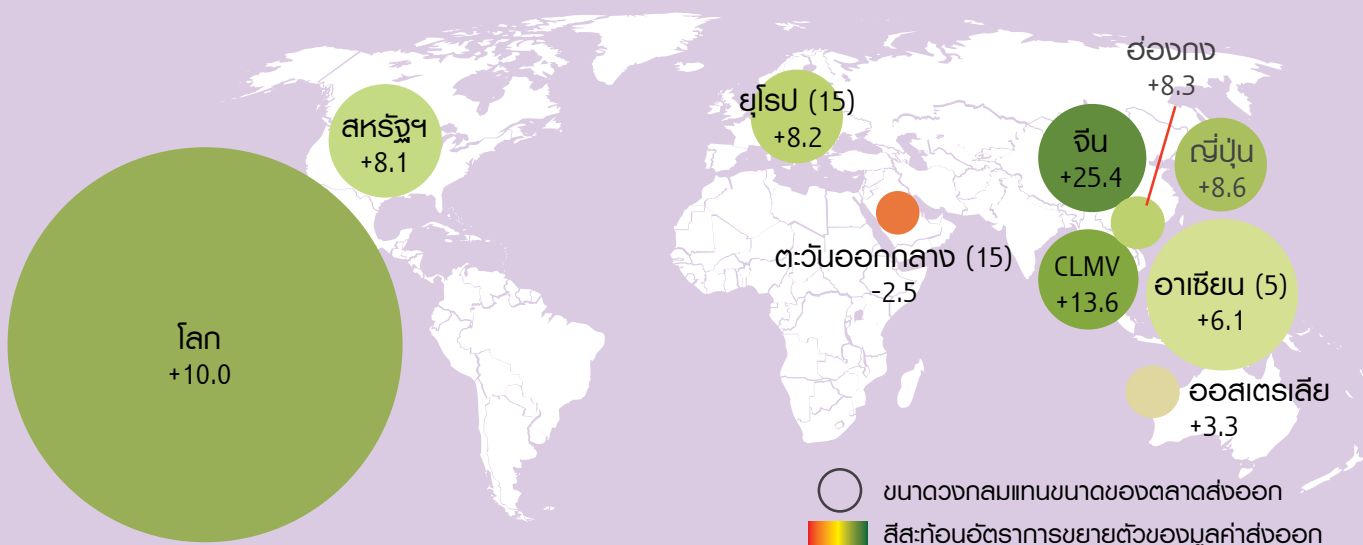
หน่วย: %YOY

การส่งออกทองคำที่สูงกว่าปกติในปีก่อน	ทองคำ	-22%
ความต้องการสินค้าอุตสาหกรรมขยายตัวตามเศรษฐกิจโลกที่ทยอยปรับตัวขึ้น	เครื่องอิเล็กทรอนิกส์	23%
	เครื่องใช้ไฟฟ้า	1%
	รถยนต์ อุปกรณ์ และส่วนประกอบ	2%
สินค้าเกษตรฟื้นตัวจากปัจจัยด้านราคาและปริมาณ	ข้าว	18%
	น้ำตาล	11%
ความต้องการสินค้าโภคภัณฑ์ทั่วโลก โดยเฉพาะใน CLMV เพิ่มขึ้น	โกสุด แ่งเย็น แ่งแข็ง และแปรรูป	12%
	พริกพลัมสด แ่งเย็น และแ่งแข็ง	17%
ราคาน้ำมันที่ฟื้นตัว	น้ำมันสำเร็จรูป	32%
	ยางพาราและผลิตภัณฑ์	49%
	เคมีภัณฑ์และพลาสติก	15%

การส่งออกเติบโตได้ดีในเกือบทุกภูมิภาค ยกเว้น ตะวันออกกลาง ที่หดตัวจากการส่งออกรถยนต์

มูลค่าส่งออกไทยในช่วง 11 เดือนแรก - รายตลาดส่งออก

หน่วย: %YOY

ที่มา: การวิเคราะห์โดย EIC จากข้อมูลของกระทรวงพาณิชย์ ณ วันที่ 21 ธันวาคม 2017

การส่งออก

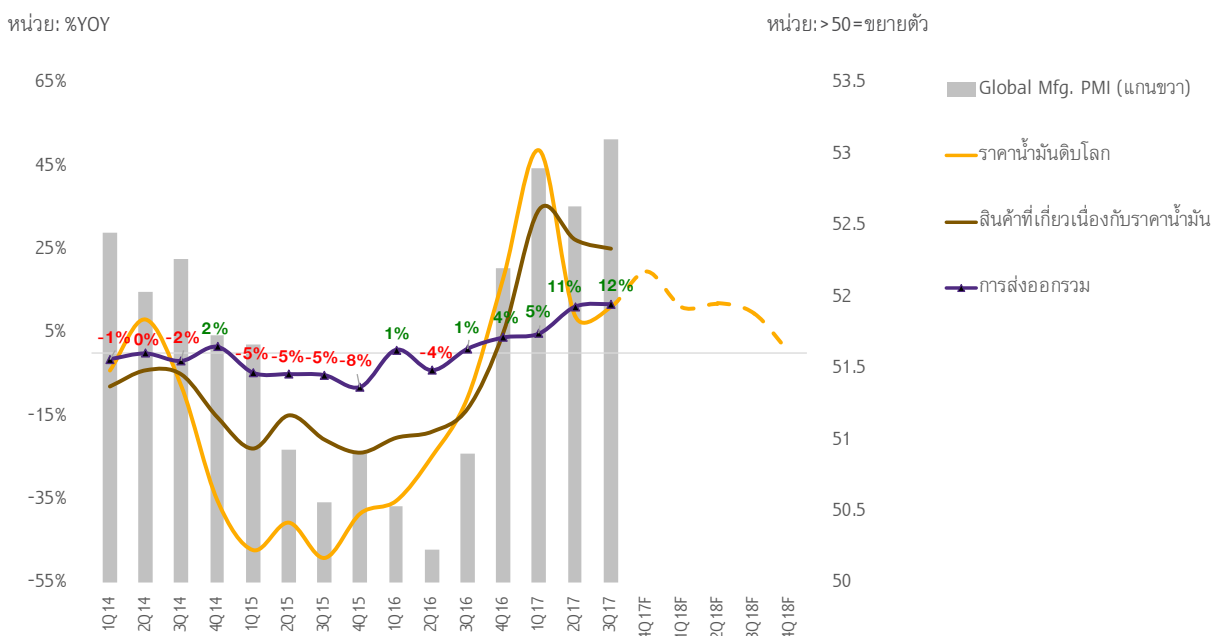
เศรษฐกิจโลกดันส่งออกไทย โตต่อไปในปี 2018

การส่งออกไทยในช่วง 11 เดือนแรกของปี 2017 ขยายตัวที่ 10.0%YOY จากภาคการผลิตโลกที่ขยายตัวต่อเนื่อง และราคาน้ำมันดิบที่เพิ่มขึ้น ราคาน้ำมันดิบโลกในช่วง 11 เดือนแรกของปี 2017 ที่เพิ่มขึ้นโดยเฉลี่ยกว่า 24%YOY ส่งผลให้มูลค่าการส่งออกสินค้าที่เกี่ยวข้องกับน้ำมันขยายตัวสูงถึง 29%YOY ในขณะเดียวกัน ภาคการผลิตโลกที่เติบโตได้ดีเกินคาดอย่างต่อเนื่อง สะท้อนผ่านการขยายตัวของดัชนีผู้จัดการฝ่ายจัดซื้อในภาคการผลิตของโลก (Global Manufacturing PMI) ก็สนับสนุนให้ความต้องการสินค้าอุตสาหกรรมหลักจากไทย โดยเฉพาะ เครื่องอิเล็กทรอนิกส์และเครื่องใช้ไฟฟ้า เติบโตตามไปด้วยเช่นกัน (รูปที่ 4)

อีไอซีคาดว่ามูลค่าการส่งออกในปี 2018 จะขยายตัวที่ 5.0% โดยได้รับแรงขับเคลื่อนจากความต้องการสินค้าทั่วโลก เศรษฐกิจคู่ค้าหลักทั้ง สหรัฐฯ ยุโรป จีน ญี่ปุ่น และจีน ที่มีแนวโน้มเติบโตต่อเนื่องในปี 2018 จะช่วยเสริมความเชื่อมั่นด้านการค้า การลงทุน และส่งผลต่อเนื่องถึงความต้องการสินค้าอุตสาหกรรมหลักจากไทยให้เติบโตได้ต่อเนื่อง นอกจากนี้ อุปสงค์จากภาคครัวเรือนในกลุ่มประเทศเศรษฐกิจหลักและกลุ่มอาเซียนที่เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะจีนที่มีนโยบายกระจายรายได้ ก็จะช่วยสนับสนุนให้มีความต้องการสินค้าอุปโภคบริโภคจากไทยมากขึ้น โดยสินค้าดาวเด่นในปี 2018 ได้แก่ สินค้าในกลุ่มอิเล็กทรอนิกส์และเครื่องใช้ไฟฟ้า รวมถึงอาหารและเครื่องดื่ม อย่างไรก็ตาม ราคาสินค้าส่งออกที่เกี่ยวข้องกับน้ำมันในปี 2018 อาจไม่เปลี่ยนแปลงมากนัก เนื่องจากระดับราคาน้ำมันเฉลี่ยในปี 2018 อาจอยู่ที่ราว 58 ดอลลาร์สหรัฐฯ ต่อบาร์เรล ซึ่งใกล้เคียงกับระดับในปี 2017 ที่ 54 ดอลลาร์สหรัฐฯ ต่อบาร์เรล ในขณะเดียวกัน การส่งออกสินค้าโภคภัณฑ์ก็อาจถูกกระทบจากราคาสินค้าโภคภัณฑ์บางประเภทที่มีแนวโน้มลดลง และค่าเงินบาทที่แข็งค่ากว่าประเทศคู่แข่งในภูมิภาค ซึ่งอาจกระทบความสามารถในการแข่งขันทางด้านราคาของผู้ส่งออก (อ่านเพิ่มเติมที่ Outlook Q3/2017 Box: จับตาพิษบาทแข็ง ธุรกิจใดเสี่ยงสะดุด?)

รูปที่ 4 : การส่งออกไทยในช่วง 11 เดือนแรกของปี 2017 ขยายตัวที่ 10.0% จากภาคการผลิตโลกที่ขยายตัวต่อเนื่อง และราคาน้ำมันดิบที่เพิ่มขึ้น

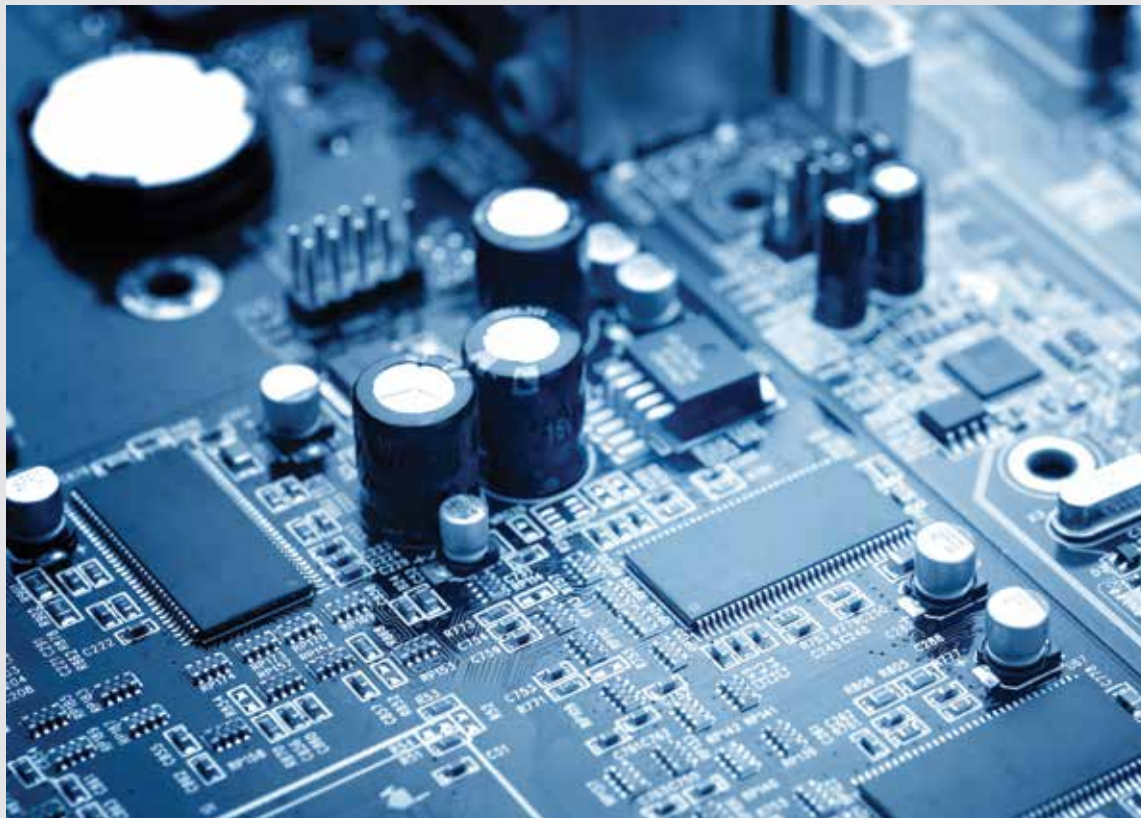
มูลค่าการส่งออกไทยเปรียบเทียบกับราคาน้ำมันและดัชนีผู้จัดการฝ่ายจัดซื้อ (PMI)

ที่มา: การวิเคราะห์โดย EIC จากข้อมูลของกระทรวงพาณิชย์ และ Bloomberg

Spotlight Industry:

อิเล็กทรอนิกส์

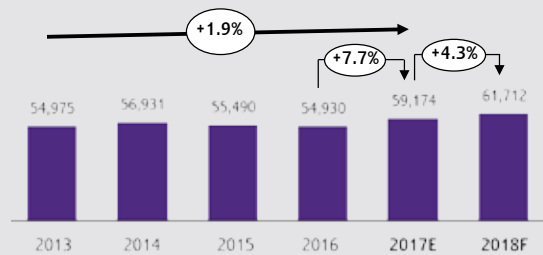
อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ นับว่ามีส่วนสำคัญอย่างยิ่งต่อภาคการส่งออกของไทย โดยเป็นอุตสาหกรรมที่มีมูลค่าการส่งออกสูงสุดเป็นอันดับหนึ่ง ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนกว่า 25% ของมูลค่าการส่งออกรวม ไทยเป็นหนึ่งในฐานการผลิตหลักเพื่อส่งออกที่สำคัญของบริษัทข้ามชาติระดับโลก เช่น Seagate Western Digital และ Cal-Comp Electronics และบริษัทไทยรายใหญ่ เช่น KCE SMT และ SVI หมวดสินค้าส่งออกหลัก ได้แก่ semiconductor (25%) hard disk drive (17%) และ power electronics (14%) ตลาดส่งออก 3 อันดับแรก ได้แก่ สหรัฐฯ (19%) อาเซียน (18%) และสหภาพยุโรป (12%)

การส่งออกอิเล็กทรอนิกส์ภาพรวมของไทยเริ่มกลับสู่ภาวะฟื้นตัว หลังจากที่เติบโตถดถอยในช่วง 2 ปีที่ผ่านมา ซึ่งเป็นผลมาจากเศรษฐกิจคู่ค้าหลักอย่างสหรัฐฯ และกลุ่มสหภาพยุโรปปรับตัวดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2018 คาดว่ามูลค่าการส่งออกอิเล็กทรอนิกส์มีโอกาสเติบโตราว 4% สินค้าที่มีแนวโน้มขยายตัวดี ได้แก่ hard disk drive ซึ่งคาดว่าจะขยายตัวได้ดีที่ราว 12% จากการที่ผู้ผลิตรายใหญ่ย้ายฐานการผลิตมาไทยและการเพิ่มกำลังการผลิตในประเทศเพื่อรองรับความต้องการ storage ที่เพิ่มขึ้นจากการเติบโตของตลาด data center ในขณะที่ คาดว่า semiconductor ซึ่งเป็นวัตถุดิบพื้นฐานที่ใช้ในการผลิตอุปกรณ์รับส่งสัญญาณและ smart device ต่างๆ (รูปที่ 5) จะขยายตัวได้ราว 3% จากเทรนด์ของ Internet of Things

รูปที่ 5 : มูลค่าการส่งออกสินค้าอิเล็กทรอนิกส์และชิ้นส่วนยังมีแนวโน้มเติบโตได้ดีในอีก 2 ปีข้างหน้า โดยเฉพาะการส่งออก hard disk และ semiconductor

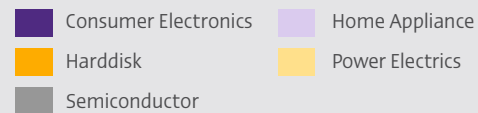
มูลค่าการส่งออกอิเล็กทรอนิกส์

หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐ, %

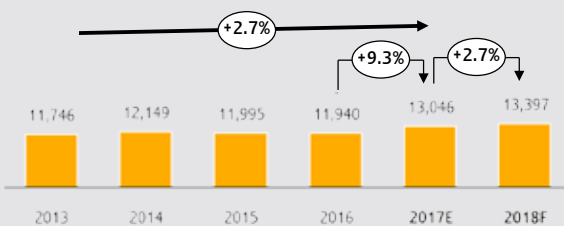
สัดส่วนการส่งออกอิเล็กทรอนิกส์ตามหมวดสินค้า

หน่วย : %, ข้อมูล ณ เดือน ก.ย. 2017

มูลค่าการส่งออก Semiconductor

หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐ

ที่มา: การวิเคราะห์โดย EIC จากข้อมูลของกระทรวงพาณิชย์

แม้ว่าการส่งออกอิเล็กทรอนิกส์จะเริ่มมีแนวโน้มปรับตัวในทิศทางที่ดีขึ้น อย่างไรก็ตาม เมื่อวิเคราะห์ในเชิงลึกจะพบว่า อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ไทยยังคงมีความเปราะบางอยู่หลายประการ อาทิ สินค้าส่งออกหลักของไทยหลายผลิตภัณฑ์เริ่มมีแนวโน้มไม่เป็นที่ต้องการของตลาด เช่น HDD, LCD และเครื่องแฟกซ์ ซึ่งในอนาคตอาจถูกแทนที่ด้วยผลิตภัณฑ์ที่มีเทคโนโลยีที่ทันสมัยกว่า รวมถึงผู้ประกอบการในไทยหลายรายเป็นเพียงแค่ผู้รับจ้างประกอบ ไม่มีการพัฒนาเทคโนโลยีเป็นของตนเอง จึงไม่สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มและความแตกต่างทางธุรกิจได้มากนัก

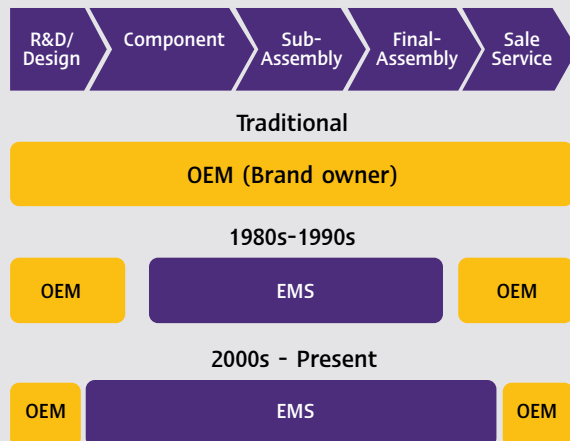
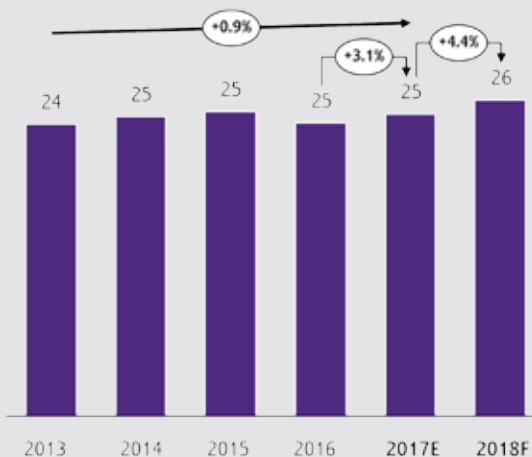
การหาช่องทางหรือโอกาสการเติบโตในรูปแบบใหม่ จึงเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่งในการปรับตัวของผู้ส่งออกในกลุ่มธุรกิจอิเล็กทรอนิกส์ การผลิตในรูปแบบเดิมๆ อาจไม่เพียงพอต่อความอยู่รอดในระยะยาวของธุรกิจที่มีการแข่งขันด้านราคาที่สูงและมีการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว อย่างไรก็ตาม เราได้เห็นวิวัฒนาการการปรับตัวที่ชัดเจนขึ้น โดยเปลี่ยนจากเดิมที่มีหน้าที่เพียงแค่ประกอบสินค้าให้กับเจ้าของแบรนด์หรือแค่ผลิตเฉพาะบางชิ้นส่วนในสินค้าเท่านั้น ไปสู่การเป็นผู้รับจ้างผลิตอิเล็กทรอนิกส์ (EMS) ซึ่งมีขอบเขตการให้บริการตั้งแต่การวิจัยและออกแบบ จัดหาวัตถุดิบ ผลิตและประกอบสินค้าสำเร็จรูป จนถึงบริการหลังการขาย ทั้งนี้ อุตสาหกรรม EMS โลกในปี 2016 มีมูลค่ากว่า 2.50 แสนล้านดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งทาง J.P. Morgan (JPM) ได้คาดการณ์ว่ามูลค่าของอุตสาหกรรมจะเติบโตต่อเนื่องถึง 4% ต่อปี หรือเพิ่มเป็น 4.33 แสนล้านดอลลาร์สหรัฐ ภายในปี 2020 โดยผู้ผลิต EMS ที่มีชื่อเสียงในระดับโลก ได้แก่ Foxconn ที่เป็นผู้ผลิต EMS หลักให้แก่แบรนด์ใหญ่อย่าง Apple, Intel และ Sony (รูปที่ 6)

รูปที่ 6 : รายได้ของอุตสาหกรรม EMS ที่มีแนวโน้มเติบโตต่อเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของห่วงโซ่อุปทานไปสู่การเป็น EMS ที่มากขึ้น

รายได้ของผู้ผลิต EMS โลก

วิวัฒนาการของผู้ผลิต EMS

หน่วย : หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐฯ , %

หมายเหตุ 1. รายได้ของผู้เล่น EMS ไทยคิดเป็นราว 1.7% ของรายได้อุตสาหกรรม EMS ทั้งหมด ซึ่งบางส่วนเป็นบริษัทย่อยของผู้เล่นระดับโลก 2. OEM หมายถึง ผู้ผลิตอิเล็กทรอนิกส์ที่มีแบรนด์เป็นของตัวเอง เช่น Apple, Samsung และ Sony

ที่มา: การวิเคราะห์โดย EIC จากข้อมูลของ Bloomberg และ JPM

อีไอซีมองว่าการเติบโตของอุตสาหกรรม EMS จะส่งผลดีกับภาคการส่งออกไทยในอนาคต นอกจากปัจจัยการฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลกแล้ว การปรับตัวไปสู่ EMS จะช่วยสร้างมูลค่าเพิ่มและช่วยยกระดับความสามารถในการแข่งขันให้กับภาคการส่งออกได้จากการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีของตัวเอง ความสามารถในการออกแบบผลิตภัณฑ์ และการบริหารต้นทุนเพื่อตอบโจทย์เจ้าของแบรนด์ให้ได้มากที่สุด รวมถึงเทรนด์โลกในปัจจุบันที่เข้าสู่ยุคเทคโนโลยีดิจิทัลและ Internet of Things ที่สินค้าอิเล็กทรอนิกส์จะถูกพัฒนาให้สามารถควบคุมและสั่งการผ่านระบบอินเทอร์เน็ตได้อย่างเต็มรูปแบบ จึงเป็นโอกาสสำหรับผู้ผลิต EMS ที่มีเทคโนโลยีที่มีความสามารถในการออกแบบและผลิตสินค้าที่มีความซับซ้อน ทั้งนี้ ผู้ผลิต EMS มีศักยภาพในการผลิตสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ได้หลายประเภท เช่น เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อัจฉริยะ รวมถึงเครื่องจักรอัตโนมัติ โดยกลุ่มผลิตภัณฑ์ที่น่าจับตามองและคาดว่าจะเป็โอกาสสำหรับผู้ผลิต EMS ในไทย มีดังนี้

EMS กับรถยนต์

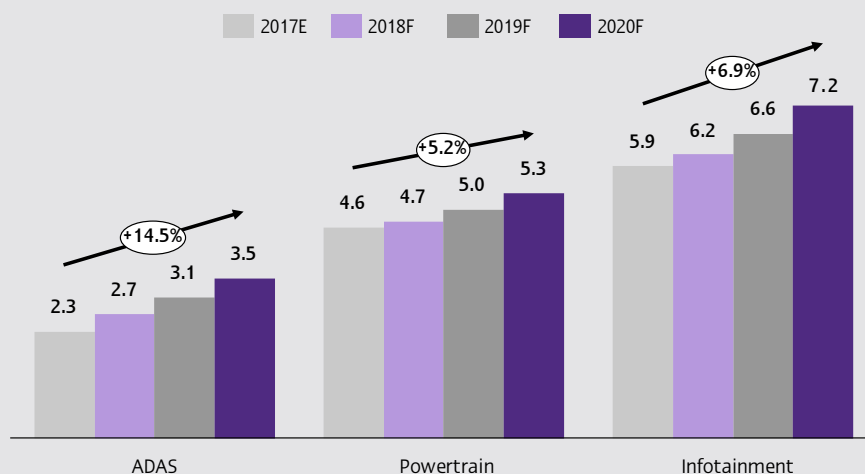
ในปัจจุบันเทรนด์การนำเทคโนโลยีมาพัฒนาปรับใช้ร่วมกับระบบภายในรถยนต์มีความชัดเจนมากขึ้น จากการที่กลุ่มผู้ผลิตรถยนต์ทั่วโลกมีความพยายามในการเพิ่มสมรรถนะและความปลอดภัยในการขับขี่ รวมถึงการเพิ่มประสิทธิภาพในการประหยัดพลังงานและสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องโดยสารอยู่ตลอดเวลา เพื่อเพิ่มมูลค่าและความสามารถในการแข่งขันให้กับแบรนด์ของตัวเองมากไปกว่านั้นข้อบังคับด้านมาตรฐานด้านความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อมที่เข้มงวดขึ้นจากกลุ่มผู้นำเข้ารถยนต์หลัก เช่น สหรัฐฯ และกลุ่มสหภาพยุโรป ยิ่งเป็นตัวผลักดันให้กลุ่มผู้ผลิตจำเป็นต้องพัฒนาระบบอิเล็กทรอนิกส์ภายในรถยนต์มากยิ่งขึ้น เช่น ระบบควบคุมการขับขี่กึ่งอัตโนมัติ (ADAS) ระบบเชื่อมต่อสื่อสารภายในรถยนต์ (In-Vehicle Infotainment) และระบบส่งกำลังด้วยไฟฟ้า (electrified powertrain) เป็นต้น

ดังนั้น การพัฒนาความสามารถของผู้ผลิต EMS ในการสนับสนุนภาคการผลิตรถยนต์ จะเป็นปัจจัยช่วยผลักดันการส่งออกชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ยานยนต์ของไทยให้เติบโตได้ ประเภทรถยนต์ที่มีการนำระบบอิเล็กทรอนิกส์มาใช้มากที่สุด คือ รถยนต์กลุ่ม luxury โดยชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ต่อคันมีมูลค่าราว 1 พันดอลลาร์สหรัฐฯ ซึ่งสูงกว่ารถยนต์กลุ่ม compact กว่า 10 เท่า ซึ่งยอดการผลิต luxury รวมของโลกอยู่ในเกณฑ์ขยายตัวดี โดยในช่วงปี 2014-2016 มีอัตราการเติบโตต่อเนื่องเฉลี่ยราว 4% ต่อปี แม้ว่าการส่งออกชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ยานยนต์ ยังมีสัดส่วนน้อยเมื่อเทียบกับการส่งออกอิเล็กทรอนิกส์รวม แต่จากผลการศึกษาของ JPM พบว่าอุตสาหกรรมการผลิตชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ยานยนต์มีแนวโน้มเติบโตสูง โดยเฉพาะกับส่วนที่ใช้ในระบบส่งกำลังด้วยไฟฟ้า ระบบเชื่อมต่อสื่อสารภายในรถยนต์ และระบบควบคุมการขับขี่กึ่งอัตโนมัติ ซึ่งคาดว่าใน 4 ปีข้างหน้าจะมีอัตราเติบโตเฉลี่ยต่อปี ที่ 5% 7% และ 15% ตามลำดับ (รูปที่ 7)

รูปที่ 7 : ข้อกำหนดด้านความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อมที่เข้มงวดขึ้น ทำให้ชิ้นส่วนในระบบ ADAS, Powertrain และ Infotainment มีแนวโน้มเติบโตได้ดีที่สุด

รายได้การผลิตชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ยานยนต์ (แบ่งตามระบบ)

หน่วย: พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

ที่มา: การวิเคราะห์โดย EIC จากข้อมูลของ JPM, IIHS, ASEANCAP และ Gartner

EMS กับสมาร์ทโฟน

ภาคการส่งออกไทยยังไม่ได้รับอานิสงส์มากนักจากการเติบโตของตลาดสมาร์ทโฟนโลกในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา กับกระแสความนิยมสมาร์ทโฟนทั่วโลก ทำให้มียอดขายที่เติบโตแบบก้าวกระโดด โดยมี Samsung และ Apple เป็นแบรนด์ผู้นำตลาด แต่ทว่าในระยะ 1-2 ปีมานี้ อัตราการเติบโตดังกล่าวเริ่มลดลง โดยส่วนหนึ่งเป็นเพราะการเข้ามาตลาดสมาร์ทโฟนแบรนด์จีนที่มีราคาโดยเปรียบเทียบที่ถูกกว่าและปัจจุบันอยู่ในภาวะเติบโตสูง เช่น Huawei, Oppo และ Xiaomi อย่างไรก็ตาม แบรนด์ระดับโลกดังกล่าวรวมถึงแบรนด์จีน ไม่ได้เลือกไทยเป็นฐานการผลิตแต่อย่างใด โดย iPhone มีฐานการผลิตหลักอยู่ที่จีนและอินเดีย หรือ Samsung ที่เลือกเวียดนามเป็นฐานการผลิตหลัก ในขณะที่สมาร์ทโฟนแบรนด์จีนมีฐานการผลิตหลักอยู่ที่จีน จึงทำให้การส่งออกสมาร์ทโฟนและชิ้นส่วนของไทยที่แม้จะมีการเติบโต แต่ยังมีบทบาทที่ค่อนข้างน้อย (รูปที่ 8)

อย่างไรก็ดี การพัฒนาศักยภาพของผู้ผลิต EMS ไทยในการผลิตสินค้าไฮเทค อาจทำให้มีโอกาสเข้าไปมีส่วนร่วมในห่วงโซ่การผลิตสมาร์ทโฟนในอนาคต เมื่อปี 2016 ที่ผ่านมา Sony ได้ย้ายฐานการผลิตจากจีนและบราซิลมายังไทยเพื่อใช้เป็นฐานการผลิตสมาร์ทโฟนรุ่น Xperia และส่งออกไปยังทั่วโลก โดยในปีแรกคาดว่าจะสามารถผลิตได้ประมาณ 1 ล้านเครื่อง ซึ่งนับว่าเป็นจุดเริ่มต้นที่ดีของภาคการผลิตอิเล็กทรอนิกส์ไทยที่มีศักยภาพและความพร้อมเชิงสาธารณูปโภค ซึ่งอาจทำให้แบรนด์ระดับโลกหลังจากนี้ เริ่มให้ความสนใจในการเลือกไทยเป็นฐานการผลิต และว่าจ้างผู้ผลิต EMS ไทยสำหรับการผลิตสินค้าที่มีนวัตกรรมสูงในอนาคต

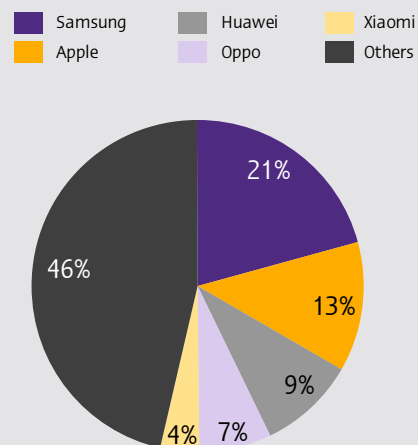
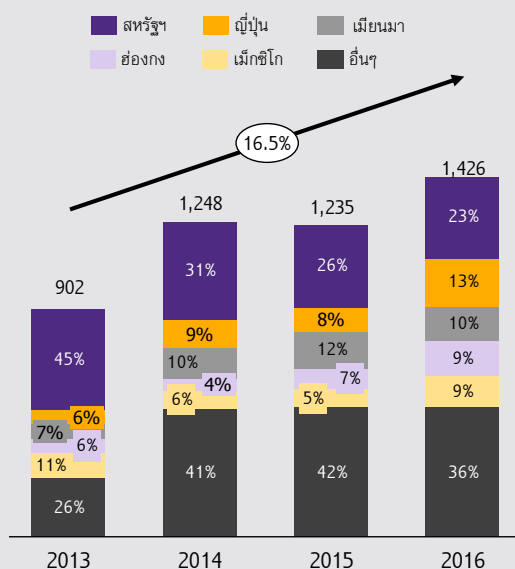
รูปที่ 8 : มูลค่าการส่งออกสมาร์ทโฟนและชิ้นส่วนของไทยยังเติบโตได้ดี โดยเฉพาะการส่งออกไปยังญี่ปุ่น แต่ยังมีสัดส่วนน้อยเมื่อเทียบการส่งออกอิเล็กทรอนิกส์รวม

มูลค่าการส่งออกสมาร์ทโฟนและชิ้นส่วนของไทย

สมาร์ทโฟนที่มีจำนวนเครื่องขายสูงสุดของโลก

หน่วย: ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ, %

หน่วย: %

ที่มา: การวิเคราะห์โดย EIC จากข้อมูลของ Gartner และ IDC

การลงทุนภาคเอกชน

ลงทุนไทย...ไปกับการส่งออก

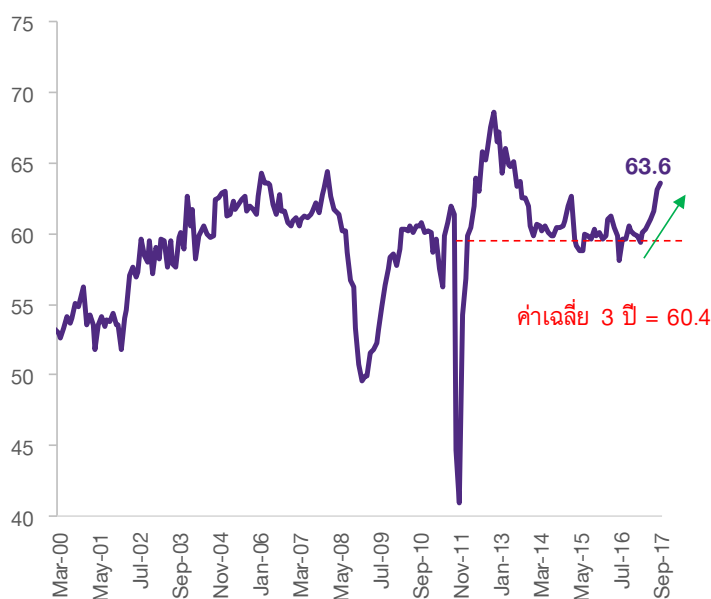
ในปี 2018 อีไอซีมองว่าการเติบโตของการส่งออกจะเป็นปัจจัยสำคัญที่จะพลิกฟื้นการลงทุนภาคเอกชนของไทย โดยเริ่มเห็นสัญญาณในปี 2017 ที่การส่งออกสินค้าขยายตัวอย่างชัดเจนและทำให้การลงทุนภาคเอกชนค่อยๆ ฟื้นตัว โดยกลับมาขยายตัวได้ที่ 1.7%YOY ในช่วง 3 ไตรมาสแรกของปี 2017 หลังจากที่ไม่ขยายตัวในช่วง 4 ปีที่ผ่านมา นอกจากนี้ การใช้กำลังการผลิตที่เพิ่มขึ้นในช่วงปลายปี 2017 ที่ผ่านมายังเป็นอีกปัจจัยบ่งชี้ว่าภาคเอกชนมีแนวโน้มต้องลงทุนเพิ่มในปี 2018 โดยอัตราการใช้กำลังการผลิตในเดือนกันยายน 2017 ของภาคอุตสาหกรรมอยู่ที่ 63.6% สูงกว่าค่าเฉลี่ยในช่วง 3 ปีที่ผ่านมาที่ 60.4% (รูปที่ 9) โดยเฉพาะในอุตสาหกรรมการผลิตชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ น้ำมันสำเร็จรูป ยานยนต์และชิ้นส่วน เคมีภัณฑ์ วัสดุพื้นฐาน อาหารและเครื่องดื่ม ซึ่งล้วนเป็นอุตสาหกรรมที่ส่งออกดีขึ้นกว่าปีก่อนอย่างชัดเจน

รูปที่ 9 : การใช้กำลังการผลิตเพิ่มขึ้นสูงกว่าค่าเฉลี่ยในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา

อัตราการใช้กำลังการผลิต (capacity utilization)

หน่วย: %

อัตราการใช้กำลังการผลิต ณ Q3/2017

อุตสาหกรรมที่ใช้กำลังสูงกว่าค่าเฉลี่ย 3 ปีก่อน

น้ำมันสำเร็จรูป	ผลิตภัณฑ์กระดาษ
ชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์	วัสดุพื้นฐาน โลหะและเหล็ก
ยานยนต์และชิ้นส่วน	อาหารและเครื่องดื่ม
เคมีภัณฑ์	

อุตสาหกรรมที่ใช้กำลังต่ำกว่าค่าเฉลี่ย 3 ปีก่อน

เครื่องนุ่งห่ม	ผลิตภัณฑ์แร่โลหะ
เครื่องจักร	เฟอร์นิเจอร์

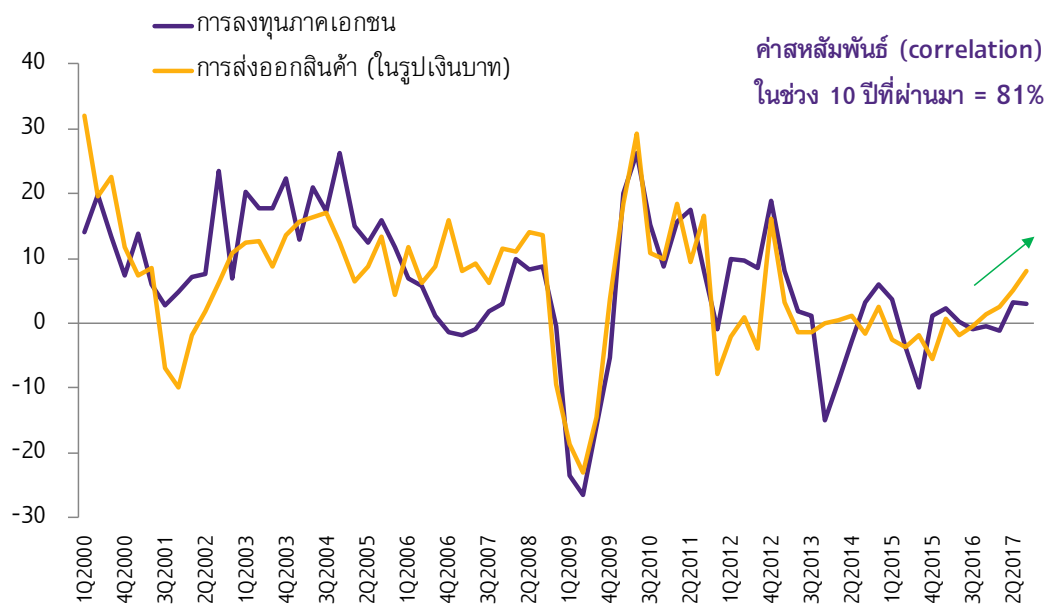
ที่มา: การวิเคราะห์โดย EIC จากข้อมูลของสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

การลงทุนภาคเอกชนของไทยมีความสัมพันธ์กับการส่งออกสินค้าอย่างใกล้ชิดมาโดยตลอด ข้อมูลการลงทุนในอดีตแสดงให้เห็นว่าการลงทุนภาคเอกชนของไทยมีทิศทางสัมพันธ์กับการส่งออกสินค้าอย่างมีนัยสำคัญ เห็นได้จากในช่วง 10 ปีที่ผ่านมาการเติบโตของการส่งออกสินค้าและการลงทุนภาคเอกชนของไทยมีค่าสหสัมพันธ์ (correlation) ระหว่างกันถึง 81% (รูปที่ 10) สะท้อนได้ว่าการส่งออกสินค้าที่กลับมาเติบโตก็จะมาพร้อมกับการลงทุนที่ขยายตัวได้เช่นกัน โดยเฉพาะในส่วนที่เป็นการลงทุนในเครื่องมือเครื่องจักรซึ่งมีสัดส่วนกว่า 80% ของการลงทุนภาคเอกชน

รูปที่ 10 : การลงทุนภาคเอกชนของไทยมีทิศทางสัมพันธ์กับการส่งออกสินค้าอย่างมีนัยสำคัญ

อัตราการขยายตัวของมูลค่าที่แท้จริงของการลงทุนภาคเอกชนและการส่งออกสินค้า

หน่วย: %YOY

ที่มา: การวิเคราะห์โดย EIC จากข้อมูลของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

อย่างไรก็ตาม ความสัมพันธ์ดังกล่าวก็แสดงให้เห็นว่าการลงทุนของไทยนั้นขึ้นอยู่กับส่งออกมากเกินไปจนอาจกลายเป็นความเสี่ยง หากดูความสัมพันธ์ดังกล่าวในประเทศอื่นที่มีโครงสร้างเศรษฐกิจใกล้เคียงกัน กล่าวคือมีการส่งออกเป็นสัดส่วนสำคัญต่อ GDP เช่นเดียวกับไทย อาทิ มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ เกาหลีใต้ พบว่า การลงทุนภาคเอกชนในประเทศดังกล่าว นั้น ไม่ได้ขึ้นอยู่กับส่งออกเท่ากับไทย โดยค่าสหสัมพันธ์ระหว่างการลงทุนภาคเอกชนและการส่งออกสินค้าของเกาหลีใต้อยู่ที่ 34% ฟิลิปปินส์ 56% ขณะที่มาเลเซียแทบไม่เห็นความสัมพันธ์โดยมีปีที่มีการลงทุนภาคเอกชนขยายตัวได้มากกว่า 20%YOY แม้ว่าการส่งออกสินค้าจะหดตัว แต่ดูเหมือนสถานการณ์แบบนี้ยากที่จะเกิดขึ้นในไทย เพราะถ้าการส่งออกสินค้าหดตัวเมื่อไหร่ การลงทุนภาคเอกชนก็หดตัวลงตามไปด้วยเกือบทุกครั้งไป

การลงทุนภาคเอกชนของไทยรอให้อุปสงค์สินค้าเดิมกลับมา แต่ไม่ได้มีการลงทุนใหม่ๆ โดยในช่วงที่การส่งออกหดตัว บริษัทผู้ส่งออกรายใหญ่ก็ไม่จำเป็นต้องเพิ่มกำลังการผลิตและส่งผลให้การลงทุนหดตัวไปด้วย ในขณะเดียวกันก็แทบไม่มีการลงทุนด้านอื่น (ที่ไม่เกี่ยวกับสินค้าส่งออก) เกิดขึ้นมากเพียงพอที่จะดึงให้การลงทุนภาคเอกชนขยายตัวขึ้นมาในช่วงดังกล่าวได้ เช่น การลงทุนในอสังหาริมทรัพย์ หรือการลงทุนในสินค้าเทคโนโลยีใหม่ๆ เพื่อทดแทนสินค้าเดิมที่ความต้องการลดลง เป็นต้น อีกทั้งยังมีแนวโน้มว่าการลงทุนใหม่ๆ กำลังเกิดขึ้นในประเทศอื่นมากกว่าไทย เห็นได้จากหลายบริษัทไทยได้ออกไปหาโอกาสการลงทุนในต่างประเทศมากขึ้น (อ่านเพิ่มเติมที่: Outlook Q2/2017) ขณะที่บริษัทผู้ผลิตต่างชาติรายใหญ่ก็อาจไม่ได้มองประเทศไทยเป็นที่น่าลงทุนเท่าประเทศเพื่อนบ้านแล้ว เช่น Samsung Electronics Limited, LG Electronics หรือ Daikin Industries Limited ซึ่งอยู่ในกลุ่มผู้ส่งออกรายใหญ่ของไทย ก็มีการย้ายฐานการผลิตไลน์ใหม่ไปตั้งในเวียดนามแล้ว ส่วนหนึ่งเป็นเพราะต้นทุนการลงทุนไทยสูงกว่าในอดีตและยังสูงกว่าประเทศเพื่อนบ้านที่กำลังเติบโตอย่างโดดเด่นอยู่มาก โดยเฉพาะใน CLMV (รูปที่ 11)

รูปที่ 11 : ต้นทุนการลงทุนไทยสูงกว่าในประเทศเพื่อนบ้าน

เปรียบเทียบต้นทุนการตั้งโรงงานในไทยและเวียดนาม

	หน่วย: ดอลลาร์สหรัฐฯ ต่อ	ไทย	เวียดนาม	ความแตกต่าง (% เวียดนาม สูง/ต่ำกว่า)
ค่าจ้างพนักงานใหม่				
ผู้บริหารระดับสูง	ปี	164,885	114,283	-31%
ผู้บริหารระดับกลาง	ปี	78,528	77,114	-2%
ผู้บริหาร/ผู้จัดการ	ปี	31,209	25,612	-18%
พนักงานวิชาชีพ	ปี	9,020	7,485	-17%
พนักงานทั่วไป	ปี	5,663	4,114	-27%
ที่พัก ออฟฟิศ และโรงงาน				
ค่าเช่าที่พัก	เดือน	4,183	3,110	-26%
ค่าเช่าออฟฟิศ	ปี	350	528	51%
ค่าเช่าพื้นที่อุตสาหกรรม	ตารางเมตร/ปี	72	60	-17%
ค่าก่อสร้างโรงงาน - แอร์	ตารางเมตร	1,006	1,122	12%
ค่าก่อสร้างโรงงาน - ทั่วไป	ตารางเมตร	616	522	-15%
ค่าไฟฟ้าเพื่ออุตสาหกรรม	kWh	0.12	0.11	-8%
ค่าน้ำเพื่ออุตสาหกรรม	m3	0.38	0.44	16%
ค่าขนส่ง				
ค่าน้ำมันดีเซล	ลิตร	0.67	0.62	-7%
ค่าขนส่งทางเรือ: ส่งออกไปฮ่องกง	ตู้คอนเทนเนอร์	618	400	-35%
ค่าขนส่งทางเรือ: ส่งออกไปลอนดอน	ตู้คอนเทนเนอร์	6,067	6,237	3%

ที่มา: จากข้อมูลของ EIU ปี 2016

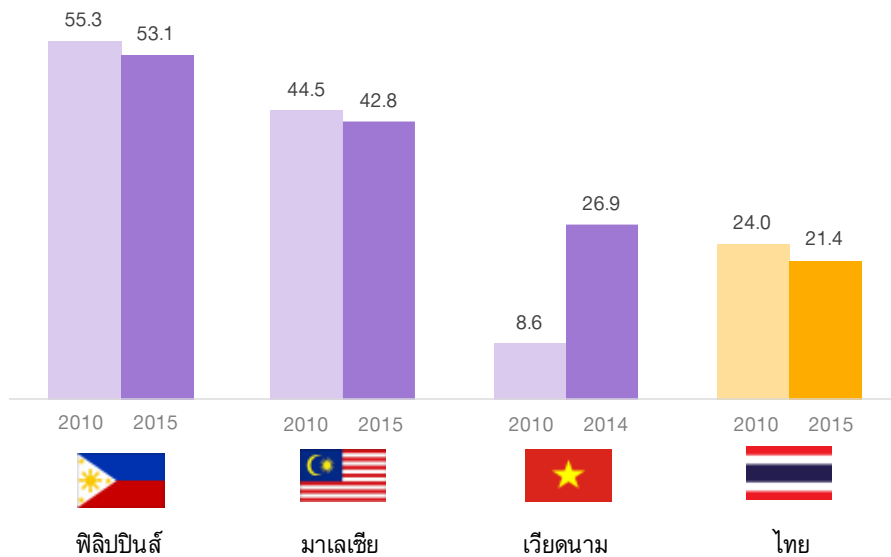
ในระยะยาว แนวโน้มการค้าโลกที่เติบโตไม่สูงอย่างในอดีตและสินค้าไทยที่ไม่ตอบสนองความต้องการโลกยุคใหม่ อาจหมายถึงการลงทุนของไทยที่ไม่สามารถกลับมาขยายตัวได้สูงอย่างในอดีตเช่นกัน คาดการณ์ของ IMF ระบุว่า การนำเข้าของโลกมีแนวโน้มเติบโตชะลอตัวลงอยู่ที่ประมาณ 4.0% ในช่วง 5 ปีข้างหน้า ลดลงจากค่าเฉลี่ยในอดีต ซึ่งก็หมายถึงการส่งออกสินค้าและการลงทุนภาคเอกชนของไทยที่จะค่อยๆ ชะลอตัวลงเช่นกัน นอกจากนี้ ความต้องการสินค้าไทยก็อาจจะชะลอตัวลงยิ่งกว่า เนื่องจากอุตสาหกรรมที่ไทยมีความเชี่ยวชาญหลายอย่างกำลังตกยุค อาทิ คอมพิวเตอร์และส่วนประกอบบางชนิด อีกทั้งตัวเลขการส่งออกสินค้าเทคโนโลยีขั้นสูง (high-technology exports) แสดงให้เห็นว่าสินค้าไทยยังมีความล้าหลังเมื่อเทียบกับประเทศ

เพื่อนบ้าน โดยสัดส่วนการส่งออกสินค้าเทคโนโลยีขั้นสูงต่อสินค้าส่งออกทั้งหมดของไทยอยู่ที่ประมาณ 20% เท่านั้นในปี 2015 ขณะที่ฟิลิปปินส์สูงถึง 53% และมาเลเซีย 43% นอกจากนี้ เวียดนามที่เคยตามหลังไทยในอดีตก็พัฒนาตัวขึ้นมาแข่งหน้าไทยไปแล้วตั้งแต่ปี 2012 เป็นต้นมา (รูปที่ 12) ดังนั้น การฝากความหวังไว้กับการส่งออกสินค้าเดิมๆ ที่จะทำให้การลงทุนเดิมกลับมาโดยไม่ลงทุนในอุตสาหกรรมใหม่ๆ เพิ่มก็ยิ่งเป็นเรื่องยากขึ้น

รูปที่ 12 : การส่งออกสินค้าเทคโนโลยีขั้นสูงของไทยยังต่ำกว่าประเทศเพื่อนบ้าน

การส่งออกสินค้าเทคโนโลยีขั้นสูง (High-technology exports)

หน่วย: % ของมูลค่าสินค้าส่งออกทั้งหมด

ที่มา: การวิเคราะห์โดย EIC จากข้อมูลของ World Bank

การลงทุนภาคเอกชนไทยในระยะยาวจำเป็นต้องมีแรงสนับสนุนจากการลงทุนในภาคบริการและอุตสาหกรรมใหม่ๆ เพิ่มขึ้น การเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีเป็นหนึ่งปัจจัยที่จะก้าวเข้ามามีบทบาทสำคัญในการลงทุนภาคเอกชนมากขึ้นในปีนี้ เนื่องจากหลายบริษัทจำเป็นต้องพัฒนาระบบและลงทุนในเทคโนโลยีใหม่ๆ เช่น data center อุปกรณ์ดิจิทัล หรือซอฟต์แวร์ นอกจากนี้ อีกปัจจัยที่เป็นความหวังของการลงทุนไทยก็คือ โครงการระเบียงเขตเศรษฐกิจภาคตะวันออก (EEC) ที่รัฐบาลกำลังเร่งผลักดันจะเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้เกิดการลงทุนในสาขาอื่นๆ มากขึ้น โดยนอกจากจะทำให้เกิดนิคมอุตสาหกรรมที่จะดึงดูดอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพใหม่ๆ (new S-curve) แล้ว ก็จะมีผลต่อเนื่องไปสู่การลงทุนในภาคบริการอื่นๆ เช่น การก่อสร้างที่พักอาศัย ห้างสรรพสินค้า สนามบิน เส้นทางคมนาคม หรือที่พักแรม เป็นต้น โดยปัจจุบันมีบริษัทต่างชาติบางส่วนแสดงความสนใจมาลงทุนใน EEC แล้ว เช่น ผู้ผลิตรถยนต์รายใหญ่อายบริษัทโตโยต้า หรือบริษัทอิชิคาชิที่จะเข้ามาเป็นผู้วางระบบ IoT ระบบอัตโนมัติให้กับบริษัทญี่ปุ่นที่ตั้งในไทย รวมถึงสร้างโรงงานอัจฉริยะ (smart factory) ด้วย IoT หรือบริษัท ซุมิโตโมะ อิเล็กทรอนิกส์ วินเทค ได้เตรียมจัดตั้งสาขาและศูนย์ฝึกอบรมบุคลากรผู้เชี่ยวชาญด้านอิเล็กทรอนิกส์ (Technical Learning Academy) ในพื้นที่ EEC รวมถึงบริษัทแอร์บัสได้บรรจุข้อตกลงเบื้องต้นกับการบินไทยในข้อตกลงความร่วมมือโครงการพัฒนาศูนย์ซ่อมบำรุงอากาศยาน (TG MRO Complex Development) ณ ท่าอากาศยานอู่ตะเภา เป็นต้น อย่างไรก็ตาม การทำให้การลงทุนภาคเอกชนไทยในภาพรวมขยายตัวได้อย่างยั่งยืนนั้น ยังต้องอาศัยแรงส่งจากการลงทุนในสาขาใหม่ๆ อีกจำนวนมากจึงจะเพียงพอที่จะทดแทนการลงทุนในสินค้าส่งออกเดิมที่กำลังชะลอไป

การลงทุนภาคเอกชน

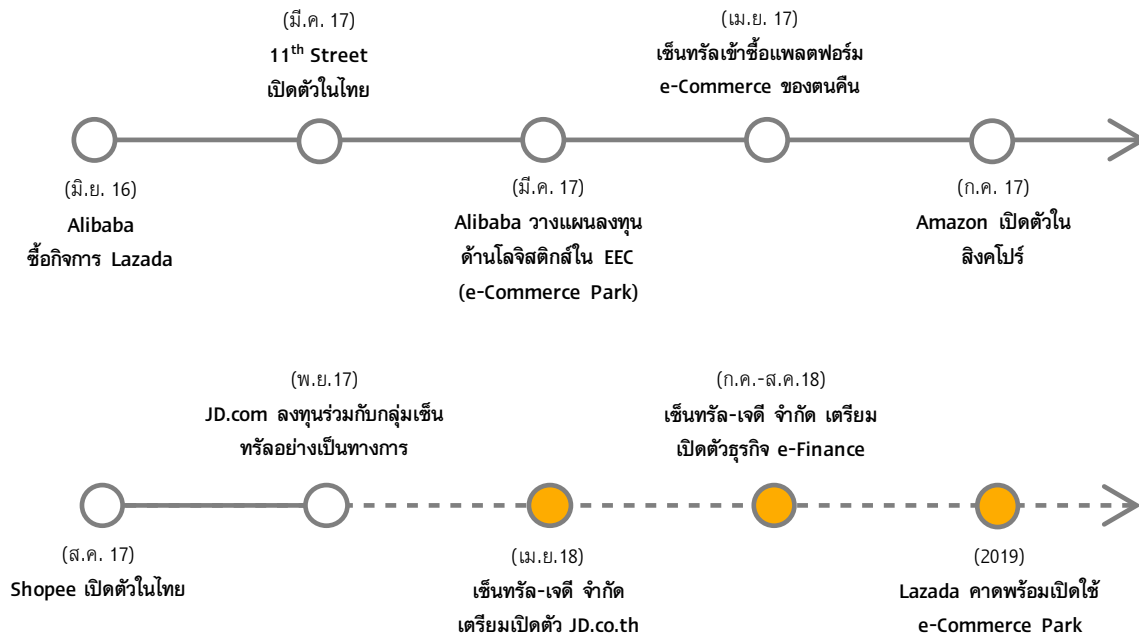
ธุรกิจค้าปลีกจัดทัพลงทุน เดินหน้ารับยุคดิจิทัล

อีไอซีมองว่าการลงทุนเพื่อเพิ่มศักยภาพและผสมผสานการใช้งานเทคโนโลยีในรูปแบบดิจิทัล (digital transformation) ของเหล่าธุรกิจ จะเป็นแรงขับเคลื่อนสำคัญให้การลงทุนภาคเอกชนในระยะข้างหน้า ในยุคที่โลกออนไลน์เข้ามามีบทบาทกับชีวิตประจำวันของผู้คนมากขึ้นเรื่อยๆ ประกอบกับเทคโนโลยีที่ถูกพัฒนาขึ้นอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้ธุรกิจหลากหลายอุตสาหกรรมไม่ว่าจะเป็น ธุรกิจการเงินการธนาคาร ธุรกิจค้าส่งค้าปลีก ธุรกิจโรงแรม ธุรกิจสื่อสิ่งพิมพ์และมีเดีย หรือแม้กระทั่งภาคการผลิตต่างต้องปรับตัวและแนวคิดในการดำเนินธุรกิจเพื่อรับการเปลี่ยนแปลง โดยมีธุรกิจรายใหญ่น้อยที่ทุ่มลงทุนด้วยงบประมาณมหาศาลสำหรับ digital transformation เพื่อให้สามารถเข้าถึงฐานข้อมูลขนาดใหญ่ เข้าถึงตลาดออนไลน์ หรือระบบการชำระเงินออนไลน์ ทั้งนี้ บริษัท Oracle ผู้ดำเนินธุรกิจด้านซอฟต์แวร์ คาดการณ์ว่าการลงทุนด้านไอทีในไทยจะเติบโตได้โดยเฉลี่ยกว่า 6% ต่อปี ตั้งแต่ปี 2017 ถึง 2020 และจะมีมูลค่าสูงถึง 5 แสนล้านบาทภายในปี 2020 หรือคิดเป็น 18% ของการลงทุนภาคเอกชนของไทย

Digital transformation ในธุรกิจค้าปลีกได้รับแรงผลักดันจากยักษ์ใหญ่ด้าน e-Commerce ที่ต่างมุ่งลงทุนในไทยเพื่อใช้เป็นฐานในการบุกตลาดออนไลน์อาเซียน ธุรกิจต่างชาติด้าน e-Commerce หลายรายไม่ว่าจะเป็น Alibaba, Lazada, Shopee, 11Street, Amazon, JD และอื่นๆ ต่างให้ความสนใจภูมิภาคอาเซียน (รูปที่ 13) เนื่องจากขนาดของ e-Commerce ที่ยังคิดเป็นสัดส่วนเพียง 2% ของยอดขายปลีกทั้งหมด เปรียบเทียบกับจีนที่มีสัดส่วนดังกล่าวสูงถึง 23% โดยมูลค่าตลาด e-Commerce ไทยมีแนวโน้มเติบโตได้กว่า 13% ต่อปี ในช่วง 4 ปีข้างหน้า (รูปที่ 14) ทั้งนี้ ธุรกิจค้าปลีกดั้งเดิมอย่าง Central Group ก็ก้าวเข้ามาต่อสู้กับเหล่า e-Commerce โดยการร่วมลงทุนกับ JD.com ยักษ์ใหญ่ e-Commerce อันดับ 2 ของจีน ด้วยงบลงทุนรวมกว่า 17,500 ล้านบาท โดยมีแผนที่จะพัฒนา JD.co.th ซึ่งจะเป็น e-Commerce แพลตฟอร์มที่จะนำเสนอสินค้าคุณภาพจากจีนและสินค้าไทยมาขายให้กับผู้บริโภคชาวไทย เพื่อที่จะขยายสัดส่วนยอดขายออนไลน์ของกลุ่มเซ็นทรัลจากปัจจุบันที่ 5% เป็น 15% ภายใน 5 ปี

รูปที่ 13 : ยักษ์ใหญ่ด้าน e-Commerce ต่างมุ่งลงทุนในไทยเพื่อใช้เป็นฐานในการบุกตลาดออนไลน์อาเซียน

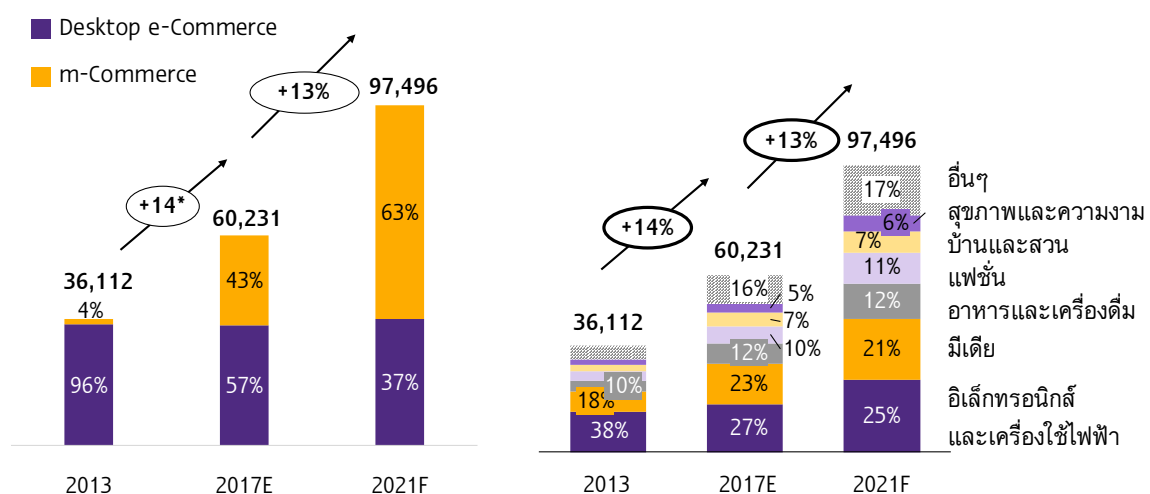

ที่มา: การวิเคราะห์โดย EIC จากข้อมูลในสื่อสิ่งพิมพ์

รูปที่ 14 : มูลค่าตลาด e-Commerce ไทยมีแนวโน้มเติบโตได้กว่า 13% ต่อปี ในช่วง 4 ปีข้างหน้า

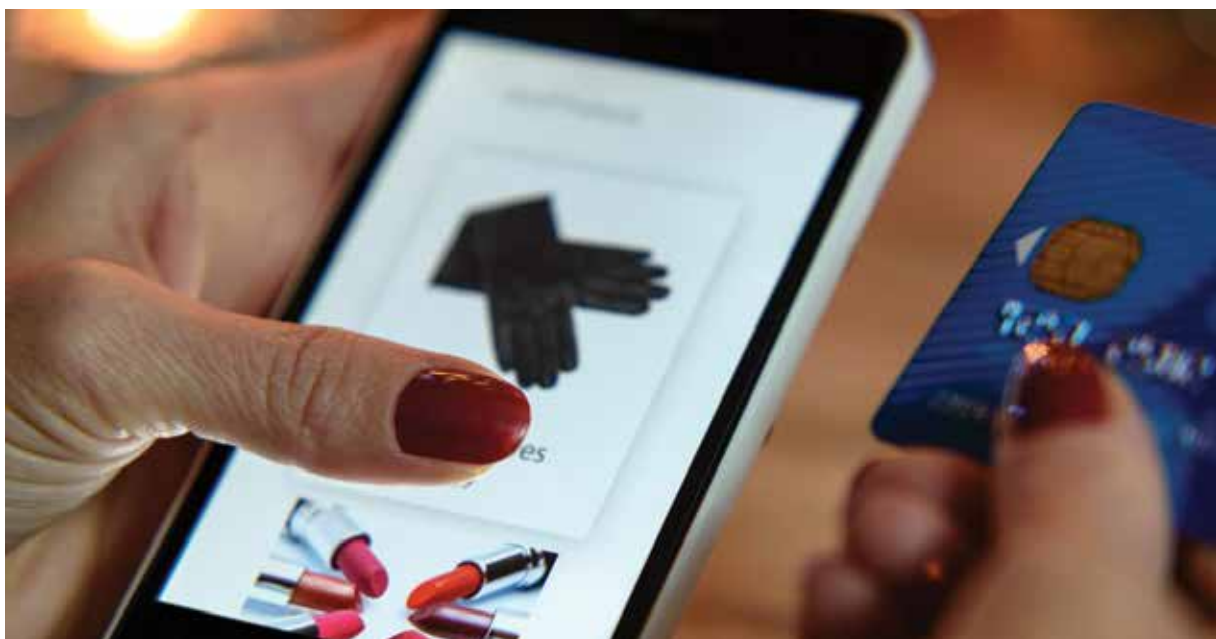
คาดการณ์การเติบโตของ e-Commerce ไทย - รายช่องทางและรายสินค้า

หน่วย: ล้านบาท, สัดส่วนต่อมูลค่า e-Commerce ทั้งหมด

หมายเหตุ: อัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปี

ที่มา: การวิเคราะห์โดย EIC จากข้อมูลของ Euromonitor

ธุรกิจ e-Commerce และโลจิสติกส์มีแนวโน้มที่จะเร่งลงทุนเพื่อพัฒนาแพลตฟอร์ม และระบบโลจิสติกส์ ให้เสร็จสิ้นภายในปี 2018 และจะขยายการลงทุนต่อไปอีก หากต้องการขยายระบบโลจิสติกส์ให้ครอบคลุมทั่วไทย และต่อเนื่องไปถึง CLMV การแข่งขันที่ดุเดือดในธุรกิจ e-Commerce กระตุ้นให้ธุรกิจเหล่านั้นเร่งลงทุนให้เสร็จสิ้นโดยเร็ว เพื่อไม่ให้สูญเสียตลาดให้กับคู่แข่ง เช่น บริษัท เซ็นทรัล เจดี จำกัด ที่วางแผนเปิดตัว JD.co.th อย่างเป็นทางการภายในเดือนเมษายน 2018 โดยจะใช้งบลงทุนราว 8,750 ล้านบาท ในการพัฒนาแพลตฟอร์มและระบบโลจิสติกส์ ขณะที่เจ้าตลาดอย่าง Lazada ก็คาดการณ์ว่าจะเปิดใช้ e-Commerce Park ซึ่งเป็นศูนย์กลางโลจิสติกส์ ในปี 2019 โดยอีไอเอ็มมองว่าการลงทุนดังกล่าวจะเน้นไปที่การสร้างคลังสินค้าและระบบขนส่งที่รองรับความต้องการในย่านกรุงเทพฯ และปริมณฑลเป็นหลักก่อน แม้ว่า e-Commerce ในพื้นที่ต่างจังหวัดจะเติบโตอย่างรวดเร็วไม่แพ้กรุงเทพฯ และปริมณฑล สะท้อนจากข้อมูลของไปรษณีย์ไทยที่พบว่าการขนส่งพัสดุแบบธรรมดาและ EMS มีมากถึง 1 ล้านชิ้นต่อวันในปัจจุบัน เพิ่มขึ้นจาก 2-3 ปีที่ผ่านมาซึ่งอยู่ที่ 7-8 แสนชิ้นต่อวัน ทั้งนี้ การลงทุนในระบบโลจิสติกส์จะประกอบไปด้วย ศูนย์กระจายสินค้า ยานพาหนะเพื่อการขนส่ง และจุดให้บริการ Parcel Shop โดยการลงทุนในศูนย์กระจายสินค้าต้องใช้งบลงทุนเฉลี่ยราว 90 ล้านบาทต่อหนึ่งแห่ง ซึ่งเป็นการลงทุนในการสร้างคลังสินค้าและเครื่องจักร (ไม่รวมค่าที่ดิน) โดยควรมีศูนย์กระจายสินค้าราว 20 แห่งทั่วประเทศ หากต้องการสร้างศูนย์กระจายสินค้าให้ครอบคลุมทั่วไทย ทั้งนี้ ผู้ให้บริการโลจิสติกส์อย่าง DHL ก็ใช้งบลงทุนกว่า 2,700 ล้านบาท เพื่อขยายการลงทุนในไทย เวียดนาม กัมพูชา และเมียนมา

นอกจากนี้ ธุรกิจค้าปลีกยังสามารถลงทุนต่อยอดไปสู่บริการด้านการเงินออนไลน์ได้ โดย Ascend Money และ เซ็นทรัล เจดี จำกัด เตรียมทุ่มทุนมหาศาลเพื่อพัฒนาบริการทางการเงินออนไลน์ แนวโน้มการเติบโตอย่างรวดเร็วของ e-Commerce ในไทย ประกอบกับการผลักดันไทยสู่ cashless society ด้วยบริการพร้อมเพย์ และ QR Code สนับสนุนให้ผู้บริโภคมีแนวโน้มที่จะชำระเงินผ่านช่องทางออนไลน์มากขึ้น (e-Payment) (รูปที่ 15) และเนื่องด้วยลักษณะของธุรกิจค้าปลีกที่มีความใกล้ชิดกับลูกค้าและเกี่ยวข้องกับการใช้จ่ายของผู้บริโภคโดยตรง ทำให้ธุรกิจเหล่านี้สามารถพัฒนาต่อยอดไปสู่การให้บริการด้าน e-Payment ในลักษณะของ e-Wallet ได้ ทั้งนี้ สองดิลยักษ์ใหญ่ที่กำลังจะผลักดันบริการด้านการเงินออนไลน์ให้กับธุรกิจค้าปลีก คือ 1) ความร่วมมืออย่างเป็นทางการระหว่าง Ant Financial Service กับบริษัท Ascend Money ภายใต้ธุรกิจของเครือซีพี (ค้าปลีกรายใหญ่ที่มีธุรกิจร้านสะดวกซื้อ 7-11 และห้างสรรพสินค้า Macro) โดย Ascend Money ได้แถลงว่าจะเตรียมงบลงทุนเป็นมูลค่ากว่า 6 หมื่นล้านบาท เพื่อขยายธุรกิจในปี 2018 โดยกันเงินเอาไว้สำหรับลงทุนในต่างประเทศ 83% นั้นหมายความว่างบลงทุนในไทยราว 4,200 ล้านบาท 2) ความร่วมมือระหว่าง JD Finance และกลุ่มเซ็นทรัล โดยบริษัท เซ็นทรัล เจดี จำกัด วางแผนที่จะใช้งบลงทุนราว 8,750 ล้านบาทไปกับการพัฒนาธุรกิจด้าน e-Finance ด้วยความช่วยเหลือด้านความรู้และเทคโนโลยีจาก JD Finance โดยจะต่อยอดจากฐานลูกค้า The One Card ของเซ็นทรัลที่มีอยู่เดิม

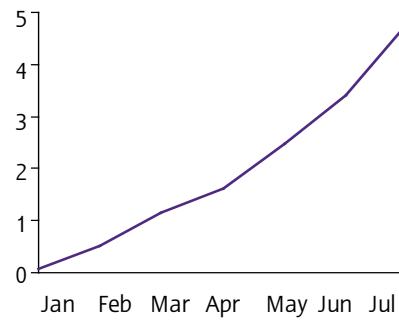
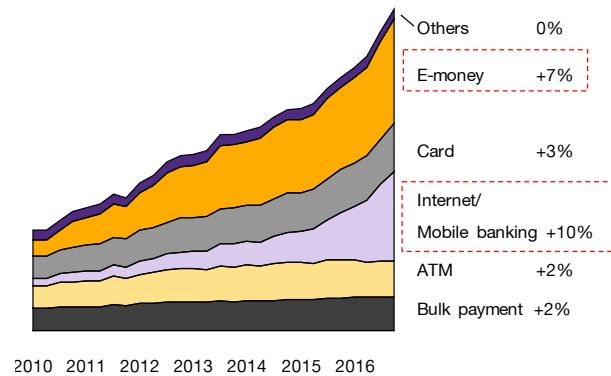
รูปที่ 15 : e-Payment มีแนวโน้มเติบโตต่อเนื่อง ด้วยแรงสนับสนุนจากการเติบโตของ e-Commerce บริการพร้อมเพย์และระบบ QR Code

จำนวนธุรกรรมทางการเงิน-รายช่องทาง

มูลค่าธุรกรรมผ่านพร้อมเพย์ในปี 2017

หน่วย: จำนวนธุรกรรม, อัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปี

หน่วย: ล้านบาท

ที่มา: การวิเคราะห์โดย EIC จากข้อมูลของธนาคารแห่งประเทศไทยและสมาคมธนาคารไทย

สิ่งที่ขาดไม่ได้สำหรับธุรกิจค้าปลีกในยุคดิจิทัล คือการใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลขนาดใหญ่ หรือ Big Data เมื่อธุรกิจค้าปลีกเข้าสู่ยุคดิจิทัล การซื้อขายผ่านช่องทางออนไลน์เติบโต ผู้คนใช้จ่ายผ่าน e-Payment มากขึ้น ก็ย่อมก่อให้เกิดฐานข้อมูลมหาศาลที่จะสามารถนำมาต่อยอดเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพให้กับธุรกิจและใช้ในการพัฒนาการขายและการตลาดได้ ในขณะเดียวกันก็สามารถนำข้อมูลการซื้อขายสินค้าในแต่ละพื้นที่มาใช้ในการบริหารสินค้าคงคลัง และใช้ข้อมูลจาก GPS เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและลดต้นทุนในระบบขนส่ง ทั้งนี้ การลงทุนใน Big Data มีต้นทุนที่ค่อนข้างสูง โดยระดับราคาขั้นต่ำของการลงทุนในเทคโนโลยีการจัดเก็บและการประมวลผลอยู่ที่ 3,300 ล้านบาทต่อปริมาณข้อมูล 1 เทระไบต์ อย่างไรก็ตาม จากการสัมภาษณ์บริษัทชั้นนำของไทยกว่า 60 บริษัท โดยอีไอซี พบว่าบริษัทจำนวนเกินครึ่งหนึ่งได้นำ Big Data มาวิเคราะห์ใช้ในธุรกิจแล้ว และสำหรับบริษัทที่ยังไม่ได้เริ่มใช้ Big Data นั้น กว่า 70% ก็วางแผนว่าจะนำ Big Data มาประยุกต์ใช้กับธุรกิจใน 1-3 ปี ข้างหน้า ซึ่งนั่นหมายความว่า จะเกิดการลงทุนในเทคโนโลยีเพื่อรองรับ Big Data อย่างน้อย 1.2 แสนล้านบาทในระยะต่อไป (อ่านเพิ่มเติมที่ Insight: เปิดมุมมองธุรกิจด้วย Big Data)

อย่างไรก็ดี กลุ่มค้าปลีกรายใหญ่ของไทยยังคงมีแผนการขยายสาขาต่อเนื่อง ควบคู่ไปกับการเพิ่มช่องทางออนไลน์ เพื่อปรับตัวสู่ยุค **omni-channel** ธุรกิจค้าปลีกขนาดใหญ่หลายรายยังมีแผนที่จะขยายสาขาก่อตามต่างจังหวัดมากขึ้น และเป็นการขยายในทุกฟอร์แมต เช่น กลุ่มเซ็นทรัลที่เตรียมงบลงทุนกว่า 45,000 ล้านบาทไปกับการขยายเพิ่มอีก 6 สาขา อาทิ เซ็นทรัลนครราชสีมา เซ็นทรัลมหาชัย และเซ็นทรัลภูเก็ต ขณะที่กลุ่มเดอะมอลล์ก็เตรียมลงทุนใน EmSphere, Bangkok Mall และ BluPearl นอกจากนี้ กลุ่มโรบินสันก็มีแผนขยายสาขาจำนวน 3 แห่งภายใน 5 ปี การขยายสาขาของกลุ่มค้าปลีกสะท้อนว่า 1) การขยายตลาดออนไลน์ไม่ได้เป็นการเปลี่ยนช่องทางการขาย แต่เป็นการมุ่งสู่ยุค omni-channel โดยพยายามที่จะเติบโตทั้งช่องทางออฟไลน์และออนไลน์ไปพร้อม ๆ กัน 2) เพื่อรองรับความเป็นเมืองที่มากขึ้น และ 3) เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เพิ่มขึ้น

อีไอเอ็มมองว่าการลงทุนที่เกิดขึ้นจะนำโดยธุรกิจขนาดใหญ่ ในขณะที่ธุรกิจขนาดเล็กต้องดิ้นรนเพื่อหาทางรอด สำหรับผู้ประกอบการชาวไทยที่เป็นผู้ผลิต การเข้ามาของ e-Commerce รายใหญ่ โดยเฉพาะ Alibaba และ JD.com จะกลายเป็นช่องทางให้สินค้าจากจีนเข้ามาขายแข่งกับผู้ผลิตชาวไทย แต่ในขณะเดียวกัน ทั้ง Alibaba และ JD.com ก็จะได้รับซื้อสินค้าจากผู้ผลิตชาวไทยไปขายในจีนด้วยเช่นกัน ดังนั้น ผู้ประกอบการจึงควรพลิกวิกฤตเป็นโอกาส เร่งพัฒนาคุณภาพสินค้า สร้างจุดเด่น และใช้โอกาสนี้ในการขยายตลาดไปยังต่างประเทศ (อ่านเพิ่มเติมที่: Alibaba ผนึก Lazada กับอนาคต e-Commerce ไทย) สำหรับผู้ประกอบการชาวไทยที่เป็นธุรกิจค้าปลีกรายย่อย การขยายสาขาของห้างสรรพสินค้าและช่องทางออนไลน์ไปพร้อม ๆ กัน จะส่งผลกระทบต่อธุรกิจอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เนื่องจากห้างสรรพสินค้าจะเข้าไปขยายสาขามากตามต่างจังหวัดมากขึ้น ผสมกับ convenience store ที่จะเข้าไปถึงในระดับอำเภอและตำบล ธุรกิจค้าปลีกขนาดใหญ่เหล่านี้จะไปแย่งชิงส่วนแบ่งทางการตลาดของธุรกิจค้าปลีกตามต่างจังหวัด และในขณะเดียวกัน e-Commerce ก็จะเป็นตัวแย่งส่วนแบ่งทางการตลาดจากธุรกิจค้าปลีกในภูมิภาคด้วยเช่นกัน เนื่องจากสินค้าออนไลน์สามารถเข้าถึงผู้บริโภคได้ทั่วถึงมากขึ้น

100.0

8

แนวโน้มอัตราดอกเบี้ย และอัตราแลกเปลี่ยน ปี 2018

9.5

6

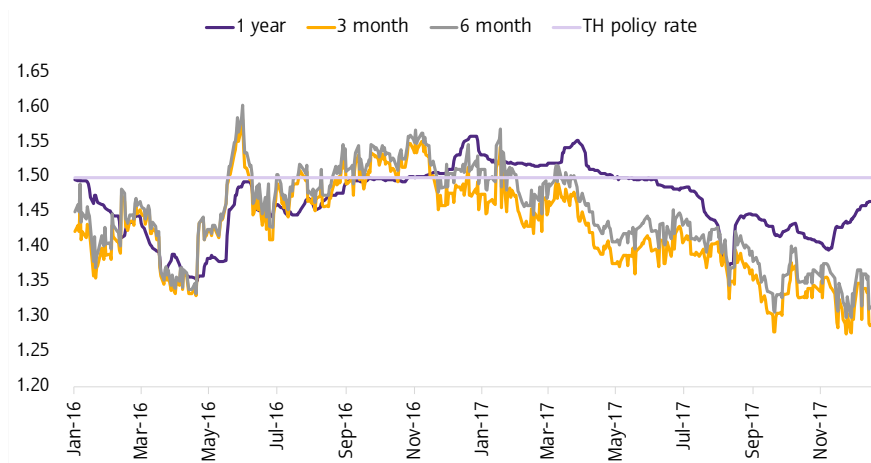

อัตราดอกเบี้ยนโยบาย และอัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาลไทย

สถานการณ์อัตราดอกเบี้ยนโยบายในช่วงที่ผ่านมา และมุมมองในปี 2018

รูปที่ 16 : อัตราดอกเบี้ยนโยบาย และผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาลไทยระยะสั้น

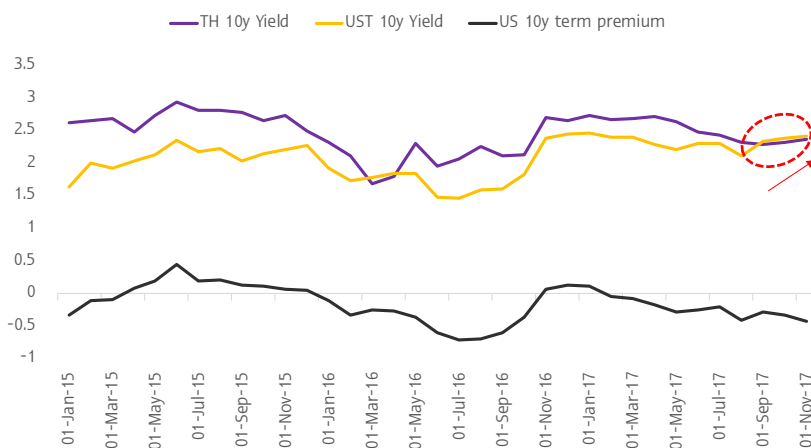
หน่วย: %

ที่มา: การวิเคราะห์โดย EIC จากข้อมูลจาก Bloomberg

รูปที่ 17 : อัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาลไทยและสหรัฐฯ อายุ 10 ปี

หน่วย: %

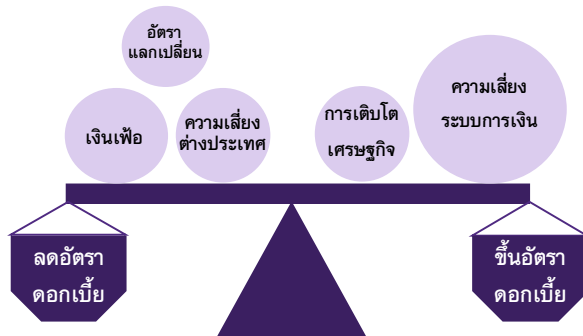
ที่มา: การวิเคราะห์โดย EIC จากข้อมูลของ Bloomberg

อัตราดอกเบี้ยนโยบายคงที่อยู่ที่ 1.5% จากแนวโน้มการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจที่ดีต่อเนื่อง แต่ยังมีปัจจัยเสี่ยงที่ต้องเฝ้าระวังต่อไป ในการประชุมคณะกรรมการนโยบายการเงิน (กนง.) ครั้งล่าสุด ณ เดือนธันวาคม 2017 มีมติคงอัตราดอกเบี้ยนโยบาย โดยชี้ว่า เศรษฐกิจไทยปรับตัวดีกว่าที่ประเมินไว้จากการส่งออก การท่องเที่ยว การบริโภค และการลงทุนภาคเอกชนที่เติบโตต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม กนง. ยังมีความกังวลในบางประเด็น คือ 1) อัตราเงินเฟ้อทั่วไปยังคงต่ำกว่ากรอบนโยบาย 2) การพัฒนาทางเศรษฐกิจยังไม่สามารถส่งผ่านไปสู่ภาคธุรกิจขนาดกลางและเล็กได้มากเท่าที่ควร⁷ 3) เงินบาทที่แข็งค่าขึ้นมากในปี 2017⁸ 4) ความเสี่ยงเรื่องเสถียรภาพทางการเงินจากพฤติกรรมยอมรับความเสี่ยงมากขึ้นเพื่อแสวงหาผลตอบแทนที่สูง (search for yield) และ 5) ปัจจัยเสี่ยงจากต่างประเทศ อาทิ ความไม่แน่นอนของนโยบายเศรษฐกิจ/การค้าของสหรัฐฯ และความเสี่ยงด้านภูมิรัฐศาสตร์โลก

48 ⁷ ในการประชุมเดือนธันวาคม กนง. กล่าวถึงประเด็นการส่งผ่านภายในเศรษฐกิจว่า “รายได้ของกลุ่มผู้มีรายได้น้อยยังฟื้นตัวไม่ชัดเจน รวมทั้งธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม อาจยังไม่ได้รับผล ประโยชน์จากการฟื้นตัวของเศรษฐกิจอย่างเต็มที่”

⁸ ในการประชุมเดือนพฤศจิกายน กนง. แสดงความเป็นห่วงในเรื่องความผันผวนและการแข็งค่าของเงินบาทซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อความสามารถในการแข่งขันของผู้ส่งออกไทย โดยกล่าวว่า “คอยติดตามสถานการณ์ในตลาดอัตราแลกเปลี่ยนอย่างใกล้ชิด”

ปัจจัยที่กำหนดอัตราดอกเบี้ยนโยบายไตรมาส 1 ปี 2018

อีไอซีมองว่าอัตราดอกเบี้ยนโยบายในระดับปัจจุบันยังคงเหมาะสมต่อภาวะเศรษฐกิจไทยในปี 2018 จากแนวโน้มการขยายตัวทางเศรษฐกิจ และความเสี่ยงพฤติกรรม search for yield ทำให้การลดอัตราดอกเบี้ยนโยบายไม่น่าจะเกิดขึ้นได้ในระยะต่อไป อย่างไรก็ตาม แม้ว่าอัตราเงินเฟ้อทั่วไปน่าจะกลับเข้าสู่กรอบเป้าหมายเงินเฟ้อที่ 1-4% ได้ภายในปี 2018

และการแข็งค่าของเงินบาทจะชะลอตัวลง แต่อีไอซีประเมินว่าการขยายตัวทางเศรษฐกิจยังคงกระจุกตัวในกลุ่มธุรกิจขนาดใหญ่ ในขณะที่ธุรกิจขนาดกลางและเล็กยังไม่ได้รับอานิสงส์มากนัก ดังนั้น อีไอซีคาดว่า กนง. จะยังไม่ปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบายในปี 2018

สถานการณ์อัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาลไทยในช่วงที่ผ่านมา และมุมมองในปี 2018

อัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาลไทยระยะสั้น (อายุ 1 ปี) ณ วันที่ 20 ธันวาคม 2017 อยู่ที่ 1.46% ปรับตัวลดลง 12 bps จากต้นปี ซึ่งเป็นผลจากปริมาณการออกตราสารหนี้ภาครัฐระยะสั้นที่ยังอยู่ในระดับต่ำเป็นสำคัญ (รูปที่ 16) ด้านอัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาลไทยระยะยาว (อายุ 10 ปี) ณ วันที่ 20 ธันวาคม 2017 อยู่ที่ 2.40% ปรับตัวลดลง 25 bps จากต้นปี อย่างไรก็ตาม อัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาลไทยระยะยาวจะเริ่มปรับตัวสูงขึ้นในไตรมาส 4 ตามทิศทางผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาลสหรัฐฯ ระยะยาวอายุ 10 ปีที่ปรับตัวเพิ่มขึ้นจากการที่ Fed ได้มีการประกาศปรับลดขนาดงบดุลไปในไตรมาสที่ผ่านมา (รูปที่ 17)

อีไอซีมองว่าอัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาลไทย (yield curve) ในปี 2018 จะเพิ่มสูงขึ้น โดยเฉพาะอัตราผลตอบแทนพันธบัตรระยะยาวที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นมากกว่า ผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาลไทยระยะสั้น มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเล็กน้อยอยู่ที่ 1.50% ณสิ้นไตรมาส 1 และ 1.60% ณ สิ้นปี 2018 ขณะที่อัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาลไทยระยะยาว จะปรับตัวสูงขึ้นแต่ละระดับ 2.50% ณ สิ้นไตรมาส 1 และ 2.75% ณ สิ้นปี 2018 โดยปัจจัยที่จะทำให้อัตราผลตอบแทนพันธบัตรทั้งสองประเภทปรับตัวสูงขึ้นมาจากการดำเนินการลดขนาดงบดุลและการปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบายของสหรัฐฯ ทั้งนี้ พันธบัตรรัฐบาลไทยระยะยาวได้รับผลกระทบมากกว่าจากปัจจัยในต่างประเทศผ่านช่องทางค่าชดเชยความเสี่ยงการถือพันธบัตรระยะยาว (term premium) ขณะที่ปัจจัยเสริมที่ทำให้ผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาลไทยระยะสั้นปรับขึ้นน้อยกว่า เป็นเพราะแนวโน้มการคงอัตราดอกเบี้ยนโยบายของไทยในปี 2018 ดังนั้นอีไอซีจึงมองว่ามีโอกาสที่ yield curve ของไทยจะปรับชันขึ้น (bear steepening)⁹

อีไอซีมองว่าต้นทุนการระดมทุนในปี 2018 จะเพิ่มขึ้นเล็กน้อย แต่จะไม่ส่งผลกระทบต่อปริมาณการออกตราสารหนี้เอกชน แนวโน้มการเพิ่มขึ้นของอัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาลจะส่งผลให้อัตราผลตอบแทนของตราสารหนี้ภาคเอกชนปรับเพิ่มขึ้นตามไปด้วย โดยธุรกิจที่ออกตราสารหนี้ระยะยาว (มากกว่า 270 วัน) จะได้รับผลกระทบมากกว่า อย่างไรก็ตาม ระดับอัตราดอกเบี้ยยังคงต่ำเมื่อเทียบกับในอดีตน่าจะไม่ทำให้ภาคเอกชนลดปริมาณการออกตราสารหนี้ลงมากนัก ขณะที่นักลงทุนก็ยังคงลงทุนในตราสารหนี้ประเภทนี้ที่ให้ผลตอบแทนสูงกว่าเงินฝากหรือพันธบัตรรัฐบาล

ในระยะต่อไป อีไอซีมองว่านักลงทุนอาจปรับกลยุทธ์การจัดสรรสินทรัพย์ใน portfolio เพื่อรองรับการขยายตัวของเศรษฐกิจโลก และการดำเนินนโยบายการเงินที่ตึงตัวของกลุ่มประเทศเศรษฐกิจหลัก กล่าวคือ 1) อาจเห็นการลดปริมาณการถือสินทรัพย์/พันธบัตรระยะยาวและเพิ่มน้ำหนักในพันธบัตรระยะสั้นมากขึ้น (shorten duration) เพื่อลดการขาดทุนจากราคาตราสารหนี้ที่ลดลง¹⁰ และเพิ่มโอกาสรับดอกเบี้ยที่สูงขึ้น 2) เห็นการลงทุนในตราสารหนี้ผลตอบแทนสูง (high-yield bonds) และพันธบัตรชดเชยเงินเฟ้อ (inflation-linked bonds) มากขึ้น จากความเสี่ยงในการผิมนัดชำระหนี้ที่ลดน้อยลง ขณะที่อัตราเงินเฟ้อมีแนวโน้มสูงขึ้นในช่วงที่เศรษฐกิจขยายตัว

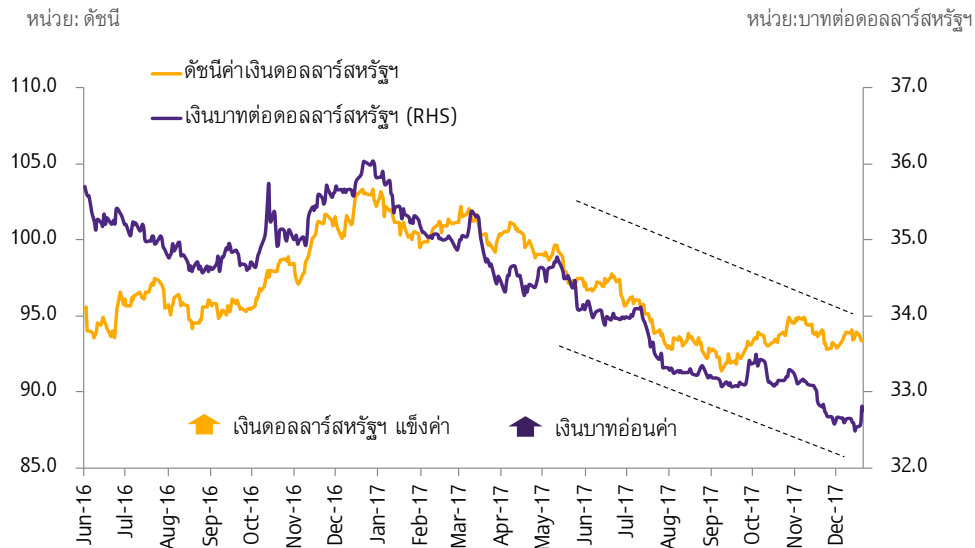
⁹ Bear steepening คือ การเพิ่มขึ้นของอัตราผลตอบแทนพันธบัตรระยะยาวสูงกว่าการเพิ่มขึ้นของอัตราผลตอบแทนพันธบัตรระยะสั้น

¹⁰ การปรับขึ้นดอกเบี้ยนโยบายในต่างประเทศโดยเฉพาะสหรัฐฯ จะมีผลให้ yields ระยะยาวของไทยปรับสูงขึ้น ซึ่งแปรผกผันกับราคาพันธบัตรที่จะลดต่ำลง

อัตราแลกเปลี่ยน

สถานการณ์อัตราแลกเปลี่ยนในช่วงที่ผ่านมา

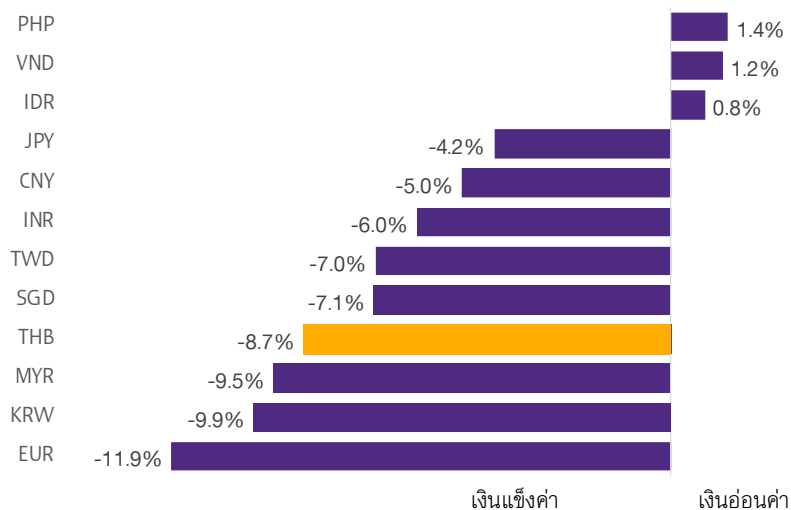
รูปที่ 18 : ดัชนีค่าเงินดอลลาร์สหรัฐฯ และเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ

ที่มา: การวิเคราะห์โดย EIC จากข้อมูลของ CEIC

รูปที่ 19 : การเคลื่อนไหวของสกุลเงินหลักและเอเชีย

หน่วย: %YTD, 20 ธันวาคม 2017

ที่มา: การวิเคราะห์โดย EIC จากข้อมูลของ CEIC

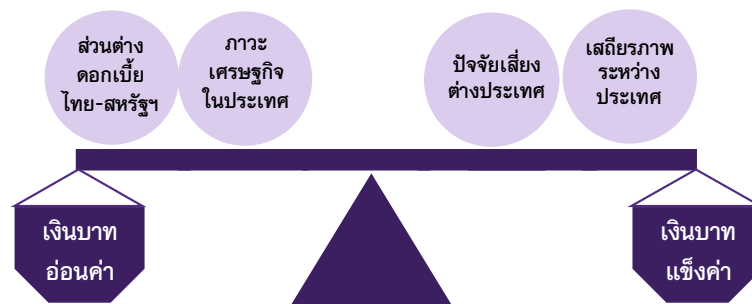
ค่าเงินบาทในปี 2017 แข็งค่าขึ้นต่อเนื่อง โดยปิดตลาด ณ วันที่ 20 ธันวาคม 2017 อยู่ที่ 32.7 บาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ แข็งค่าขึ้น 8.7% จากต้นปี ซึ่งเป็นระดับที่แข็งค่าที่สุดนับตั้งแต่เดือนเมษายน ปี 2015 (รูปที่ 18)

ปัจจัยที่ส่งผลให้ค่าเงินบาทแข็งค่าขึ้นในช่วงที่ผ่านมาจากผลิตภาพแรงงานไทยที่เพิ่มสูงขึ้น เสถียรภาพการเงินที่แข็งแกร่ง ความเชื่อมั่นต่อการลงทุนในกลุ่มประเทศตลาดเกิดใหม่ และการปรับคาดการณ์นโยบายเศรษฐกิจของทรมปี เมื่อศึกษาการเคลื่อนไหวของค่าเงินบาทผ่านแบบจำลอง behavioral equilibrium exchange rate (BEER)¹¹ ซึ่งคำนึงถึงปัจจัยโครงสร้างเศรษฐกิจในระยะปานกลาง อธิบายพบว่าความแข็งแกร่งของเงินบาทที่ผ่านมาเกิดจาก 1) ผลิตภาพแรงงานไทยเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับสหรัฐฯ ซึ่งสังเกตจากตัวเลขดัชนีมวลรวม (GDP) ที่ขยายตัวสูงขึ้น ขณะที่การจ้างงานชะลอลง จึงทำให้สัดส่วนผลิตภัณฑ์ต่อแรงงานการผลิตของไทยเพิ่มสูงกว่า¹² ค่าเงินจึงแข็งค่าขึ้นตามแนวโน้มการเพิ่มของค่าจ้างแรงงาน (รูปที่ 20) 2) มูลค่าการส่งออกไทยที่ยังคงขยายตัวต่อเนื่องเมื่อเทียบกับสหรัฐฯ เป็นผลให้ดุลบัญชีเดินสะพัดปรับสูงขึ้น ประกอบกับปัจจัยเสถียรภาพต่างประเทศด้านอื่นๆ ที่ยังคงแข็งแกร่งกว่าประเทศอื่นในภูมิภาค จึงทำให้ไทยเป็นปลายทางการลงทุนที่น่าสนใจ ความต้องการถือเงินบาทจึงสูงขึ้น และ 3) ความเชื่อมั่นต่อการลงทุนในกลุ่มประเทศตลาดเกิดใหม่ เป็นผลให้เงินทุนไหลเข้าในภูมิภาครวมถึงประเทศไทยด้วย

นอกจากนี้ ยังมีปัจจัยที่อยู่นอกเหนือข้อมูลในแบบจำลอง¹³ ที่ทำให้เงินบาทผันผวนมากในเดือนล่าสุดคือ การปรับคาดการณ์แนวโน้มการดำเนินนโยบายปฏิรูปภาษีสหรัฐฯ ของทรมปี อย่างไรก็ตาม พบว่าการขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบายของ Fed ในระยะที่ผ่านมาเป็นปัจจัยที่ช่วยให้เงินบาทอ่อนค่าลงบ้าง เพราะทำให้ส่วนต่างระหว่างอัตราดอกเบี้ยไทยและสหรัฐฯ แคบลง แต่ทั้งนี้ อิทธิพลจากปัจจัยนี้ต่อค่าเงินยังน้อยเมื่อเทียบกับปัจจัยหลักอื่นๆ

อัตราเงินบาทในไตรมาสแรกของปี 2018 อยู่ที่ 32.5-33.0 บาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ และมีโอกาสแข็งค่าขึ้นได้ อยู่ที่ราว 32.0-33.0 บาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ ณ สิ้นปี 2018

ปัจจัยที่กำหนดอัตราแลกเปลี่ยนไตรมาส 1 ปี 2018

อัตราเงินบาทในไตรมาสแรกของปี 2018 น่าจะเคลื่อนไหวอยู่ในกรอบ 32.5-33.0 บาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ มาจากปัจจัยดังนี้ 1) การขยายตัวของมูลค่าส่งออกไทยมีแนวโน้มชะลอตัวลง จึงทำให้ดุลบัญชีเดินสะพัดอาจปรับลดลงเล็กน้อย 2) การที่ Fed มีแนวโน้มขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบายอีกอย่างน้อย 3 ครั้งในปี 2018 ขณะที่ธนาคารแห่งประเทศไทยน่าจะยังคงอัตราดอกเบี้ยต่อไป จึงคาดการณ์ได้ว่าส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยจะแคบลงกว่าระดับปัจจุบัน ทำให้เงินทุนอาจเริ่มไหลกลับสู่ประเทศเศรษฐกิจหลัก และ 3) อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง (real interest rate) ของไทยมีแนวโน้มลดลงจากอัตราเงินเฟ้อที่น่าจะเพิ่มสูงขึ้นในระยะต่อไป ทำให้ความน่าสนใจในการลงทุนในสินทรัพย์ทางการเงินของไทยลดลง (รูปที่ 21) ความต้องการถือเงินบาทจึงเบาบางลงได้

อย่างไรก็ตาม อัตราเงินบาท ณ สิ้นปี 2018 มีโอกาสแข็งค่าขึ้น อยู่ที่ราว 32.0-33.0 บาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ โดยมีปัจจัยสำคัญคือ 1) แนวโน้มการลงทุนในกลุ่มประเทศตลาดเกิดใหม่ที่ยังคงมีอยู่ ทำให้ดัชนีราคาหุ้น (MSCI-EM) จะขยายตัวต่อเนื่องในปี 2018 เงินทุนเคลื่อนย้ายจึงยังคงไหลเข้าสู่ตลาดเกิดใหม่รวมถึงไทย โดยอัตราประเมินว่า MSCI-EM จะเพิ่มขึ้นราว 10-20% และ 2) ผลิตภาพแรงงานไทยที่มีแนวโน้มขยายตัวสูงกว่าสหรัฐฯ จากอัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมที่สูงกว่าโดยเปรียบเทียบ อย่างไรก็ตาม อัตราประเมินว่าเงินบาทจะไม่แข็งค่าขึ้นมาก เพราะยังมีปัจจัยสนับสนุนด้านอ่อน เช่น ดุลบัญชีเดินสะพัดที่อาจชะลอลง และการขึ้นอัตราดอกเบี้ยของสหรัฐฯ

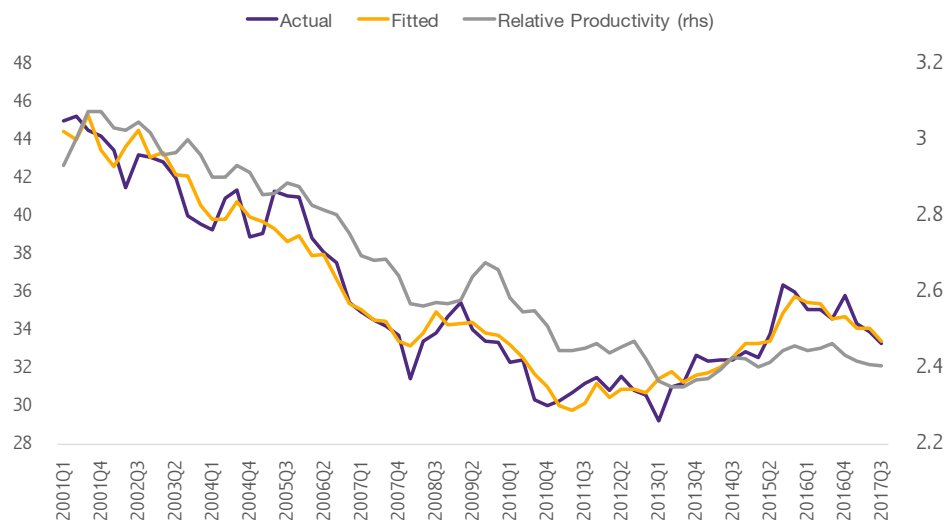
¹¹ แบบจำลอง BEER ถูกใช้ในงานวิจัยและการพยากรณ์ของหลาย ๆ สถาบัน อาทิ กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF) ธนาคารแห่งประเทศไทย ธนาคาร Goldman Sachs ธนาคาร JP Morgan และ ธนาคาร Deutsche โดยใช้อธิบายการเปลี่ยนแปลงอัตราแลกเปลี่ยนจากเครื่องชี้เศรษฐกิจ คือ ผลิตภาพแรงงานเชิงเปรียบเทียบ อัตราการนำเข้าเปรียบเทียบ มูลค่าการส่งออกเชิงเปรียบเทียบ ดัชนีราคาหุ้น MSCI และส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยระหว่างไทยและสหรัฐฯ

¹² ประเทศที่ผลิตภาพแรงงานสูงขึ้น จะส่งผลให้ค่าจ้างภายในประเทศเพิ่มขึ้น จึงอาจเห็นอัตราเงินเฟ้อสูงขึ้นตามไปด้วย ดังนั้นอัตราแลกเปลี่ยนจึงมีแนวโน้มแข็งค่าขึ้นตามระดับราคาสินค้าในประเทศ (Balassa-Samuelson effect)

¹³ แบบจำลองถูกคำนวณโดยใช้ข้อมูลรายไตรมาส โดยข้อมูลที่ใช้ล่าสุดคือไตรมาสที่ 3 ปี 2017 ซึ่งยังไม่ครอบคลุมเหตุการณ์ความกังวล ต่อแนวโน้มการปฏิรูปนโยบายด้านภาษีของสหรัฐฯ

รูปที่ 20 : Fair value ของค่าเงินบาท

หน่วย: บาท

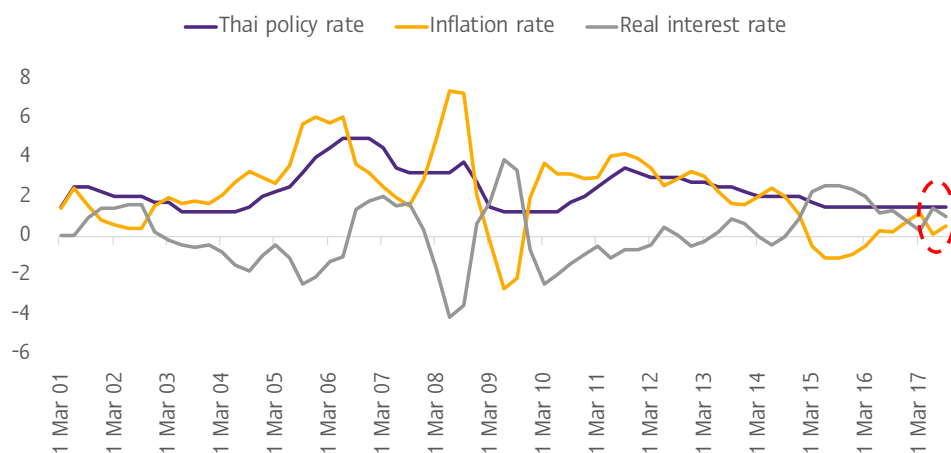

หมายเหตุ: Relative productivity ลดลง หมายถึง การเพิ่มของผลิตภาพแรงงานไทยสูงกว่าการเพิ่มของผลิตภาพแรงงานสหรัฐฯ

ที่มา: การวิเคราะห์โดย EIC จากข้อมูลของ Euromonitor

รูปที่ 21 : อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง (real interest rate)

หน่วย: %

ที่มา: การวิเคราะห์โดย EIC จากข้อมูลของ Bloomberg และ World Bank

ทั้งนี้ อีไอซีมองว่าทิศทางค่าเงินบาทในระยะต่อไปยังมีความไม่แน่นอนอยู่มาก โดยขึ้นอยู่กับปัจจัยทางเศรษฐกิจทั้งในและต่างประเทศ จึงมองถึง scenarios ที่อาจเกิดขึ้นดังนี้

เงินบาทอาจอ่อนค่าลงไปได้มากที่สุดที่ระดับ 33.5-34.0 บาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ ในไตรมาสแรกของปี 2018 หากสหรัฐฯ ขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบายมากกว่าคาด ขณะที่อุปสงค์โลกและการลงทุนซบเซาลง อีไอซีประเมินว่าปัจจัยดังกล่าวสามารถส่งผลต่อค่าเงินบาทได้ 3 ช่องทาง คือ 1) หากนโยบาย

ปฏิรูปด้านภาษีของทรัมป์สามารถกระตุ้นเศรษฐกิจสหรัฐฯ ได้สูงกว่าคาด ทำให้ Fed สามารถปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบายได้เร็ว เพื่อลดความเสี่ยงจากพฤติกรรม search for yield ของนักลงทุน โดยในกรณีนี้ อีโอซีประเมินว่ามีโอกาสปรับดอกเบี้ยนโยบายขึ้น 2 ครั้ง หรือเทียบเท่า 50 bps จากกรณีฐาน¹⁴ ทำให้ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยเทียบกับไทยยังแคบลง 2) หากการขยายตัวของอุปสงค์โลกชะงักลง ซึ่งอาจมีสาเหตุจากการที่จีนต้องการลดโครงการลงทุนที่ไม่มีศักยภาพ ทำให้การบริโภคและการลงทุนน้อยกว่าที่คาดไว้ ประกอบกับ หากมีการเพิ่มกำลังการผลิตน้ำมันจากกลุ่ม shale oil ซึ่งทำให้ราคาน้ำมันโลกปรับลดลง ทั้งสองปัจจัยนี้จะส่งผลให้การส่งออกไทยหดตัวลง และดุลบัญชีเดินสะพัดของไทยออกมาต่ำกว่าที่คาด โดยอีโอซีประเมินว่ามูลค่าส่งออกไทยอาจลดลง 10% จากกรณีฐาน และ 3) หากการค้าและการลงทุนโลกชะงักลง ก็จะทำให้แนวโน้มการลงทุนในกลุ่มประเทศตลาดเกิดใหม่ลดลง ซึ่งอีโอซีได้ประเมินว่าดัชนี MSCI-EM อาจหดตัวลง 10% จากกรณีฐาน ทั้งนี้ เมื่อรวมปัจจัยทั้ง 3 ช่องทางเข้าด้วยกันแล้ว จึงอาจทำให้เงินบาทอ่อนค่าลงได้ถึง 33.5-34.0 บาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ ในไตรมาสแรก

เงินบาทอาจแข็งค่าขึ้นไปได้มากที่สุดที่ระดับ 31.5-32.0 บาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ ในไตรมาสแรกของปี 2018 จากการที่นักลงทุนมีความเชื่อมั่นสูง ทำให้มีเงินลงทุนไหลเข้ามาในภูมิภาครวมถึงไทยมากขึ้น โดยอีโอซีมองว่าปัจจัยที่สามารถผลักดันให้มีเม็ดเงินลงทุนมากขึ้นคือ โครงการเชื่อมต่อเส้นทางคมนาคมขนส่งและการสร้างเขตเศรษฐกิจพิเศษระหว่างจีนและภูมิภาคอาเซียน ซึ่งหากมีการลงทุนควบคู่ไปกับโครงการหรือธุรกิจที่เกี่ยวข้อง ก็อาจเป็นผลให้ความเชื่อมั่นโดยรวมเพิ่มสูงขึ้น มีเงินทุนไหลเข้าในตลาดเงิน ดัชนีราคาหุ้นชั้นนำของกลุ่มประเทศตลาดเกิดใหม่ (MSCI-EM) ก็อาจปรับตัวสูงขึ้น เป็นผลให้ค่าเงินในภูมิภาครวมถึงเงินบาทแข็งค่าขึ้นตามไปด้วย โดยในกรณีนี้ อีโอซีประเมินว่า MSCI-EM มีโอกาสเพิ่มขึ้นประมาณ 30% จากกรณีฐาน ซึ่งจะส่งผลให้ค่าเงินบาทแข็งค่าขึ้นประมาณ 1 บาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ

แนวโน้มอัตราแลกเปลี่ยนของประเทศเศรษฐกิจหลักปี 2018

สกุลเงิน	อัตราแลกเปลี่ยน (%YTD ณ วันที่ 20 ธันวาคม 2017)*	คาดการณ์อัตราแลกเปลี่ยน ณ สิ้นไตรมาส 1 ปี 2018	คาดการณ์อัตราแลกเปลี่ยน ณ สิ้นปี 2018	ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคาดการณ์ค่าเงิน
EURUSD	1.18 (-11.9%)	1.18	1.20	1) แนวโน้มการเติบโตทางเศรษฐกิจ และการเกินดุลการค้าของประเทศหลักในกลุ่มยูโรโซนที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นต่อเนื่องในปี 2018 2) ECB เริ่มดำเนินมาตรการเข้มงวดทางการเงิน 3) ความตึงเครียดบนคาบสมุทรเกาหลี ทำให้เริ่มมีเงินทุนไหลเข้าซื้อเงินยูโรมากขึ้น เพราะถูกมองว่าเป็น safe haven หลังสถานการณ์การเมืองในกลุ่มคลัสต์คลายลง
USDJPY	113.97 (-4.2%)	116	112	1) ส่วนต่างอัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาล 10 ปี ระหว่างญี่ปุ่นและสหรัฐฯ เพิ่มขึ้น จากแนวโน้มการปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบายของสหรัฐฯ ทำให้เงินเยนอาจอ่อนค่าในไตรมาสแรก 2) แนวโน้มเศรษฐกิจปี 2018 พ้นตัวดี ความเชื่อมั่นของผู้บริโภคและภาคธุรกิจเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง ความไม่มั่นคงภายในประเทศลดลงหลังการเลือกตั้งในเดือนตุลาคม 2017 3) ความตึงเครียดบนคาบสมุทรเกาหลี ทำให้มีเงินทุนไหลเข้าซื้อเงินเยน ซึ่งถูกมองว่าเป็น safe haven
USDCNY	6.61 (-5.0%)	6.65	6.70	1) การผ่อนคลายมาตรการควบคุมเงินทุนไหลออก 2) แนวโน้มเศรษฐกิจที่ชะลอตัวลงตามการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจ 3) ความต้องการลงทุนในต่างประเทศของนักลงทุนจีนสูง (เพื่อผลตอบแทนการลงทุนที่สูงกว่าในประเทศ)

* + คือ เงินอ่อนค่า และ - คือ เงินแข็งค่า

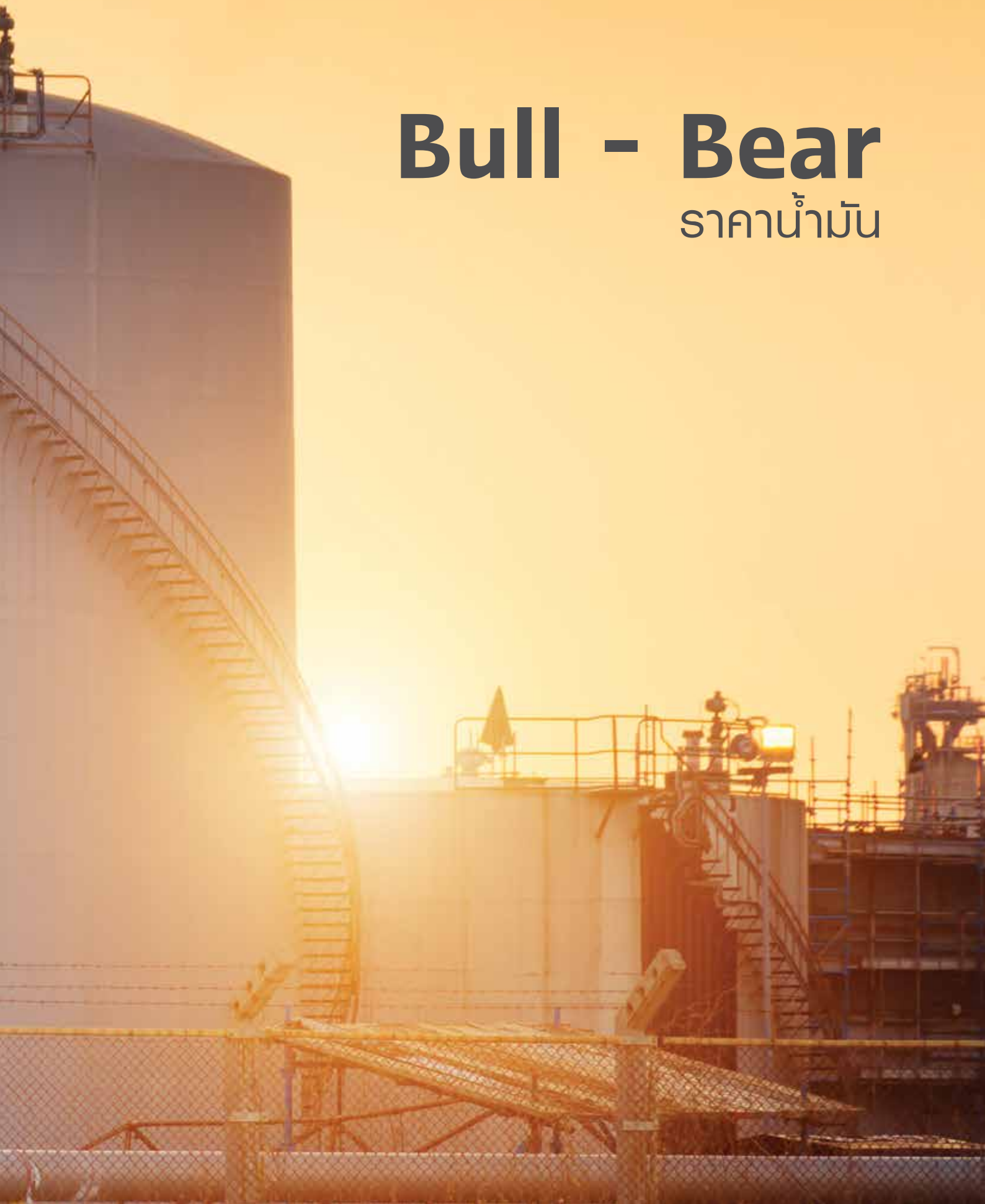
ที่มา: การวิเคราะห์โดย EIC จากข้อมูลของ CEIC

¹⁴ กรณีฐานคือ Fed ปรับเพิ่มอัตราดอกเบี้ยนโยบาย 3 ครั้ง

Bull - Bear

ราคาน้ำมัน

Bull-Bear ราคาน้ำมัน

ราคาน้ำมัน (USD/บาร์เรล) (ค่าเฉลี่ย)	2016	2017F					2018F						
	เฉลี่ย	Q1	Q2	Q3	Q4F	เฉลี่ย	Q1F	Q2F	Q3F	Q4F	เฉลี่ย	สูงสุด*	ต่ำสุด*
ราคาน้ำมันดิบ WTI	43	52	48	48	55	51	56	53	54	57	55	58	50
ราคาน้ำมันดิบ Brent	44	54	50	52	61	54	60	56	57	60	58	61	54

*ข้อมูลจาก Leading global houses (ณ 1 ธันวาคม 2017)

ที่มา: การวิเคราะห์โดย EIC

BULLS:

- ในการประชุมที่กรุงเวียนนา ออสเตรีย เมื่อ 30 พฤศจิกายน 2017 กลุ่ม OPEC และ Non-OPEC บรรลุข้อตกลงขยายระยะเวลาการลดปริมาณการผลิตน้ำมันที่ 1.8 ล้านบาร์เรลต่อวัน ออกไปอีก 9 เดือน จากเดิมที่จะสิ้นสุดในเดือนมีนาคม 2018 เป็นเดือนธันวาคม 2018 นอกจากนี้ ลิเบีย และไนจีเรีย ได้เข้าร่วมในข้อตกลงครั้งนี้ด้วย จากที่เคยได้รับการยกเว้นไม่ต้องลดการผลิตเพราะปัญหาการเมืองในประเทศ โดยทั้งสองประเทศจะรักษาระดับการผลิตน้ำมันรวมกันไม่ให้เกิน 2.8 ล้านบาร์เรลต่อวัน ซึ่งคาดว่าจะทำให้น้ำมันดิบคงคลังลดลงได้ตามเป้าหมายของ OPEC ในช่วงครึ่งปีหลังของปี 2018
- ซาอุดีอาระเบียปราบปรามคอร์รัปชันครั้งใหญ่ โดยมกุฎราชกุมาร โมฮัมเหม็ด บิน ซัลมาน ดำเนินการจับกุมเจ้าชาย 11 พระองค์ รวมถึงข้าราชการระดับสูง และนักธุรกิจที่เกี่ยวข้องทุจริต ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของความพยายามที่จะปฏิรูปประเทศตามประกาศ “วิสัยทัศน์ 2030” เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้นักลงทุนต่างชาติมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ซาอุดี เตรียมเสนอขายหุ้น IPO ของ Saudi Aramco บริษัทน้ำมันแห่งชาติในปี 2018 ซึ่งการปฏิรูปดังกล่าวคาดว่าจะส่งผลทางบวกต่อราคาน้ำมัน
- ความตึงเครียดในตะวันออกกลางอาจทำให้อุปทานน้ำมันดิบตึงตัว เช่น ความขัดแย้งทางการเมืองระหว่างอิรักกับชาวเคิร์ดที่ต้องการแยกตัวเป็นอิสระ อาจทำให้มีการปิดท่อส่งน้ำมันแถบเคอร์ดิสถานทางภาคเหนือของอิรัก ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อการส่งออกน้ำมัน นอกจากนี้สำหรับอิหร่านอาจโดนสหรัฐฯ กลับมาคว่ำบาตรอีกครั้งเรื่องโครงการนิวเคลียร์ ทำให้อิหร่านส่งออกน้ำมันยากขึ้นและต้องลดปริมาณการผลิต

BEARS:

- อุปทานน้ำมันดิบในปี 2018 ที่ยังคงล้นตลาดอยู่เล็กน้อยราว 2.8 แสนบาร์เรลต่อวัน จะเป็นปัจจัยลบต่อราคาน้ำมันดิบ ทั้งนี้ สำนักงานสารสนเทศด้านพลังงานของสหรัฐฯ (EIA) ประเมินอุปทานน้ำมันโลกจะปรับระดับสูงขึ้นในปี 2018 มาอยู่ที่ 100.2 ล้านบาร์เรลต่อวัน ในขณะที่อุปสงค์มีอยู่ราว 99.9 ล้านบาร์เรลต่อวัน ซึ่งอุปทานน้ำมันส่วนใหญ่หรือราว 60% ของอุปทานน้ำมันโลก มาจากผู้ผลิตกลุ่ม Non-OPEC จะมีการผลิตราว 60 ล้านบาร์เรลต่อวัน เพิ่มขึ้นถึง 2.6%YOY
- ผู้ผลิตน้ำมันในสหรัฐฯ ขยายการผลิตเพิ่มขึ้นเนื่องจากระดับราคาน้ำมันดิบที่มากกว่า 50-55 ดอลลาร์สหรัฐฯต่อบาร์เรล โดยเฉลี่ย จะทำให้คุ้มทุนในการผลิต ทั้งนี้ EIA คาดว่าอุปทานน้ำมันในสหรัฐฯ ปี 2018 จะขยายตัวถึง 8%YOY จาก 15.4 เป็น 16.7 ล้านบาร์เรลต่อวัน ในส่วนของแท่นขุดเจาะน้ำมันของสหรัฐฯ ปี 2018 คาดว่าจะมีการเติบโต 18%YOY ซึ่งปัจจัยดังกล่าวจะเป็นแรงกดดันทำให้ราคาน้ำมันดิบไม่สามารถปรับระดับสูงขึ้นได้

มุมมอง EIC: BEAR

ราคาน้ำมันดิบในไตรมาส 1 ปี 2018 มีแนวโน้มทรงตัวเมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนหน้า เนื่องจากตลาดน้ำมันยังมีอุปทานส่วนเกินอยู่ นอกจากนี้ ข้อตกลงของ OPEC และ Non-OPEC ที่ได้ขยายระยะเวลาการลดปริมาณการผลิตน้ำมันไปจนถึงปลายปี 2018 ทำให้ราคาน้ำมันรับข่าวและปรับระดับสูงขึ้นไปแล้วในช่วงปลายปี 2017 สำหรับความพยายามของ OPEC ที่ต้องการดันราคาน้ำมันให้สูงขึ้นยังมีอุปสรรค เพราะผู้ผลิต shale oil ในสหรัฐฯ ซึ่งมีจุดคุ้มทุนเฉลี่ยของราคาน้ำมันที่ 50-55 ดอลลาร์สหรัฐฯต่อบาร์เรล ก็พร้อมจะกลับมาขุดเจาะ ทำให้อุปทานน้ำมันสูงขึ้น ส่งผลให้การเพิ่มขึ้นของราคาน้ำมันค่อนข้างจำกัด อย่างไรก็ตาม ต้องจับตาความเสี่ยงด้านภูมิรัฐศาสตร์ (geopolitical risk) ในตะวันออกกลาง ซึ่งอาจทำให้อุปทานน้ำมันตึงตัว กระทบต่อราคาน้ำมันให้ทะยานสูงขึ้นได้

In Focus

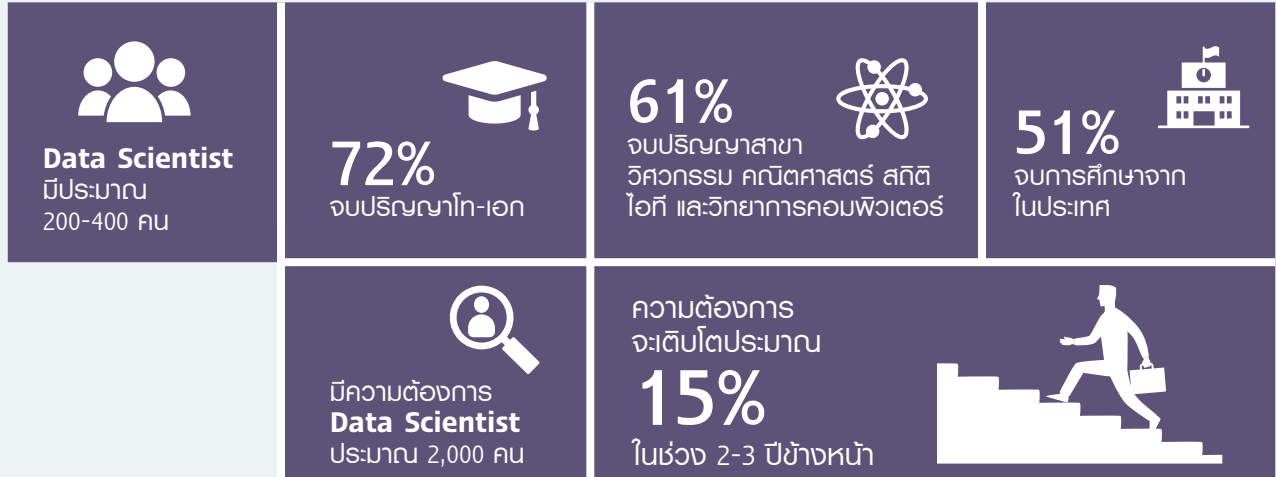
Data Scientist อาชีพมาแรง แห่งยุค

ในยุคที่ Big Data เข้าถึงได้ง่ายขึ้นในราคาที่ถูกลง ความท้าทายขององค์กรเป็นเรื่องการหาบุคลากรที่จะเข้ามาจัดการกับข้อมูลขนาดใหญ่ที่อัปเดตทุกวันทำให้เกิดประโยชน์ต่อองค์กรที่สุด Data Scientist จึงกลายเป็นกลไกสำคัญที่ช่วยเพิ่มความสำเร็จขององค์กร แม้ตลาดงานจะมีความต้องการตัว Data Scientist สูง แต่ผู้มีความสมบัติเพียงพอกลับมีน้อย ทำให้ Data Scientist กลายเป็นบุคลากรที่องค์กรต่างต้องการตัว คำถามที่เกิดขึ้นคือ Data Scientist เป็นใครและทำอะไรถึงได้รับความสนใจจากทั้งภาครัฐและเอกชน แล้วหากต้องการเป็น Data Scientist บ้าง ควรมีการเตรียมตัวอย่างไร?

Data Scientist

อาชีพมาแรงแห่งยุค

สถานการณ์ Data Scientist ในไทย

รู้ก่อน! อยากจะเป็น Data Scientist ควรทำอะไร?

การศึกษามาตรฐาน	การศึกษาเพิ่มเติม	การหาประสบการณ์เพิ่มเติม
• Data Science • สาขาที่เกี่ยวข้องกับคณิตศาสตร์และการเขียนโปรแกรม	• คอร์สออนไลน์ • คอร์สเฉพาะทางต่างๆ	การทำงาน • ฝึกงานในตำแหน่งใกล้เคียงในงานที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ข้อมูล การเข้าร่วมการแข่งขัน • Bootcamp • Hackathon

► ทักษะสำคัญสู่การเป็น Lead Data Scientist

การสื่อสาร

- การนำเสนอกับบุคคลทั่วไป
- การทำข้อมูลให้เห็นภาพ (data visualization)

Math/Stat

- Machine learning
- Artificial intelligence
- Data mining

Lead Data Scientist

ความรู้ทางธุรกิจ

- ความรู้เฉพาะของธุรกิจ/อุตสาหกรรม

Senior Data Scientist

Junior Data Scientist

Programming/ Coding

- Python
- R
- SQL

ที่มา: การวิเคราะห์โดย EIC จากข้อมูลของ Burtch work, The Quant Crunch, LinkedIn, เอกสารและวารสารทางวิชาการ

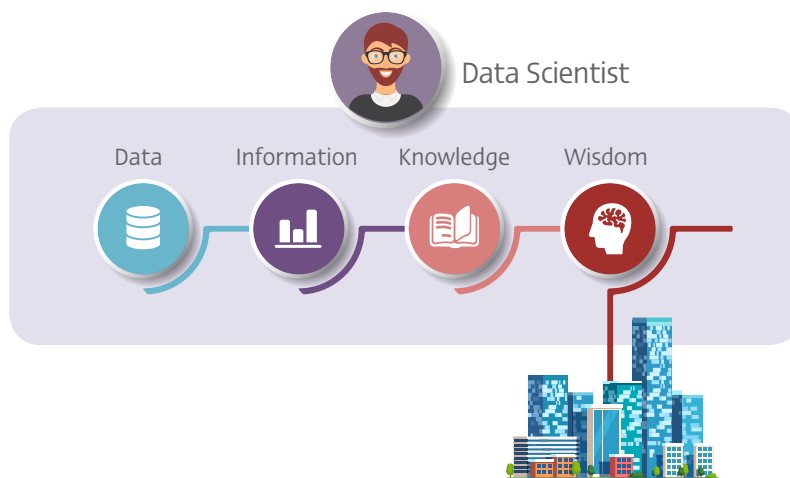

1. เพียวตัว Data Scientist

ในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล ข้อมูลได้กลายเป็นทรัพยากรที่มีค่าประหนึ่งน้ำมันดิบ Big Data หรือข้อมูลขนาดใหญ่เป็นอีกหนึ่งกลไกสำคัญขององค์กรทั้งภาคธุรกิจและรัฐบาลในยุคปัจจุบัน เพราะเป็นสิ่งที่รวบรวมพฤติกรรม รสนิยม รวมถึงความคิดเห็นของผู้คนบนโลกต่อสิ่งรอบตัวต่างๆ แทบทุกกิจกรรมที่เราทำในหนึ่งวันกลายเป็นข้อมูลที่เราไปใช้ต่อได้ ไม่ว่าจะเป็นการต่อยอดทางธุรกิจเพื่อสร้างสินค้าและบริการให้เข้าถึงกลุ่มผู้บริโภคเป้าหมายได้มากขึ้น หรือนำไปใช้เพื่อออกแบบนโยบายภาครัฐให้เข้ากับความต้องการของประชาชน อย่างไรก็ตาม ข้อมูลจำนวนมหาศาลนี้ไม่สามารถนำมาปรับใช้ได้ทันที ด้วยขนาด ความเร็ว และความหลากหลายของข้อมูล ทำให้องค์กรต้องการคนที่สามารถทำความเข้าใจข้อมูลและดึงแก่นสำคัญออกมาใช้ได้ ซึ่ง Data Scientist คือผู้ที่เข้ามาจัดการกับข้อมูลเหล่านี้

ถ้าเปรียบเทียบ Big Data เป็นน้ำมันดิบ Data Scientist ก็คือวิศวกรปิโตรเลียมที่ค้นหา และกลั่นกรององค์ความรู้จากข้อมูลขนาดใหญ่ไปให้องค์กรประยุกต์ใช้ในการดำเนินกิจการ Data Scientist หรือ ‘นักวิทยาศาสตร์ข้อมูล’ ทำหน้าที่เป็นตัวกลางเชื่อมระหว่างโจทย์ของผู้บริหารองค์กรกับข้อมูลที่มีอยู่ เพื่อให้ได้มาซึ่งทางออกที่มีประสิทธิภาพที่สุด จากการนำ Big Data (ข้อมูลขนาดใหญ่) มาทำให้เป็น information (สารสนเทศ) เพื่อนำไปวิเคราะห์ให้เกิดเป็น knowledge (ความเข้าใจ) และตกผลึกเป็น wisdom (องค์ความรู้) ให้องค์กรนำไปต่อยอด (รูปที่ 22) เช่นเดียวกับวิศวกรปิโตรเลียมที่ทำหน้าที่วางแผนการสำรวจหาแหล่งน้ำมันดิบและกลั่นกรองน้ำมันออกมาให้มีประสิทธิภาพสูงสุด (อ่านเพิ่มเติมที่ Box: Big Data สร้างโอกาสให้กับองค์กรได้อย่างไร)

รูปที่ 22 : Data Scientist สร้างองค์ความรู้ให้ธุรกิจนำไปประยุกต์ใช้จากการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลที่มีอยู่

ที่มา: การวิเคราะห์โดย EIC จากการศึกษาของ Gu J.F., Zhang L.L. (2014). Data, DIKW, Big Data and Data Science, *Procedia Computer Science*, 31, p. 814-821

แม้โจทย์ที่ได้รับจะหลากหลาย แต่กระบวนการคิดและการทำงานของ Data Scientist ล้วนมีพื้นฐานมาจากหลักการทางวิทยาศาสตร์ นี่จึงเป็นเหตุผลที่อาชีพนี้มักมีชื่อเรียกต่อท้ายเป็น นักวิทยาศาสตร์ หรือ scientist กระบวนการทำงานหลักมีอยู่ 5 ขั้นตอน เริ่มจาก 1) การตั้งคำถามที่น่าสนใจ เป็นประโยชน์ต่อองค์กร และสามารถนำเอาข้อมูลมาช่วยแก้ปัญหาได้ 2) การค้นหาและจัดเก็บข้อมูล 3) การสำรวจข้อมูล หาแบบแผนความเชื่อมโยงระหว่างกัน 4) การสร้างแบบจำลองเพื่อวิเคราะห์ข้อมูล และ 5) การสื่อสารผลลัพธ์ที่ได้ให้เห็นภาพและเข้าใจง่าย หลังจากนั้นเสนอผลลัพธ์แล้ว ภาครัฐหรือธุรกิจอาจตัดสินใจนำไปใช้หรือปรับปรุงการวิเคราะห์เพิ่มเติม รวมไปถึงการสร้างนวัตกรรมที่ก่อให้เกิดประสิทธิภาพในองค์กรมากขึ้น เช่น robotics (การใช้หุ่นยนต์) หรือ automation (การนำเครื่องจักรมาใช้แทนแรงงานคน) ซึ่งไม่ว่าผลลัพธ์สุดท้ายจะเป็นอย่างไร Data Scientist มักจะกลับมาเริ่มที่กระบวนการแรกคือการตั้งคำถามใหม่ๆ อีกครั้ง (รูปที่ 23) และแม้ว่ากระบวนการทำงานจะเหมือนกับกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ทั่วไป แต่ความแตกต่างที่สำคัญคือ Data Scientist จะใช้ข้อมูลขนาดใหญ่ ทั้งข้อมูลที่มีโครงสร้าง (structured data) และข้อมูลที่ไม่มีโครงสร้าง (unstructured data) เพื่อหารูปแบบความสัมพันธ์ต่างๆ โดยใช้เครื่องมือหรือแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ และยังใช้ทักษะการเขียนโปรแกรมในการทำงานอีกด้วย

รูปที่ 23 : กระบวนการทำงานด้าน Data Science

ที่มา: ข้อมูลจาก medium.freecodecamp.org

BOX

Big Data สร้างโอกาสให้กับองค์กรได้อย่างไร?

สำหรับองค์กรในยุคดิจิทัล การเข้าถึงข้อมูลได้กลายเป็นส่วนสำคัญในการสร้างมูลค่าต่อยอดไปสู่ความสำเร็จ จากการสำรวจความคิดเห็นของเจ้าของกิจการ 476 คนทั่วโลกโดย The Economist Intelligence Unit ปี 2015 พบว่า เจ้าของกิจการกว่า 60% มีการสร้างรายได้จากข้อมูล และ 83% ระบุว่าองค์ความรู้ที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลทำให้ธุรกิจมีกำไรเพิ่มมากขึ้น ซึ่งตัวอย่างการนำข้อมูลขนาดใหญ่ไปประยุกต์ใช้ขององค์กรต่างๆ ได้แก่

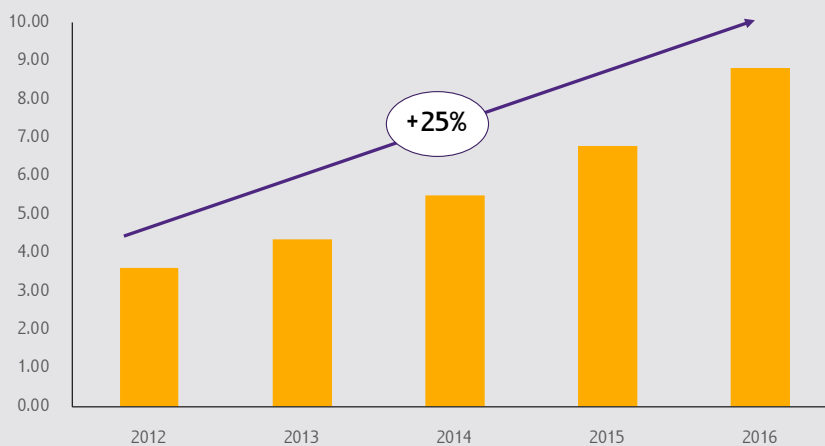
1) การค้นหาปัญหาที่ผู้บริโภคพบเวลาใช้เครื่องสำอางของ L'Oréal Paris โดยใช้ข้อมูลจาก Google ก่อนที่ L'Oréal Paris จะเปิดตัวรองพื้นรุ่น Maybelline Master Contour ในปี 2014 ทางบริษัทได้นำข้อมูลการค้นหาจาก Google Chrome ไปศึกษาและวิเคราะห์ถึงปัญหาและความต้องการของผู้บริโภคที่มีต่อผลิตภัณฑ์รองพื้น จากนั้นจึงผลิตและเผยแพร่วิดีโอสอนการใช้รองพื้นง่ายๆ ใน 3 ขั้นตอน เพื่อช่วยให้ผู้บริโภคซื้อรองพื้นรุ่น Maybelline Master Contour การร่วมมือกันนี้ทำให้ L'Oréal Paris สามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้ดีขึ้น ในขณะที่ Google เองก็ได้ประโยชน์จากการนำข้อมูลที่มีอยู่ไปให้ L'Oréal Paris ใช้ในการวิเคราะห์เช่นกัน

2) การแนะนำภาพยนตร์หรือซีรีส์ให้แก่ผู้ใช้บริการ Netflix สำหรับ Netflix ซึ่งเป็นแพลตฟอร์มดูภาพยนตร์ออนไลน์ที่มีผู้ใช้บริการมากกว่า 250 ล้านบัญชีทั่วโลก การแนะนำภาพยนตร์หรือซีรีส์ที่ตรงกับความสนใจจึงเป็นเรื่องที่สำคัญ เพราะจะช่วยให้ผู้ใช้บริการใช้แพลตฟอร์มต่อ และส่งผลโดยตรงต่อรายได้ของธุรกิจ ดังนั้น Netflix จึงได้คิดค้นกระบวนการในการแนะนำเนื้อหาต่อผู้ใช้บริการจากข้อมูล 2 ส่วน คือ 1) ข้อมูลที่ผู้ใช้บริการระบุโดยตรง หรือจากประวัติการรับชม และ 2) ข้อมูลเนื้อหาที่ให้บริการ โดยแบ่งตามประเภทของรายการ นักแสดง ผู้กำกับ และรางวัลที่ได้รับ โดย Netflix จะนำข้อมูลทั้งสองส่วนข้างต้นเข้าสู่กระบวนการวิเคราะห์เพื่อนำไปคาดการณ์และสร้าง preference profile ของผู้ใช้นั้นๆ เพื่อนำเสนอหนังที่ผู้ใช้น่าจะสนใจไปแนะนำบนหน้าจอของผู้ใช้บริการ แพลตฟอร์มการแนะนำของ Netflix นับว่าเป็นระบบการแนะนำ (recommendation system) ที่มีประสิทธิภาพ และมีส่วนช่วยให้รายได้ของ Netflix เติบโตอย่างก้าวกระโดด (รูปที่ 24)

รูปที่ 24 : พลประกอบการของ Netflix เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องเฉลี่ย 25% ต่อปี

รายได้ของ Netflix ระหว่างปี 2012 - 2016

หน่วย: พันล้านดอลลาร์สหรัฐ

ที่มา: การวิเคราะห์โดย EIC จากข้อมูลของ marketwatch.com

3) การวิเคราะห์ปริมาณผู้ป่วยฉุกเฉินของโรงพยาบาล John Hopkins ในสหรัฐฯ โดยร่วมมือกับ GE Healthcare Partners เปิด Capacity Command Center ในเดือนกุมภาพันธ์ปี 2016 และนำข้อมูลที่โรงพยาบาลมีอยู่ไปใช้ในการติดตามและวิเคราะห์การเข้ามารับบริการทางการแพทย์ของผู้ป่วยเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและลดเวลาในการให้บริการผู้ป่วยของโรงพยาบาล แผนการใช้ข้อมูลนี้ ช่วยให้โรงพยาบาล John Hopkins สามารถเคลื่อนย้ายผู้ป่วยฉุกเฉินได้รวดเร็วขึ้น 30% ความล่าช้าจากการเคลื่อนย้ายผู้ป่วยจากห้องผ่าตัดลดลง 70% และผู้ป่วยที่ได้รับอนุญาตให้กลับบ้านได้ก่อนที่เตียงเพิ่มขึ้น 29% ตัวเลขเหล่านี้แสดงให้เห็นถึงประโยชน์ของการนำฐานข้อมูลมาปรับใช้ในการจัดการขั้นตอนในโรงพยาบาล และยังทำให้ผู้ป่วยพึงพอใจกับการบริการที่รวดเร็วขึ้น

4) การเพิ่มประสิทธิภาพการเก็บภาษีของกรมสรรพากรในแคนาดา (the Canada Revenue Agency – CRA) จากการนำข้อมูลผู้เสียภาษีและแบบแสดงรายการการชำระภาษีที่จัดเก็บได้ ไปวิเคราะห์จัดกลุ่มผู้เสียภาษีตามความเสี่ยงในการเลี่ยงภาษี เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการติดตามการจัดเก็บภาษีขององค์กร รวมทั้งลดเวลาและขั้นตอนการคืนภาษีแก่ผู้ที่มีความเสี่ยงในการเลี่ยงภาษีต่ำ นอกจากนี้ CRA ยังมีโครงการนำข้อมูลบนสื่อออนไลน์ที่เปิดเผยแก่สาธารณะมาเป็นส่วนหนึ่งในการวิเคราะห์พฤติกรรมผู้เสียภาษี เช่น ข้อความบน Facebook หรือ Twitter ที่ผู้ใช้เปิดให้สาธารณะเข้าถึงได้ และกิจกรรมบนสื่อออนไลน์ที่ไม่ได้ถูกตั้งความเป็นส่วนตัว เป็นต้น แม้จะมีผู้เชี่ยวชาญในแคนาดาออกมาต่อต้านการเข้าถึงข้อมูลออนไลน์ แต่ CRA ยังเชื่อมั่นว่า การนำข้อมูลสื่อออนไลน์มาใช้ จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดเก็บและการคืนภาษีได้

นอกจากตัวอย่างที่กล่าวมาข้างต้น ยังมีอีกหลายองค์กรทั่วโลกที่เริ่มนำข้อมูลที่มีอยู่มาใช้เพื่อเพิ่มรายได้ ลดต้นทุน หรือเพิ่มความสามารถในการแข่งขันขององค์กร ตัวอย่างการนำข้อมูลไปใช้ในนวัตกรรมอื่นๆ เช่น เว็บไซต์เปรียบเทียบราคา การเพิ่มประสิทธิภาพในการกระจายสินค้าของห้างค้าปลีก และรถยนต์ไร้คนขับ เป็นต้น

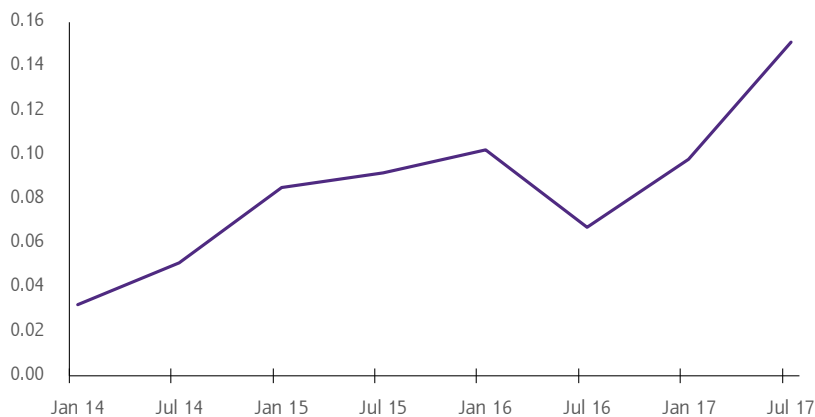
2. Data Scientist คำแรงพอเพราะกำลังขาดตลาด?

เมื่อข้อมูลและเทคโนโลยีก่อให้เกิดประโยชน์มหาศาล Data Scientist จึงกลายเป็นที่ต้องการขององค์กรทั่วโลก ในปี 2012 บทความใน Harvard Business Review กล่าวว่า Data Scientist คืองานที่เซ็กซี่ที่สุดในศตวรรษที่ 21 เพราะ Data Scientist เป็นบุคคลที่ใครๆ ต่างต้องการ แต่หาตัวได้ยาก โดยจากข้อมูลของ indeed.com หนึ่งในเว็บไซต์หางานที่ได้รับความนิยมสูงสุดในสหรัฐฯ พบว่าความต้องการ Data Scientist ของบริษัทต่างๆ กำลังเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ในช่วงปี 2014-2017 (รูปที่ 25) และ IBM ยังคาดการณ์ว่าความต้องการ Data Scientist จะเพิ่มขึ้นอีกประมาณ 39% ในช่วงปี 2015-2020 กระแสความต้องการตัว Data Scientist ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา ก็พอจะพิสูจน์ได้ว่าความเซ็กซี่ของงานนี้เป็นจริงและไม่ได้เป็นเพียงแนวโน้มระยะสั้น โดยในปี 2017 เว็บไซต์ค้นหาเงินเดือนอย่าง Glassdoor จัดอันดับ Data Scientist ให้เป็นอาชีพที่ดีที่สุดในสหรัฐฯ และเป็นอาชีพที่ดีที่สุดลำดับต้นๆ ของอังกฤษ ในปีเดียวกัน ซึ่งการจัดลำดับอ้างอิงมาจากปัจจัยด้านค่าแรง ความพึงพอใจในการทำงาน และโอกาสในการทำงานในอนาคต

รูปที่ 25 : การประกาศจ้างงานตำแหน่ง Data Scientist ของบริษัทในสหรัฐฯ เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2014
สัดส่วนการประกาศจ้างงานตำแหน่ง Data Scientist ต่อจำนวนการประกาศจ้างงานทั้งหมด ปี 2014-2017

หน่วย: %จำนวนการประกาศจ้างงานทั้งหมด

ที่มา: การวิเคราะห์โดย EIC จากข้อมูลของ indeed.com

อย่างไรก็ตาม องค์กรต่างๆ ยังหาตัว Data Scientist เข้ามาทำงานได้ไม่มากนัก ในรายงานของ MIT Sloan Management Review 43% ของบริษัทกลุ่มตัวอย่างในสหรัฐฯ รายงานว่าความท้าทายในปัจจุบันคือการที่บริษัทขาดทักษะด้านการวิเคราะห์ข้อมูลและการสืบค้นข้อมูล ซึ่งเป็นงานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ Data Scientist และไม่ใช่แค่หาคนเข้ามาทำงานยาก แต่การรักษาให้บุคลากรกลุ่มนี้ทำงานต่อกับบริษัทยังเป็นเรื่องท้าทายอีกเช่นกัน¹⁵ นอกจากนี้ การจะหาผู้มีความรู้ใกล้เคียงแล้วผันตัวมาเป็น Data Scientist ก็ไม่ใช่เรื่องง่ายนัก การศึกษาของ Wanted Analytics พบว่า มีเพียง 4% จากนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ในสหรัฐฯ กว่า 332,000 คนที่มีพื้นฐานและความรู้พร้อมที่จะเปลี่ยนมาเป็น Data Scientist

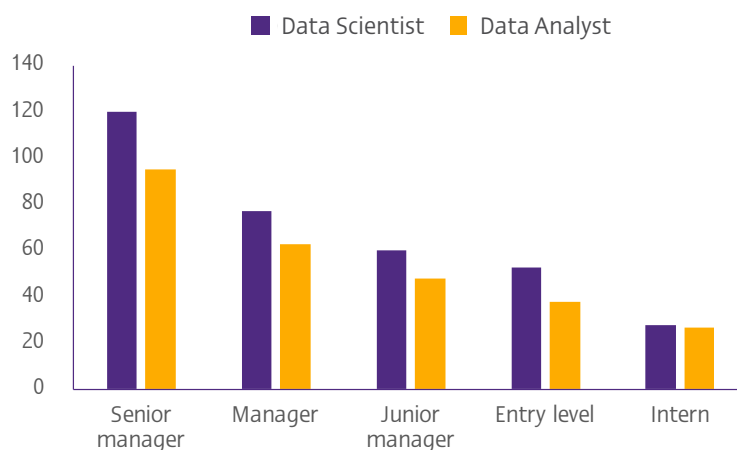
สำหรับไทย อีไอซีคาดว่า ความต้องการ Data Scientist ในตลาดแรงงานจะมีมากถึง 2,000 คน และมีอัตราเติบโตเฉลี่ยอยู่ที่ประมาณ 15% ในช่วง 2-3 ปีข้างหน้า เมื่อคำนวณจากขนาดของอุตสาหกรรมเทียบกับสหรัฐฯ และปรับตัวเลขให้เหมาะสมกับเศรษฐกิจของไทยซึ่งยังอยู่ในช่วงเริ่มต้นของการนำข้อมูลขนาดใหญ่มาใช้ประโยชน์ ปัจจุบัน บริษัทหลายแห่งในไทยเริ่มมีแพลตฟอร์มเพื่อเก็บข้อมูลของตัวเอง¹⁶ ทำให้ฐานข้อมูลมีขนาดใหญ่ขึ้น ในอนาคตอันใกล้จึงมีความเป็นไปได้สูงที่บริษัทต่างๆ ทั้งธุรกิจขนาดใหญ่ ในหลายอุตสาหกรรม ตลอดจนธุรกิจ start-up และ SMEs ด้านเทคโนโลยี จะต้องการ Data Scientist มากขึ้นเพื่อสร้างองค์ความรู้จากข้อมูลขนาดใหญ่ที่มีอยู่ สิ่งที่จะเกิดขึ้นนี้ไม่ใช่แค่ในภาคเอกชนเท่านั้น หน่วยงานภาครัฐที่มีข้อมูลขนาดใหญ่ก็ต้องการตัว Data Scientist เข้ามาช่วยในการปรับปรุงนโยบายสาธารณะ ตลอดจนพัฒนาการตัดสินใจในด้านต่างๆ ให้รวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากขึ้นเช่นกัน อย่างไรก็ตาม อุปทานของ Data Scientist ในไทยยังมีอยู่ค่อนข้างน้อยเมื่อเทียบกับสหรัฐฯ จากการสืบค้นข้อมูลจาก LinkedIn อีไอซีพบว่า ผู้ที่ระบุว่าตนเองทำงานเป็น Data Scientist ในไทยมีเพียง 200 บัญชี เทียบกับสหรัฐฯ ที่มี 44,000 บัญชี¹⁷ แม้ว่าตอนนี้มหาวิทยาลัยในไทยจะเริ่มเปิดหลักสูตรเฉพาะทางด้าน Data Science แต่ก็มีอยู่เพียงไม่กี่แห่งเท่านั้น และจำนวนนักศึกษาที่ผลิตได้ก็ยังมีอยู่น้อย¹⁸

ความต้องการที่สูง ตรงกันข้ามกับจำนวนแรงงานที่มีน้อย ทำให้ค่าแรงของ Data Scientist สูงกว่าอาชีพอื่นที่ลักษณะงานใกล้เคียงกัน โดยผู้ที่จบปริญญาตรีและทำงานเป็น Data Scientist ในสหรัฐฯ มีค่าแรงเฉลี่ยสูงกว่าค่าแรงเฉลี่ยของผู้ที่จบสาขาอื่น¹⁹ หรือแม้แต่สายอาชีพที่ใกล้เคียงกันและประสบการณ์ทำงานเท่ากัน Data Scientist ก็มีค่าแรงเฉลี่ยที่สูงกว่าอย่างน้อย 10%²⁰ (รูปที่ 26) รายได้ที่สูงเป็นอีกเหตุผลที่ทำให้คนที่เรียกตัวเองว่าเป็น Data Scientist มีจำนวนมากขึ้น²¹ รายงานของ LinkedIn พบว่า เกินกว่าครึ่งของคนที่แสดงตนเป็น Data Scientist เพิ่งจะมีการเพิ่มหรือเปลี่ยนคำนำหน้าอาชีพของตัวเองในช่วงไม่กี่ปีมานี้²² และถึงแม้จำนวน (คนที่บอกว่าตัวเองเป็น) Data Scientist จะเพิ่มขึ้นแต่ก็ยังไม่พบสัญญาณว่าอาชีพนี้จะล้นตลาดแต่อย่างใด ในทางตรงข้าม นายจ้างยังใช้เวลาในการหาตัว Data Scientist มาทำงานนานกว่าหาบุคลากรในตำแหน่งอื่นโดยเฉลี่ย สิ่งเหล่านี้เป็นสัญญาณบอกว่าสายอาชีพนี้ยังคงเป็นที่ต้องการสูงและยังขาดแคลน

รูปที่ 26 : Data Scientist มีรายได้เฉลี่ยต่อปีสูงกว่าอาชีพอื่นที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลและเทคโนโลยี

รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของ Data Scientist และ Data Analyst ในสหรัฐฯ ปี 2017

หน่วย: พันดอลลาร์สหรัฐฯ /ปี

ที่มา: การวิเคราะห์โดย EIC จากการสำรวจกลุ่มตัวอย่างในสหรัฐฯของบริษัท Emolument Crowdsource Intelligence

¹⁶ เราสามารถสังเกตได้จากการสร้างแอปพลิเคชันของตัวเองซึ่งนำข้อมูลการใช้แอปพลิเคชันจะทำให้บริษัทได้ข้อมูลพฤติกรรมต่างๆของผู้บริโภค ตัวอย่างของแอปพลิเคชันต่างๆ เช่น Agoda Wongnai Lazada Line หรือ mobile platform ของธนาคารและบริษัทด้านการสื่อสารและคมนาคมต่างๆ เป็นต้น

¹⁷ ข้อมูลจากการสืบค้น LinkedIn ณ เดือนพฤศจิกายน 2017

¹⁸ ขณะนี้ NIDA ผลิตนักศึกษาระดับปริญญาโทสาขา Data Science ได้ปีละประมาณ 25 คน ในขณะที่เพิ่งมีการสอนสาขานี้ในระดับปริญญาตรีที่สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังซึ่งคาดว่าจะสามารถผลิตแรงงานด้านนี้ได้ปีละ 60 คนในอีก 3 ปีข้างหน้า

¹⁹ จากบทความของ IBM เรื่อง The Quant Crunch – How the demand for Data Science skills is disrupting the job market เผยแพร่ ณ ปี 2017

²⁰ จากการศึกษาของ The Burtch Works เรื่อง Salaries of Data Scientists เผยแพร่ ณ เดือนพฤษภาคม 2017

²¹ เนื่องจาก Data Scientist เป็นอาชีพใหม่จึงยังไม่มีปัญหาด้านนี้ให้เห็นมากนัก และไม่มีผู้สมัครอาชีพนี้ คนจึงสามารถเปลี่ยนสถานะตัวเองเป็น Data Scientist ได้

²² จากบทความของ Robert J. Moore เรื่อง The Number of Data Scientists Has Doubled. Here's Where They're Going. เผยแพร่ ณ เดือนตุลาคม 2015

3. เตรียมความพร้อมก่อนเข้าสู่เส้นทาง Data Scientist

Data Scientist ถือเป็นสายอาชีพที่น่าสนใจ เพราะได้ค่าตอบแทนดี มีความพึงพอใจในการทำงาน และยังมีคนต้องการตัวสูงไปอีกหลายปี หลายคนอยากรู้ว่าสายอาชีพนี้ต้องการคนจบการศึกษาอะไร มีทักษะแบบไหนติดตัวบ้าง และถ้าต้องการเป็น Data Scientist จะต้องทำอย่างไร

3.1) เรียนจบอะไร?

Data Scientist ส่วนใหญ่มักจบการศึกษาระดับปริญญาโทเป็นอย่างน้อย Data Scientist ถือเป็นอาชีพใหม่ในตลาดแรงงาน การเรียนการสอนในหลักสูตรเฉพาะทางเพิ่งจะเริ่มมีในช่วงไม่กี่ปีมานี้ คนที่ทำงานด้าน Data Science จึงไม่ได้จำกัดว่าต้องจบหลักสูตรเฉพาะทางหรือจบสาขาใดสาขาหนึ่งโดยเฉพาะ อย่างไรก็ตาม คนทำงานในสายอาชีพนี้ควรมีความเข้าใจในหลักคณิตศาสตร์ขั้นสูง สามารถเข้าใจและจัดการข้อมูล ตลอดจนเขียนโปรแกรมต่างๆ ได้ดี ซึ่งการจะได้ทักษะในระดับดังกล่าวมานั้นมักต้องผ่านการศึกษาและการฝึกฝนในระดับปริญญาโทหรือปริญญาเอก ในสหรัฐฯ ผู้ที่ทำอาชีพ Data Scientist ส่วนใหญ่มีภูมิหลังด้านการศึกษาทางคณิตศาสตร์ สถิติ วิศวกรรมศาสตร์ วิทยาการคอมพิวเตอร์ วิทยาศาสตร์ และเศรษฐศาสตร์เป็นหลัก²³ ในขณะที่ Data Scientist ในไทยมักจบการศึกษาจากคณะวิศวกรรมศาสตร์ คณิตศาสตร์ สารสนเทศข้อมูล (IT) และวิทยาการคอมพิวเตอร์²⁴ (รูปที่ 27) แม้ว่าคณะที่จบการศึกษาจะแตกต่างกันบ้าง แต่จุดร่วมสำคัญคือส่วนใหญ่จบการศึกษาจากคณะที่สอนด้านสถิติขั้นสูง รวมถึงการเขียนภาษาโปรแกรมเพื่อใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

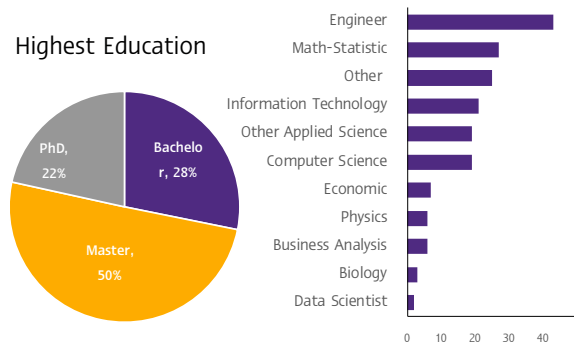
อย่างไรก็ดี คนที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีก็สามารถทำงานเป็น Data Scientist ได้ เพราะทักษะที่จำเป็นสามารถพัฒนาได้จากการเรียนคอร์สเฉพาะทางที่จำเป็นหรือการฝึกงาน แม้หลายคนจะจบการศึกษาในระดับสูง แต่ผู้ที่ทำงานเป็น Data Scientist ส่วนใหญ่ต่างตอบเป็นเสียงเดียวกันว่าสายอาชีพนี้ไม่จำเป็นต้องจบถึงปริญญาโทหรือปริญญาเอก บรรดา Data Scientist ในสหรัฐฯ เองก็เริ่มมีคนที่จบการศึกษาถึงปริญญาเอกน้อยลง (รูปที่ 28) เพราะทักษะที่จำเป็นสำหรับอาชีพนี้สามารถหาได้จากการเรียนระดับปริญญาตรีและโท หรือจากการฝึกงานตำแหน่ง Data Scientist ในบริษัทใหญ่ๆ นอกจากนี้ การเรียนจากคอร์สออนไลน์และค่ายฝึกทักษะต่างๆ (Boot camp) ก็ช่วยสอนทักษะที่จำเป็นสำหรับอาชีพนี้ได้เช่นกัน ดังนั้น การทำงานเป็น Data Scientist จึงไม่ได้มองหาคนที่จบการศึกษาระดับสูงเป็นหลัก แต่การมีทักษะที่เพียงพอหรือไม่นั่นเป็นสิ่งที่สำคัญมากกว่า ในไทย Data Scientist ถือเป็นสายอาชีพใหม่และยังแทบไม่มีการเรียนการสอนสาขานี้โดยตรง หลายคนจึงมองว่าคนที่จะเป็น Data Scientist ได้ต้องจบการศึกษาระดับสูงจากต่างประเทศ แต่จากการศึกษาของอีไอซีพบว่า 50% ของ Data Scientist ในไทยสามารถทำงานในสายอาชีพนี้ได้แม้จบการศึกษาจากสถาบันในประเทศ

68 ²³ จากงานศึกษาของ The Burtch Works ปี 2015-2016

²⁴ ข้อมูลประวัติการศึกษาของ Data scientist ในไทย จากการสืบค้น LinkedIn ณ เดือนพฤศจิกายน 2017

รูปที่ 27 : Data Scientist ในไทยส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาโท ภาควิชาวิศวกรรม

สัดส่วนการศึกษาของ data scientist ในไทย ณ ปี 2017

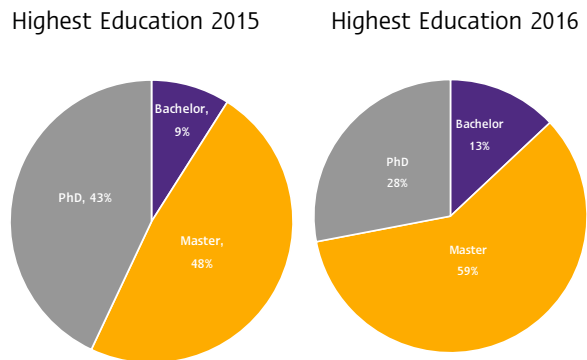

Note: ประวัติการศึกษาของ Data Scientist ในไทยมาจากจำนวนผู้ที่ เป็น Data Scientist ในไทยทั้งหมดใน LinkedIn

ที่มา: การวิเคราะห์โดย EIC จากข้อมูล LinkedIn
สำรวจ ณ เดือน พฤศจิกายน 2017

รูปที่ 28 : สัดส่วนของ Data Scientist ที่จบปริญญาเอกลดลง ในสหรัฐฯ

สัดส่วนการศึกษาสูงสุดของ Data Scientist ในสหรัฐฯ ปี 2015-2016

ที่มา: การวิเคราะห์โดย EIC จากรายงานของ Burtchworks
ปี 2015 และ 2016

3.2) ทักษะอะไรบ้างที่จำเป็น?

นอกจากที่จะต้องมีความชื่นชอบในการทำงานด้านข้อมูล ความใฝ่รู้ และความมุ่งมั่นในการทำงานแล้ว ทักษะจำเป็นสำหรับ Data Scientist สามารถแบ่งได้เป็น 2 แบบ คือ ทักษะในเชิงเทคนิคเฉพาะซึ่งเป็นทักษะสำคัญที่ Data Scientist พึงมี (ข้อ 1 และ 2) และทักษะที่ไม่ใช่เชิงเทคนิคเฉพาะหรือทักษะทั่วไป (ข้อ 3 และ 4) ที่จะช่วยส่งเสริมให้การทำงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ทักษะเชิงเทคนิคที่จำเป็นสำหรับ Data Scientist ได้แก่

(1) ทักษะด้านคณิตศาสตร์ และสถิติ

“Science” ของงานด้าน Data Science มีพื้นฐานมาจากความรู้ด้านคณิตศาสตร์และสถิติเป็นหลัก แม้ปัจจุบันจะมีโปรแกรมที่ช่วยในการวิเคราะห์ทางสถิติ แต่การเลือกใช้แบบจำลองในการวิเคราะห์และตีความผลลัพธ์ยังต้องการความรู้เชิงลึกทางคณิตศาสตร์ ดังนั้น ทักษะด้านคณิตศาสตร์ เช่น การเรียนรู้ด้วยเครื่อง (Machine Learning) การทำเหมืองข้อมูล (Data Mining) พีชคณิต (Algebra) รวมถึงเทคนิคทางสถิติอื่นๆ ที่ดีจึงเป็นส่วนสำคัญในการทำงานด้าน Data Science โดยบริษัทชั้นนำในสหรัฐฯ มักตั้งโจทย์ทางคณิตศาสตร์ในระหว่างการสัมภาษณ์เพื่อทดสอบทักษะด้านนี้ของผู้สมัครงาน

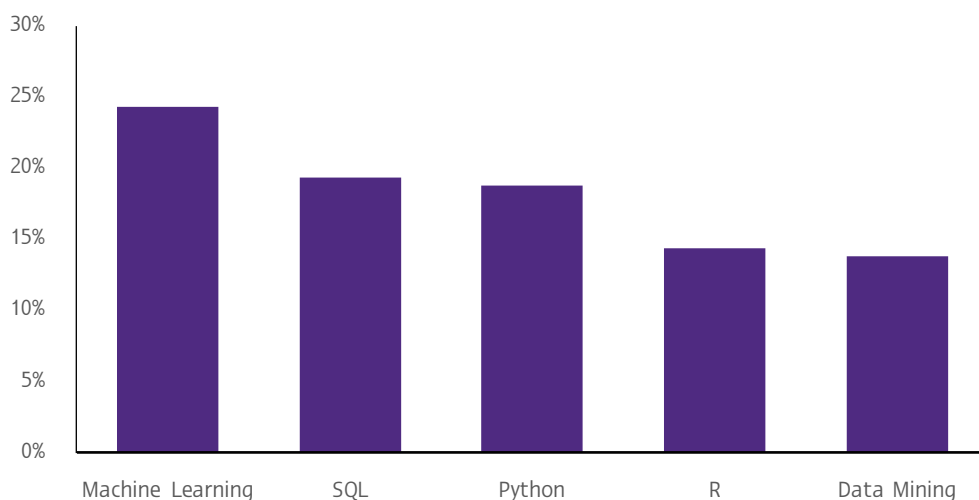
(2) ทักษะการเขียนโปรแกรม (programming)

การเขียนโปรแกรมและการใช้ซอฟต์แวร์ในการจัดการข้อมูลขนาดใหญ่ รวมถึงการวิเคราะห์และแสดงข้อมูลให้เห็นภาพ (Data Visualization) ถือเป็นทักษะที่จำเป็นอย่างมากของการทำงานด้าน Data Science โดยโปรแกรมที่บริษัทใหญ่ๆ หลายแห่งใช้งานเป็นหลัก ได้แก่ โปรแกรม R โปรแกรม Python และ SQL ซึ่งแต่ละโปรแกรมล้วนมีจุดแข็งที่แตกต่างกัน (อ่านเพิ่มเติมได้ใน Data Scientist ส่วนใหญ่มีทักษะด้านไหนบ้าง?) บ่อยครั้งที่ผู้สมัครงานในตำแหน่ง Data Scientist จะถูกทดสอบโดยให้เขียนโปรแกรมเพื่อแก้โจทย์บางอย่างในการสัมภาษณ์งาน จากข้อมูลของ Data Scientist ที่ทำงานในไทย ทักษะภาษา

โปรแกรมที่ Data Scientist ส่วนใหญ่ต่างมีก็คือ R และ Python และ SQL โดยที่รองลงมาคือการใช้ MathLab Java และ C++ เป็นต้น นอกจากทักษะข้างต้นแล้ว Apache Sparks และ Apache Hadoop ก็เป็นอีกทักษะที่ Data Scientist ควรรู้เป็นพื้นฐานสำหรับการจัดการและการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ (รูปที่ 29)

รูปที่ 29 : Data Scientist ในไทยส่วนใหญ่มีทักษะด้าน Machine Learning และ SQL และ Python และ R สัดส่วนทักษะของ Data Scientist จาก LinkedIn ในไทย ณ ปี 2017

หน่วย: %จำนวน Data Scientist ทั้งหมดจาก LinkedIn ไทย

Note: ผลรวมของเปอร์เซ็นต์เกิน 100 เนื่องจาก Data Scientist คนหนึ่งสามารถมีทักษะได้มากกว่า 1 ทักษะ

ที่มา: การวิเคราะห์โดย EIC จากข้อมูล LinkedIn สํารวจ ณ เดือน พฤศจิกายน 2017

Data scientist ส่วนใหญ่มีทักษะด้านใดบ้าง?

	R	Python	SQL	Machine Learning	Artificial Intelligence	Data Mining
Data Scientist	✓	✓		✓	✓	
Data Engineer		✓	✓			✓
Data Analyst	✓					✓

หมายเหตุ: ทักษะข้างต้นคือทักษะอย่างน้อยที่แต่ละอาชีพพึงมี แต่ไม่ได้หมายความว่าผู้ที่ทำอาชีพสายข้อมูลจะมีทักษะเพียงเท่านั้นเสมอไป

โปรแกรมพื้นฐานสำหรับ Data scientist

- R Programming Language เป็นภาษาคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการจัดการข้อมูลและประมวลผลเชิงสถิติ โดยโปรแกรม R เป็น open source หรือโปรแกรมที่เปิดให้ใช้ได้ฟรี
- Python เป็นภาษาคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการเขียนโปรแกรมหลายรูปแบบ เช่น การเขียนโปรแกรมเชิงวัตถุ การเขียนโปรแกรมแบบฟังก์ชัน และการเขียนโปรแกรมแบบขั้นตอน โดย Python เป็นโปรแกรม open source เช่นเดียวกับ R
- SQL หรือ Structured Query Language เป็นภาษามาตรฐานของ ANSI (American National Standards Institute) ที่ใช้ในการจัดการกับฐานข้อมูล

ทักษะเชิงวิชาการที่ Data Scientist ควรรู้

- Data mining หรือ การทำเหมืองข้อมูล เป็นกระบวนการที่ค้นหารูปแบบและความสัมพันธ์ ที่ซ่อนอยู่ในชุดข้อมูลจำนวนมาก
- Machine learning หรือ การเรียนรู้ด้วยเครื่อง เป็นสาขาหนึ่งของปัญญาประดิษฐ์ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างอัลกอริทึมที่สามารถเรียนรู้ข้อมูล โดยอาศัยโมเดลที่สร้างมาจากชุดข้อมูลตัวอย่างเพื่อใช้ในการทำนายหรือช่วยการตัดสินใจ
- Artificial Intelligence หรือ ปัญญาประดิษฐ์ เป็นการศึกษาการสร้างโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่สามารถเรียนรู้และเข้าใจความสามารถของมนุษย์ เพื่อให้คอมพิวเตอร์มีความสามารถคล้ายกับมนุษย์ และสามารถช่วยในกิจกรรมต่างๆ ของมนุษย์ได้ เช่น ระบบนำทางรถยนต์ไร้คนขับ หรือหุ่นยนต์ดูแลผู้สูงอายุ เป็นต้น

ทักษะเฉพาะทางข้างต้นจัดเป็นทักษะที่จำเป็นสำหรับผู้ที่จะก้าวเข้ามาทำงานในฐานะ Data Scientist ซึ่งนอกเหนือจากทักษะทางเทคนิคที่กล่าวมาแล้ว ยังมีทักษะทั่วไปที่จะช่วยให้ Data Scientist สามารถทำงานได้มีประสิทธิภาพมากขึ้นอีกสองข้อ ได้แก่

3) ความรู้ด้านธุรกิจ

ความเข้าใจในธุรกิจจะช่วยให้ Data Scientist สามารถตั้งโจทย์เกี่ยวกับธุรกิจได้ดีขึ้น และสามารถวิเคราะห์หาผลลัพธ์ที่ธุรกิจสามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์และสร้างความแตกต่างได้ดียิ่งกว่าเดิม อย่างไรก็ตาม ทักษะด้านนี้หาได้ไม่ถนัดนัก โดยเฉพาะกับ Data Scientist ที่เพิ่งเริ่มทำงาน จึงอาจต้องใช้เวลาเพื่อทำความเข้าใจกับคำถามทั่วไปที่ธุรกิจสนใจ รวมถึงคำถามที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจเฉพาะด้าน

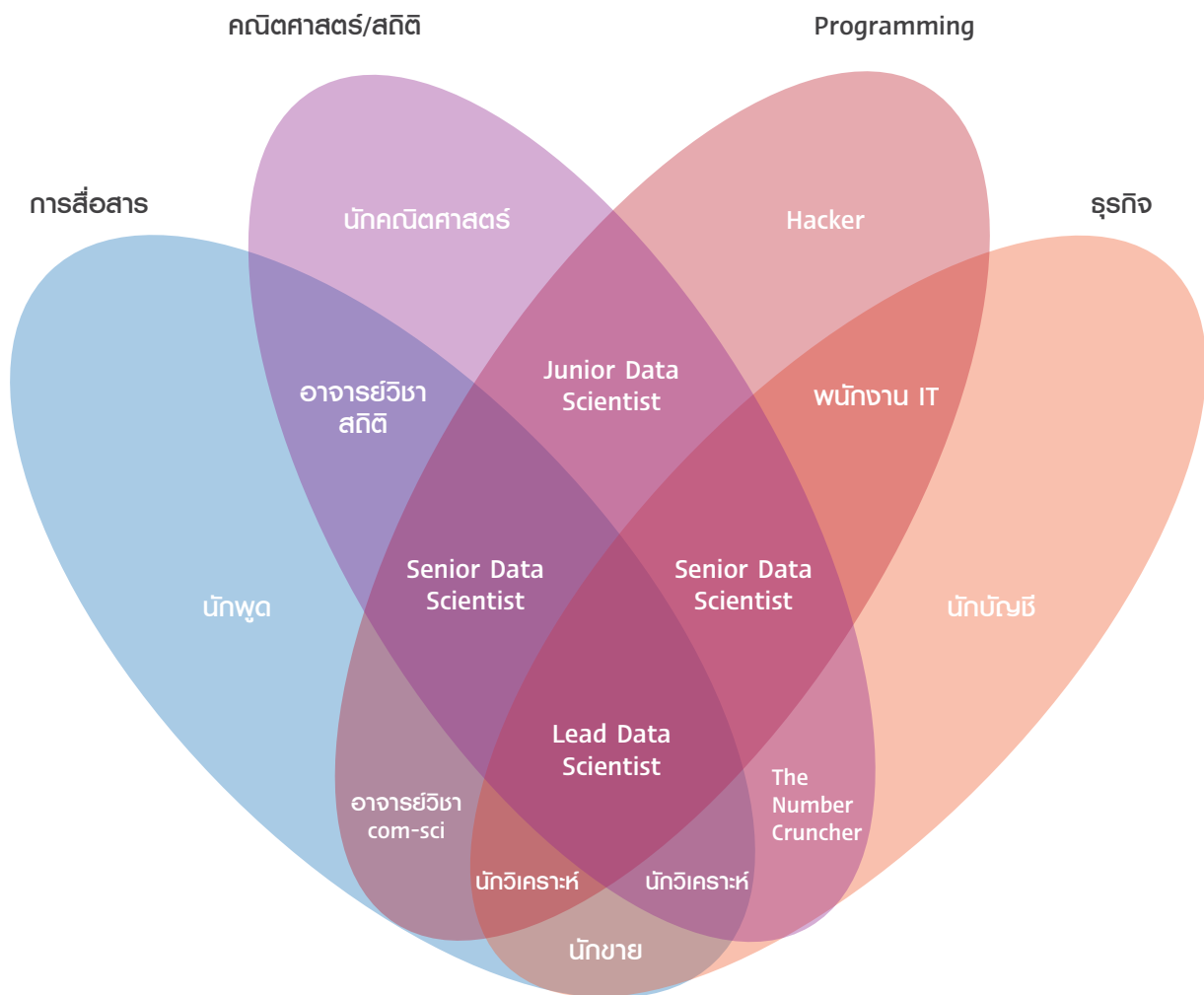

4) ทักษะการสื่อสาร

ทักษะนี้เป็นสิ่งที่หลายคนมักมองข้าม แต่การทำงานของ Data Scientist หลายครั้งจำเป็นต้องสื่อสารกับเพื่อนร่วมงาน และกับผู้บริหารที่ไม่มีความรู้เชิงเทคนิค ทั้งในช่วงต้นของการทำงาน (เช่น แสดงให้เห็นว่ามีปัญหาที่จุดใด และสิ่งที่กำลังจะทำได้) ไปจนถึงการนำเสนอผลลัพธ์ในรูปแบบที่เข้าใจง่าย เพื่อตัดสินใจนำไปใช้ต่อไป ซึ่งการสื่อสารที่ดีนั้นต้องการทั้งวิธีนำเสนอข้อมูลในรูปแบบที่เข้าใจง่าย (Data Visualization) และทักษะการนำเสนอที่ดี

จากทักษะที่กล่าวมาทั้งหมด เราสามารถวาดแผนภาพสำหรับทักษะที่เกี่ยวข้องกับ Data Scientist และอาชีพอื่นๆ ที่ใช้ทักษะที่คล้ายกันได้ (รูปที่ 30)

รูปที่ 30 : ทักษะที่จำเป็นสำหรับ Data Scientist และอาชีพอื่นๆ

ที่มา: การวิเคราะห์โดย EIC จากการศึกษาของ Mayo, M. (2016). *The (Not So) New Data Scientist Venn Diagram*. (www.kdnuggets.com/2016/09/new-data-science-venn-diagram.html)

What to know รู้ก่อนจะมาเป็น Data Scientist

Data Scientist เป็นอาชีพที่ยังขาดแคลนและมีค่าตอบแทนที่สูง จึงมีคนสนใจมาเรียนและทำอาชีพนี้กันมากขึ้น ปัจจุบันมหาวิทยาลัยในไทยหลายแห่งเริ่มเปิดการเรียนการสอนในสาขานี้ทั้งในระดับปริญญาตรีและปริญญาโท นอกจากนี้ การเรียนทักษะที่เกี่ยวข้องยังสามารถทำได้ผ่านคอร์สออนไลน์ ซึ่งช่วยให้ผู้ที่จบสาขาอื่นที่ใกล้เคียงสามารถผันตัวมาเป็น Data Scientist ได้ สำหรับผู้ที่สนใจจะเป็น Data Scientist สามารถดูคำถามที่พบบ่อยพร้อมคำตอบซึ่งทางอีไอซีได้มาจากการวิเคราะห์บทความและการสอบถามผู้เชี่ยวชาญ²⁵ ดังต่อไปนี้

Q : ในประเทศไทย มีหลักสูตรเฉพาะด้าน Data Science ในระดับปริญญาตรีหรือไม่?

A : มี สถาบันแรกที่มีการเปิดสอนสาขาเฉพาะทางด้านนี้ คือคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง โดยหลักสูตรจะให้ความสำคัญกับวิชาคณิตศาสตร์ ความรู้ด้าน Machine Learning และ Data Mining ตลอดจนการเขียนโค้ด การแสดงข้อมูลด้วยภาพ และความรู้ด้านธุรกิจ เพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถในระดับ “พร้อมใช้งาน” สำหรับทั้งหน่วยงานภาครัฐและเอกชน

Q : ยังไม่แน่ใจว่าอยากเป็น Data Scientist หรือเปล่า แต่อยากเรียนในสาขาที่อาจผันตัวมาเป็น Data Scientist ได้ในอนาคต สามารถทำได้หรือไม่ และควรเรียนสาขาใด?

A : สามารถทำได้ สำหรับผู้ที่สนใจทำงานทั้งในสาขาอื่นและในสาขา Data Science การเรียนในคณะที่มีการสอนเกี่ยวกับคณิตศาสตร์และสถิติที่เข้มข้น (อาจลงเรียนวิชา Machine Learning และ Data Mining เพิ่มเติม) รวมถึงการเขียนโปรแกรมเป็นตัวเลือกที่ดีเพื่อพัฒนาทักษะที่จำเป็น ยกตัวอย่างเช่น คณะสถิติ วิศวกรรมคอมพิวเตอร์ วิทยาศาสตร์คอมพิวเตอร์ และคณะทางสังคมศาสตร์ที่เรียนสถิติขั้นสูง (เช่น คณะเศรษฐศาสตร์)

Q : เรียนจบแค่ปริญญาตรีเพียงพอหรือไม่สำหรับการทำงานเป็น Data Scientist? ถ้าไม่เพียงพอ ต้องทำสิ่งใดเพิ่ม?

A : จากคำตอบของ Data Science Manager ที่บริษัท Quora²⁶ คนที่จะเป็น Data Scientist ไม่จำเป็นต้องจบปริญญาโทหรือปริญญาเอก แต่การจบสาขาที่เกี่ยวข้องในระดับดังกล่าวจะช่วยส่งเสริมให้เรา มีพื้นฐานความรู้และทักษะสำคัญต่อการทำงานในสายอาชีพนี้ เช่น ทักษะในการเขียนโปรแกรม การจัดการข้อมูลขนาดใหญ่ การตั้งคำถาม การคิดเชิงวิพากษ์ เป็นต้น

²⁵ ผู้เชี่ยวชาญที่ให้ความอนุเคราะห์ในการให้สัมภาษณ์ได้แก่ ผศ.ดร. รัฐกร พูลทรัพย์ ผู้อำนวยการศูนย์คอมพิวเตอร์ NIDA ผศ.ดร. กิต์สุชาติ พสุภา คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ดร.ธิปรัชต์ โชติบุตร MIT SUTD Postdoctoral Scholar ณ Singapore University of Technology and Design และ Data Scientist จาก SCB Abacus

²⁶ อ่านเพิ่มเติมได้ที่เว็บไซต์ <https://www.quora.com/Do-I-need-a-Masters-PhD-to-become-a-data-scientist>

นอกจากนี้ในระหว่างการเรียนควรทำกรณีศึกษาโดยใช้ปัญหาจริงและข้อมูลจริง และการฝึกงานในบริษัทเอกชน รวมถึงการเข้าแข่งขันด้าน Data Science ก็เป็นส่วนสำคัญที่จะช่วยพัฒนาทักษะเพิ่มเติมที่สามารถนำไปใช้ได้จริงในการทำงาน และเนื่องจาก Data Scientist เป็นอาชีพใหม่ที่ไม่ได้มีวุฒิหรือใบประกอบวิชาชีพเฉพาะทาง ดังนั้น ประวัติการฝึกงาน และประวัติการร่วมแข่งขันต่างๆ ก็จะช่วยสร้างความเชื่อมั่นให้นายจ้างถึงทักษะที่ผู้สมัครมีได้ในระดับหนึ่ง

Q: เรียนจบปริญญาตรีแล้ว และอยากทำงานด้าน Data Science ควรเรียนต่อด้านไหน และควรมีความรู้พื้นฐานอะไรบ้าง?

A: พื้นฐานด้านคณิตศาสตร์และสถิติเป็นทักษะที่ควรมี เพื่อให้การศึกษาต่อในระดับปริญญาโทด้าน Data Science เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ หลักสูตรด้านวิทยาการข้อมูล (Data Science) ของคณะสถิติประยุกต์ NIDA ก็เป็นสาขาหนึ่งที่ฝึกฝนการเป็น Data Scientist โดยเฉพาะ หรือถ้ามีพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ไม่สูงมากและสนใจเกี่ยวกับด้านธุรกิจ สาขาวิชาเอกปัญหาและการวิเคราะห์ธุรกิจ (BA&I) ก็เป็นอีกตัวเลือกที่ตอบโจทย์ได้เช่นกัน

Q: เรียนจบปริญญาโทสาขาอื่นแล้วทำงานเป็น Data Scientist ได้มั้ย?

A: สำหรับผู้ที่จบปริญญาโทในด้านที่มีการสอนด้านคณิตศาสตร์และสถิติ เช่น คณะวิทยาการคอมพิวเตอร์ วิศวกรรมศาสตร์ วิทยาศาสตร์ คณะเศรษฐศาสตร์ หรือผ่านการเขียนโปรแกรมภาษาต่างๆ ที่ได้กล่าวไปในหัวข้อที่ 3 สามารถเรียนเพิ่มทักษะบางอย่างที่ขาดไปได้จากคอร์สออนไลน์ และควรลองสมัครงานในตำแหน่งที่ได้ทำงานกับข้อมูล ก่อนจะ พันตัวเองเข้าสู่สายงานด้าน Data Science

Summary of EIC forecasts

ไตรมาส 1/2018

Key indicators	2016	Unit	Actual				EIC forecast			Consensus	
	Share (%)		2016	17Q1	17Q2	17Q3	17Q4	2017	2018	2017	2018
Real GDP growth		% YOY	3.2%	3.3%	3.8%	4.3%	4.8%	4.0%	4.0%	3.8%	3.7%
Demand-side											
Private consumption	51%	% YOY	3.1%	3.2%	3.0%	3.1%	3.3%	3.2%	3.0%	3.2%	3.2%
Public consumption	16%	% YOY	1.7%	0.3%	2.6%	2.8%	1.6%	1.9%	2.5%		
Private investment	18%	% YOY	0.4%	-1.1%	3.2%	2.9%	1.9%	1.7%	3.0%		
Public investment	7%	% YOY	9.9%	9.7%	-7.0%	-2.6%	7.0%	1.5%	8.7%		
Supply-side											
Agriculture	6%	% YOY	0.6%	5.7%	16.1%	9.9%	2.5%	7.5%	2.7%		
Manufacturing and Services	94%	% YOY	3.5%	3.1%	2.8%	3.8%	5.0%	3.7%	4.1%		
Of which Manufacturing	28%	% YOY	1.4%					3.4%	3.7%		
Of which Services	66%	% YOY	4.4%					3.8%	4.1%		
External sector (Balance of Payment)											
Export of Goods (USD)		% YOY	0.1%	6.8%	7.9%	12.4%	12.9%	10.0%	5.0%	8.3%	4.9%
Import of Goods (USD)		% YOY	-5.1%	15.9%	14.2%	13.0%	13.2%	14.0%	7.5%	13.5%	7.6%
Current account		USD bn	47.7					47.7	42.0	45.4	41.4
Key rates											
Headline inflation		% YOY	0.2%	1.2%	0.1%	0.5%	1.1%	0.7%	1.1%	0.7%	1.3%
Core inflation		% YOY	0.8%	0.7%	0.5%	0.5%	0.6%	0.6%	0.6%		
Policy rate (RP-1D) (end period)		% p.a.	1.5%	1.50%	1.50%	1.50%	1.50%	1.50%	1.50%		
THB/USD (end period)		THB/USD	35.8	35.2	33.9	33.3	32.6	32.6	32.0-33.0		
Oil prices -Brent (period avg.)		USD/bbl	44.1	54	50	52	61	54	58	As of 4 Dec 17	

ที่มา: EIC forecasts, Asia Pacific Consensus Forecasts (4 December 2017)

คณะผู้จัดทำ

ดร.สุทธาภา อมรวิวัฒน์
รองผู้จัดการใหญ่ ผู้บริหารสูงสุด
Economic Intelligence Center

ดร.สุทธาภา อมรวิวัฒน์ ดำรงตำแหน่งรองผู้จัดการใหญ่ ผู้บริหารสูงสุด Economic Intelligence Center (EIC) ซึ่งเป็นหน่วยงานกลยุทธ์ของธนาคารไทยพาณิชย์ โดยก่อนหน้านี้ ดร.สุทธาภา ได้ก่อตั้งและดูแลสายงานวิเคราะห์ความเสี่ยง (Risk Analytics) กลุ่มบริหารความเสี่ยงมาก่อน ทั้งนี้ ก่อนร่วมงานในแวดวงธนาคารไทย ดร.สุทธาภา มีประสบการณ์ทำงานในต่างประเทศกว่า 10 ปี ทั้งภาคองค์กรระหว่างประเทศ และภาคเอกชนชั้นนำ ได้แก่ กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF) สหรัฐอเมริกา บริษัทที่ปรึกษา Booz Allen Hamilton สหรัฐอเมริกา ING Group เนเธอร์แลนด์ เป็นต้น นอกจากนี้ ยังเคยดำรงตำแหน่งระดับผู้อำนวยการส่วนวิเคราะห์เศรษฐกิจมหภาคของสำนักงานเศรษฐกิจ การคลัง กระทรวงการคลังอีกด้วย

ดร.สุทธาภา เป็นหนึ่งในคณะอนุกรรมการด้านการเงิน การธนาคาร สถาบันการเงินและตลาดทุน สภานิติบัญญัติแห่งชาติ อีกทั้งยังเป็นผู้เชี่ยวชาญ (Non-resident Fellow) ด้านเศรษฐกิจระหว่างประเทศและตลาดการเงิน ให้กับองค์กรระหว่างประเทศ Asia Society กรุงนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา

ดร.สุทธาภา เป็นนักเรียนทุนพระราชทานเล่าเรียนหลวง จบการศึกษาปริญญาตรี สาขาคณิตศาสตร์ประยุกต์ มหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด และปริญญาเอก สาขาเศรษฐศาสตร์ การบริหารและนโยบาย สถาบันเทคโนโลยีแห่งรัฐแมสซาชูเซตส์ (M.I.T.) สหรัฐอเมริกา

ดร.พชรพจน์ นันทรามาศ
ผู้อำนวยการเศรษฐกิจมหภาค

ดร.พชรพจน์ เป็นนักเศรษฐศาสตร์ที่มีความเชี่ยวชาญในแวดวงการเงิน การธนาคาร ปัจจุบันดำรงตำแหน่งเป็นผู้นำทีมเศรษฐกิจมหภาค วิเคราะห์เศรษฐกิจโลก รวมถึงให้มุมมองต่อภาคธุรกิจ โดยก่อนหน้านี้ ดร.พชรพจน์ ทำงานในสายงานวิเคราะห์ความเสี่ยงสินเชื่อ กลุ่มบริหารความเสี่ยง โดยรับผิดชอบติดตามความเสี่ยงของระบบเศรษฐกิจมหภาค และการทดสอบภาวะวิกฤติ (stress testing)

ก่อนร่วมงานในแวดวงธนาคาร ดร.พชรพจน์ เคยเป็น Assistant Professor of Economics ที่ San Diego State University สหรัฐอเมริกา มีความสนใจในด้านเศรษฐกิจมหภาคและการเงินระหว่างประเทศ โดยมีผลงานทางวิชาการตีพิมพ์ใน Journal of International Money and Finance นอกจากนี้ ยังเคยฝึกงานที่ธนาคารกลางของสหรัฐฯ (Fed)

ดร.พชรพจน์ จบการศึกษาระดับปริญญาตรี (เกียรตินิยมอันดับหนึ่ง) สาขาเศรษฐศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และปริญญาเอก สาขาเศรษฐศาสตร์ จาก University of Michigan, Ann Arbor สหรัฐอเมริกา

กระแสรังสืพล
นักเศรษฐศาสตร์อาวุโส

กระแสรัง มีประสบการณ์ด้านการวิเคราะห์และประมาณการเศรษฐกิจมหภาค โดยมีความเชี่ยวชาญในการใช้แบบจำลองเชิงปริมาณเป็นเครื่องมือ ก่อนหน้านี้เคยร่วมงานกับสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI) ในฐานะนักวิจัยในฝ่ายวิจัยเศรษฐกิจมหภาค และเคยเป็นนักเศรษฐศาสตร์ของสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง ที่มีหน้าที่รับผิดชอบหลักในการประมาณการเศรษฐกิจรายไตรมาส และวิเคราะห์นโยบายต่างๆ ของภาครัฐ

กระแสรัง จบการศึกษาปริญญาตรี สาขาเศรษฐศาสตร์ ด้านปริมาณวิเคราะห์ จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และได้รับทุนรัฐบาลไทยเพื่อศึกษาต่อปริญญาโทด้านเศรษฐศาสตร์ที่ University of Warwick สหราชอาณาจักร อีกทั้งยังได้รับประกาศนียบัตรการอบรมหลักสูตรการวิเคราะห์เศรษฐศาสตร์มหภาคหลายหลักสูตรจากกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF)

กิตติพงษ์ เรือนทิพย์
นักเศรษฐศาสตร์อาวุโส

กิตติพงษ์ มีประสบการณ์ทำงานวิจัยด้านเศรษฐศาสตร์การพัฒนาเศรษฐศาสตร์แรงงาน และเศรษฐศาสตร์การเงิน โดยมีความเชี่ยวชาญในการประยุกต์ทฤษฎีเศรษฐกิจมหภาค และข้อมูลครัวเรือน กิตติพงษ์เคยเป็นนักวิจัยที่สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI) และนักวิจัยรับเชิญที่คณะเศรษฐศาสตร์ที่ Nagoya University

กิตติพงษ์ จบการศึกษาปริญญาตรี สาขาเศรษฐศาสตร์ (ภาคภาษาอังกฤษ) จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ปริญญาโทสาขา Development Economics จาก University of East Anglia (UEA) สหราชอาณาจักร และกำลังจะจบการศึกษาระดับปริญญาเอกด้านเศรษฐศาสตร์(ภาคภาษาอังกฤษ) จากมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย โดยเป็นนักศึกษาแลกเปลี่ยนที่ Massachusetts Institute of Technology (MIT) สหรัฐอเมริกา ภายใต้ทุนโครงการปริญญาเอกกาญจนาภิเษก

ดร.สุนพล ศรีรัญพงศ์
นักเศรษฐศาสตร์อาวุโส

ดร.สุนพล มีประสบการณ์ทำงานวิจัยทางด้านเศรษฐศาสตร์ระหว่างประเทศ โดยเฉพาะงานวิจัยด้านการค้าระหว่างประเทศ การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ ผลการดำเนินงานของหน่วยธุรกิจ และการประยุกต์ทฤษฎีเศรษฐกิจมหภาคและเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ โดยมีงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารทางเศรษฐศาสตร์ทั้งในและต่างประเทศ ดร.สุนพล เคยผ่านการฝึกงานที่บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนไทยพาณิชย์ จำกัด และธนาคารแห่งประเทศไทย ในสายนโยบายการเงินระหว่างการศึกษาในระดับปริญญาตรี นอกจากนี้ ยังเคยทำหน้าที่เป็นเจ้าหน้าที่ข้อมูลให้กับการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานโตเกียว และลุ่มธุรกิจไทยญี่ปุ่นให้กับกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ สำนักงานโตเกียว ในระหว่างการศึกษาปริญญาเอกที่ญี่ปุ่น

ดร.สุนพล จบการศึกษาปริญญาตรี (เกียรตินิยมอันดับหนึ่งเหรียญทอง) สาขาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจและการจัดการ จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และได้รับทุนรัฐบาลญี่ปุ่นเพื่อศึกษาต่อระดับปริญญาโทและปริญญาเอก สาขา Business and Commerce จาก Keio University ญี่ปุ่น

วชิรวัฒน์ บานชื่น
นักเศรษฐศาสตร์อาวุโส

วชิรวัฒน์ มีประสบการณ์ด้านการวางกลยุทธ์การลงทุนในสินทรัพย์ทางการเงินต่างประเทศ และการดำเนินนโยบายการเงินโดยเฉพาะการดูแลอัตราแลกเปลี่ยนของไทย โดยมีความเชี่ยวชาญในการใช้แบบจำลองเศรษฐกิจในการวิเคราะห์และพยากรณ์อัตราแลกเปลี่ยน/อัตราดอกเบี้ยพันธบัตรรัฐบาล วชิรวัฒน์ เคยเป็นนักลงทุนอาวุโสที่ฝ่ายบริหารเงินทุนสำรอง และเศรษฐกิจอาวุโสที่ฝ่ายนโยบายการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย และได้เผยแพร่งานวิจัยด้านตลาดพันธบัตรรัฐบาลที่สถาบันวิจัยเศรษฐกิจป๋วย อึ๊งภากรณ์

วชิรวัฒน์ จบการศึกษาระดับปริญญาตรี (เกียรตินิยมอันดับหนึ่ง) สาขาเศรษฐศาสตร์การเงิน ด้านปริมาณวิเคราะห์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และปริญญาโทสาขาเศรษฐศาสตร์ จาก University of Warwick อีกทั้งยังผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรการใช้แบบจำลองเศรษฐกิจเพื่อพยากรณ์ภาวะเศรษฐกิจการเงินโลกของกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF)

ดร.คิวัลย์ ปันธะชวนะ
นักวิเคราะห์อาวุโส
สาขาธุรกิจที่ดูแล: ปีโตรเคมี
และพลังงาน

ดร.คิวัลย์ มีประสบการณ์ทำงานวิจัยและวิเคราะห์นโยบายเศรษฐกิจ การเงิน การคลัง และโครงสร้างพื้นฐานการขนส่ง จากกระทรวงการคลัง สภาพัฒนาและกรมทางหลวง ก่อนหน้านั้นเคยเป็นคณะที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม มีความสนใจงานวิจัยเรื่องผู้ประกอบการ และความเสี่ยงในตลาดเงิน

ดร.คิวัลย์ จบการศึกษาระดับปริญญาตรี (เกียรตินิยมอันดับหนึ่ง) สาขาเศรษฐศาสตร์ จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และได้รับทุนรัฐบาลไทยเพื่อศึกษาต่อปริญญาโท สาขา Policy Economics ที่ University of Illinois, Urbana-Champaign สหรัฐอเมริกา และทุน World Bank ในระดับปริญญาโท สาขาเศรษฐศาสตร์ ที่ London School of Economics สหราชอาณาจักร ดร.คิวัลย์ จบปริญญาเอก สาขา Applied Economics and Management จาก Cornell University สหรัฐอเมริกา

กัลยรักษ์ นัยรักษ์เสรี
นักวิเคราะห์

กัลยรักษ์ มีประสบการณ์ทำงานเป็นผู้ช่วยวิจัยที่ Economic Research and Training Center (ERTC) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ โดยรับผิดชอบงานวิจัยเรื่องการลงทุนในประเทศลาว และเคยทำงานในตำแหน่งนักบัญชีบริหารที่บริษัท มิตรูปิชิ มอเตอร์ส (ประเทศไทย) ดูแลงบประมาณการลงทุนในภาคโรงงาน

กัลยรักษ์ จบการศึกษาระดับปริญญาตรี (เกียรตินิยมอันดับสอง) สาขาเศรษฐศาสตร์ หลักสูตรนานาชาติ จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และเคยเข้าร่วมโครงการแลกเปลี่ยนระดับมหาวิทยาลัยที่ Linnaeus University, Sweden เป็นเวลาหนึ่งปี

จิราแมน สุธีษชาติ
นักวิเคราะห์

จิราแมน มีประสบการณ์ทำงานเป็นที่ปรึกษาด้านเศรษฐกิจให้กับธนาคารโลกในด้านเศรษฐกิจมหภาคและตลาดการเงิน โดยได้ทำงานร่วมกับนักเศรษฐศาสตร์อาวุโสและผู้เชี่ยวชาญของธนาคารโลกในการวิเคราะห์เศรษฐกิจ พร้อมทั้งนำเสนอโครงการเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจให้แก่ประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้าน ก่อนหน้านั้น จิราแมนผ่านการฝึกงานด้านการตรวจสอบการดำเนินงานที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

จิราแมน จบการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาเศรษฐศาสตร์ต่างประเทศ หลักสูตรนานาชาติ จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ณพงศ์ จิระสุวรรณกิจ
นักวิเคราะห์

ณพงศ์มีประสบการณ์การทำงานในแผนกด้านสินเชื่อธุรกิจของธนาคารพาณิชย์ ในตำแหน่งนักวิเคราะห์ความเสี่ยงเครดิตและผู้บริหารความสัมพันธ์ลูกค้าในระดับบริษัทธุรกิจขนาดกลางและขนาดใหญ่ โดยมีความเชี่ยวชาญในธุรกิจ สาธารณูปโภคพื้นฐานและธุรกิจอิเล็กทรอนิกส์

ณพงศ์ จบการศึกษาปริญญาตรี สาขาเศรษฐศาสตร์ ด้านเศรษฐศาสตร์ระหว่างประเทศ จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และระดับปริญญาโท สาขาเศรษฐศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยแมนเชสเตอร์ สหราชอาณาจักร

ปางอุบล อำนวยสิทธิ์
นักวิเคราะห์

ปางอุบลมีประสบการณ์ด้านการวิเคราะห์เศรษฐกิจมหภาคและการประมาณการ รายได้รัฐบาล โดยใช้แบบจำลองเชิงปริมาณเป็นเครื่องมือ และมีประสบการณ์ในด้านการจัดการข้อมูล ก่อนหน้านี้ เคยทำงานในตำแหน่งนักวิชาการภาษี ณ กรมสรรพากร กระทรวงการคลัง โดยรับผิดชอบการประมาณการ ติดตาม และวิเคราะห์ การจัดเก็บรายได้ของกรมสรรพากร รวมไปถึงวิเคราะห์และติดตามสถานการณ์ เศรษฐกิจทั้งในและต่างประเทศที่มีผลกระทบต่อการจัดเก็บรายได้ และการจัดการ ข้อมูลภาษีอากรเพื่อนำไปประเมินความคุ้มค่าของนโยบายทางภาษีของรัฐบาล

ปางอุบล จบการศึกษาปริญญาตรี (เกียรตินิยมอันดับสอง) สาขาเศรษฐศาสตร์ ด้านปริมาณวิเคราะห์ จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และได้รับทุนรัฐบาลเพื่อ ศึกษาต่อระดับปริญญาโท สาขาเศรษฐศาสตร์ ณ University of Warwick สหราชอาณาจักร อีกทั้งยังได้รับประกาศนียบัตรการอบรมหลักสูตรการ วิเคราะห์ประสิทธิภาพของนโยบายทางภาษีต่อระบบเศรษฐกิจจากองค์การเพื่อ ความร่วมมือทางเศรษฐกิจ (OECD)

พิมพ์นิภา บัวแสง
นักวิเคราะห์

พิมพ์นิภา มีประสบการณ์ฝึกงานกับธนาคารแห่งประเทศไทย ในทีมวิเคราะห์ สันทัดธุรกิจ ฝ่ายนโยบายเศรษฐกิจการเงิน สายนโยบายการเงิน ทั้งนี้ พิมพ์นิภาได้รับรางวัลชนะเลิศในการประกวดบทความทางเศรษฐศาสตร์ใน โครงการ “เศรษฐกิจทัศน์” ประจำปี 2559 ซึ่งจัดขึ้นโดยธนาคารแห่งประเทศไทย

พิมพ์นิภา จบการศึกษาปริญญาตรี (เกียรตินิยมอันดับหนึ่ง) สาขาเศรษฐศาสตร์ เชิงทฤษฎีและปริมาณ หลักสูตรนานาชาติ จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ทั้งนี้ เคยได้รับรางวัลชนะเลิศผลงาน B.E. Best Seminar Paper Award

ยุวณิ อ้วนอง
นักวิเคราะห์

ยุวณิ มีประสบการณ์ทำงานกับบริษัทที่ปรึกษาทางธุรกิจให้กับทั้งองค์กรภาค รัฐและเอกชน ในอุตสาหกรรมโทรคมนาคม สื่อและเทคโนโลยี ก่อนหน้านี้ ผ่านการฝึกงานกับธนาคารแห่งประเทศไทย ในทีมเศรษฐกิจมหภาค ฝ่ายนโยบาย เศรษฐกิจและการเงิน ทั้งนี้ ยุวณิเคยได้รับรางวัลจากการประกวดบทความทาง เศรษฐศาสตร์จากธนาคารแห่งประเทศไทยในโครงการเศรษฐกิจทัศน์

ยุวณิ จบการศึกษาปริญญาตรี (เกียรตินิยมอันดับหนึ่ง) สาขาเศรษฐศาสตร์เชิง ทฤษฎีและปริมาณ หลักสูตรนานาชาติ จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

Economic Intelligence Center (EIC)

E-mail: eic@scb.co.th โทร: +66 (2) 544 2953

ดร.สุทธาภา อมรวิวัฒน์
รองผู้จัดการใหญ่ ผู้บริหารสูงสุด Economic Intelligence Center
sutapa.amornvivat@scb.co.th

Economic and Financial Market Research

ดร.เพชรพนธ์ นันทรามาศ
ผู้อำนวยการเศรษฐกิจมหภาค
phacharaphot.nuntramas@scb.co.th

กระแสรังสิพล
krasae.rangsipol@scb.co.th

กิตติพงษ์ เรือนทิพย์
kittipong.rueanthip@scb.co.th

ดร.ธนพล ศรีธัญพงศ์
thanapol.srithanpong@scb.co.th

วชิรวัฒน์ บานชื่น
wachirawat.banchuen@scb.co.th

กัลยรักษ์ นัยรักษ์เสรี
kunyaruk.naiyarakssaree@scb.co.th

จิราภรณ์ สุธีระชาติ
jiramon.sutheerachart@scb.co.th

ปางอุบล อำนวยสิทธิ์
pangubon.amnueysit@scb.co.th

พิมพ์นิภา บัวแสง
pimnipa.boosang@scb.co.th

ยุวานันท์ อุยทอง
yuwanee.ouinong@scb.co.th

Export Cluster

โกชนนัท เทื่อนมูลแสน
konjanart.thueanmunsaen@scb.co.th

โชติกา ชุ่มมี
chotika.chummee@scb.co.th

เลิศศักดิ์ สง่าศิลป์
lerdsak.sangasilpa@scb.co.th

นริศรธร ตูลาพล
narithorn.tulaphol@scb.co.th

นันทพงศ์ พันทวีศักดิ์
nantapong.pantaweesak@scb.co.th

ภราดร หิเมมุดิน
pharadon.heemmuden@scb.co.th

Infrastructure Cluster

พิมใจ ฮุนตระกูล
pimjai.hoontrakul@scb.co.th

ดร.ศิวาสัย ขันธะวณะ
sivalai.khantachavana@scb.co.th

ดร.สุปรีย์ ศรีสำราญ
supree.srisamran@scb.co.th

กนก งามสกุล
kanit.umsakul@scb.co.th

ณัฐนันท์ อภินันท์วัฒนกุล
nattanan.apinunwattanakul@scb.co.th

ธีระยุทธ ไทยธูปไพศาล
teerayut.thaiturapaisan@scb.co.th

บุญญกมล ตันติปัญญ
punyapob.tantipidok@scb.co.th

อิสระสรรค์ กันทะอุโมงค์
issarasan.kantaumong@scb.co.th

อภิญา อักษรกิจ
apinya.aksornkij@scb.co.th

Service Cluster

วิธาน เจริญพล
ผู้อำนวยการคลังสินทรัพย์บริการ
vithan.charoenphon@scb.co.th

ปราณีดา ศยามานนท์
pranida.syamananda@scb.co.th

วิรงรอง วิโรจน์รัตน์
wirongrong.wirotat@scb.co.th

กานต์ชนก บุณสุภาพร
kanchanok.bunsupaporn@scb.co.th

พูลวัชร ปิติไกรสร
pullawat.pitigraisorn@scb.co.th

ธัญญาพร เล้าโสภาคิรมย์
tanyaporn.laosopapirom@scb.co.th

กฤษิพัฒน์ โสภณคีรีรัตน์
puripat.sophonkeereerat@scb.co.th

Sectorial Strategy

ณพงศ์ จีระสุวรรณกิจ
napong.cheerasuwankit@scb.co.th

นิธิ กวีวิธชัย
nithi.kaveevivitchai@scb.co.th

ปณจรัตน์ กิตติธารอนวิทย์
panjarat.kitticharoonwit@scb.co.th

วลัยรัฐ รัชตะวรรณ
valairat.rachatawan@scb.co.th

วีรวรรณ ฉายานนท์
veerawan.chayanon@scb.co.th

Knowledge Management & Networking

กัลยา สุวรรณกุล
kallaya.suwannakal@scb.co.th

ณัฐริดา อินทรมยุร
nattida.intaramayoon@scb.co.th

รตา วราวิริยะพงษ์
rata.waraviriyapong@scb.co.th

วนัทปรีญา แสงวิสุทธิ
vanutpreeya.sangwisut@scb.co.th

วนิชชา นาทีสวรรณ
wanitcha.nateesuwana@scb.co.th

วรรณวรรณ วรรณประพันธ์
worawan.wannaprapan@scb.co.th

โสฬสฎา อุปมัย
sorodda.upamai@scb.co.th

